



STORTINGET

Innst. 9 S

(2021–2022)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen
om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under
Olje- og energidepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og
Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Rammeområde 12 – Olje og energi	1
2.1	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 12 Olje og energi.....	5
2.1.1	Innledning	5
2.1.2	Arbeiderpartiet og Senterpartiets hovedprioriteringer	6
2.1.3	Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	7
2.1.4	Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	9
2.1.5	Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	9
2.1.6	Rødts hovedprioriteringer	10
2.1.7	Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer.....	11
2.1.8	Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 12	13
2.2	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 12	16
2.2.1	Kap. 1800 Olje- og energidepartementet.....	16
2.2.2	Kap. 4800 Olje- og energidepartementet.....	18
2.2.3	Kap. 1810 Oljedirektoratet	18
2.2.4	Kap. 4810 Oljedirektoratet	19
2.2.5	Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat.....	20
2.2.6	Kap. 4820 Norges vassdrags- og energidirektorat.....	21
2.2.7	Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling.....	21
2.2.8	Kap. 1840 CO ₂ -håndtering	23
2.2.9	Kap. 1850 (Nytt) Havvind.....	25
2.2.10	Kap. 2440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.....	25
2.2.11	Kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten.....	26
2.3	Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12	26
3.	Rammeområde 13 – Miljø	27
3.1	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 13 Miljø	32
3.1.1	Innledning	32
3.1.2	Arbeiderpartiet og Senterpartiets hovedprioriteringer	33
3.1.3	Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis hovedprioriteringer	34
3.1.4	Fremskrittspartiets hovedprioriteringer	35
3.1.5	Sosialistisk Venstrepartis hovedprioriteringer	35
3.1.6	Rødts hovedprioriteringer	37
3.1.7	Miljøpartiet De Grønnes hovedprioriteringer.....	38
3.1.8	Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 13	40
3.2	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 13	45
3.2.1	Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet.....	45
3.2.2	Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet.....	48
3.2.3	Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø.....	49
3.2.4	Kap. 1411 Artsdatabanken.....	50
3.2.5	Kap. 4411 Artsdatabanken.....	52
3.2.6	Kap. 1412 Meteorologiformål	52
3.2.7	Kap. 1420 Miljødirektoratet.....	52
3.2.8	Kap. 4420 Miljødirektoratet.....	62
3.2.9	Kap. 1422 Miljøvennlig skipsfart	62
3.2.10	Kap. 1423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	62
3.2.11	Kap. 4423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	63

	Side
3.2.12 Kap. 1424 Senter mot marin forsøpling	63
3.2.13 Kap. 1425 Fisketiltak	63
3.2.14 Kap. 1428 Enova SF	63
3.2.15 Kap. 1471 Norsk Polarinstitut	65
3.2.16 Kap. 4471 Norsk polarinstitut	65
3.2.17 Kap. 1472 Svalbards miljøvernfond.....	65
3.2.18 Kap. 1474 Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning.....	65
3.2.19 Kap. 1481 Klimakvoter	66
3.2.20 Kap. 4481 Salg av klimakvoter	66
3.2.21 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak	66
3.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13	67
4. Forslag fra mindretall.....	69
5. Komiteens tilråding.....	70

Vedlegg



STORTINGET

Innst. 9 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under Olje- og energidepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 12 og 13)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal, Marianne Sivertsen Næss og lederen Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bård Ludvig Thorheim, Ove Trellevik og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Senterpartiet, Siv Mossleth, Ole André Myhrvold og Gro-Anita Mykjåland, fra Fremskrittspartiet,

Marius Arion Nilsen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken og Birgit Oline Kjerstad, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De Grønne, Rauand Ismail, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022 under de kapitler og poster som er fordelt til komiteen på rammeområde 12 Olje og energi og på rammeområde 13 Miljø.

2. Rammeområde 12 – Olje og energi

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 12 i Prop. 1 S (2021–2022) og Prop 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 12

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
		Utgifter	
		<i>Olje- og energidepartementet</i>	
1800		Olje- og energidepartementet	
	1	Driftsutgifter	199 981 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72	27 500 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	7 500 000
	71	Norsk Oljemuseum	16 500 000
	72	Tilskudd til petroleums- og energiformål, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	4 000 000
1810		Oljedirektoratet	
	1	Driftsutgifter	318 300 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	67 000 000
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	85 900 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Driftsutgifter	647 400 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	32 500 000
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i>	255 300 000
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	76 300 000
	25	Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	150 000 000
	26	Reguleringsmyndigheten for energi	62 700 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	24 500 000
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	110 000 000
	72	Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	6 000 000
	73	Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000 000
	74	Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	7 200 000
1830		Forskning og næringsutvikling	
	50	Norges forskningsråd	757 500 000
	51	Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen	100 000 000
	70	Nordisk Energiforskning	10 000 000
	72	Norwegian Energy Partners	24 000 000
1840		CO₂-håndtering	
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	154 000 000
	70	Gassnova SF, <i>kan overføres</i>	95 000 000
	71	Teknologisenter Mongstad	160 000 000
	72	Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	3 450 000 000
<i>Statlig petroleumsvirksomhet</i>			
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer	26 500 000 000
Sum utgifter rammeområde 12			33 369 081 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4800		Olje- og energidepartementet	
	10	Refusjoner	662 000
	70	Garantiprovisjon, Gassco	1 500 000
4810		Oljedirektoratet	
	1	Gebyrinntekter	28 500 000
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	85 900 000
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Gebyrinntekter	33 200 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter	76 300 000
	40	Flom- og skredforebygging	38 000 000
<i>Inntekter fra statlig petroleumsvirksomhet</i>			
5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24	Driftsresultat:	95 500 000 000
		1 Driftsinntekter	156 500 000 000
		2 Driftsutgifter	-32 100 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 700 000 000
		4 Avskrivninger	-24 900 000 000
		5 Renter av statens kapital	-2 300 000 000
	30	Avskrivninger	24 900 000 000
	80	Renter av statens kapital	2 300 000 000
Sum inntekter rammeområde 12			122 964 062 000
Netto rammeområde 12			-89 594 981 000

II

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2022 kan overskride bevilgningen under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinnings-tillatelser på norsk kontinentalsokkel.

III

Forpliktelses under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

- løpende forretningsvirksomhet i interessentskape, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
- avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

IV

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

- utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.

- utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

V

Forpliktelses i fasen før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

VI

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm³ oljeekvivalenter.

VIII

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser

telser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

IX

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne nødvendige transaksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

X

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler m.m.

XI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

XII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1800	Olje- og energidepartementet	
	21 Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810	Oljedirektoratet	
	21 Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21 Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
	22 Flom- og skredforebygging	180 mill. kroner
	25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	50 mill. kroner

XIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan gi tilsagn ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1800	Olje- og energidepartementet	
	72 Tilskudd til petroleums- og energiformål	126 mill. kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60 Tilskudd til flom- og skredforebygging	160 mill. kroner
	72 Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1840	CO ₂ -håndtering	
	70 Gassnova SF	20 mill. kroner

XIV

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 20 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XV

Fullmakt til å inngå avtaler og pådra staten forpliktelser for Langskip (fangst og lagring av CO₂)

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan inngå avtale med Fortum Oslo Varme forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjøre inntil:

1. 2 040 mill. 2022-kroner i investeringer (CAPEX)
2. 1 020 mill. 2022-kroner i driftsutgifter (OPEX) i inntil ti år med tillegg av en eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn.

2.1 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 12 Olje og energi

2.1.1 INNLEDNING

Komiteen har ved Stortingets vedtak 18. oktober og 9. november 2021 fått tildelt kapitler under rammeområde 12 Olje og energi, jf. Innst. 18 S (2021–2022) og referat fra 9. november 2021. Ved Stortingets vedtak 7. desember 2021 er netto utgiftsramme for rammeområde 12 fastsatt til -89 471 631 000 kroner, jf. budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen viser til partienes respektive merknader om rammeområde 12 i finansinnstillingen, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Innstillingen omfatter forslaget til statsbudsjett for 2022 fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2021–2022), som ble lagt frem 12. oktober 2021 og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) som ble lagt frem av regjeringen Støre 8. november 2021. Komiteen viser til at det 29. november 2021 ble inngått forlik om statsbudsjettet for 2022 mellom regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet, og Sosialistisk Venstreparti.

Det vises videre til behandlingen av Innst. 2 S (2021–2022) 7. desember 2021, der rammebeløp for hvert enkelt rammeområde ble vedtatt, samt til de respektive merknader i denne innstillingen.

Den foreliggende innstillingen gjengir i tabellform både regjeringens forslag, budsjettforliket og endringsforslag det er flertall for, og Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti sine primære alternative budsjettforslag fra fi-

nansinnstillingen. De alternative forslagene fikk ikke flertall under behandlingen 2. desember 2021.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger på velferd og klimatiltak, som kombinert med skatte- og avgifts- endringer gir et mer rettferdig Norge. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner får skattelett sammenlignet med 2021. Økt satsing på grønn industri, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatiltak vil bidra til at Norge kutter utslipp mot 2030. Flere av de sosiale kuttene til Høyre-regjeringen gjennom åtte år er reversert, og partiene gjør viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO, billigere barnehage og tannhelserreform, som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at bedriftene står overfor en enorm omstilling de neste tiårene. Klimagassutslippene skal reduseres med 55 pst. innen 2030, og innen 2050 skal Norge være et lavutslippssamfunn. Samtidig skal Norge innfri bærekraftsmålene innen 2030. Dette vil kreve store investeringer i mange virksomheter, og disse medlemmer er bekymret for at regjeringens partiene og Sosialistisk Venstreparti velger å svekke bedriftenes evne til omstilling gjennom å øke skattene med 10 mrd. kroner i 2022. Disse medlemmer merker seg også at regjeringens tilleggsproposisjon la opp til betydelige kutt i Nysnø Klimainvesteringer, Innovasjon Norges miljøteknologiordning og andre viktige klima- og miljøtiltak. Samlet sett foreslo regjeringen å svekke den samlede klima- og miljøinnsatsen sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022) fra Solberg-regjeringen. Tilleggsproposisjonen ville ha svekket kuttene i klimagassutslippene med 1,5–2 millioner tonn frem mot 2030 sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022) fra Solberg-regjeringen. Disse medlemmer understreker at selv om noen av disse kuttene ble rettet opp gjennom regjeringens budsjettforlik med Sosialistisk Venstreparti, så er det likevel grunn til å bekymre seg for at skattene ble økt ytterligere for bedriftene som nå skal utvikle og investere i ny teknologi og mer bærekraftige verdikjeder.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett er omtalt i Innst. 2 S (2021–2022), og viser til sine merknader der. Regjeringens partiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet inngikk budsjettforlik med Sosialistisk Venstreparti 29. november 2021. Rammene for forliket ble vedtatt i forbindelse med finansdebatten 7. desember 2021, og forliket er i sin helhet gjengitt i Innst. 5 S (2021–2022).

2.1.2 ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIETS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Solberg la frem statsbudsjettet og gikk av 14. oktober 2021, og at Arbeiderpartiet–Senterpartiet-regjeringen tiltrådte samme dag, og la frem tilleggsnumrene til statsbudsjettet 8. november 2021. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet–Senterpartiet-regjeringen har hatt kort tid til å vurdere endringer i budsjettet for 2022 fra det forslaget regjeringen Solberg la frem.

Disse medlemmer viser til at Hurdalsplattformen staker ut en ny og mer rettferdig kurs for landet, hvor folk over hele Norge igjen skal oppleve at deres liv, interesser og utfordringene de møter i hverdagen, står øverst på dagsordenen. Forslagene som nå fremmes, er et første skritt i retning av å nå målene i Hurdalsplattformen. Aller viktigst er trygt arbeid til alle og gode velferdstjenester nær folk. Disse medlemmer vil understreke at det er ved å bygge på det beste ved landet vårt at vi får folk med på store samfunnsloft. Sterke fellesskap, høy tillit og små forskjeller er avgjørende for at folk trygt kan være med på å utvikle Norge. Disse medlemmer viser til at når regjeringen i budsjettforslaget prioriterer tiltak som svarer på utfordringer folk opplever i hverdagen, og som bygger opp tilliten og fellesskapet og ned forskjellene mellom folk, så ruster det også Norge for å løse de store utfordringene som ligger foran oss, som klimakrise, digitalisering, sentralisering, og å løse velferdsstatens store oppgaver.

Disse medlemmer viser til at målet for regjeringens økonomiske politikk er en økonomisk vekst som bidrar til arbeid til alle, mer rettferdig fordeling som reduserer de sosiale og geografiske forskjellene, og en sterk velferdsstat med gode tjenester uavhengig av folks lommebok og bosted.

Disse medlemmer mener at verden må klare å erstatte fossil energi med fornybar energi hvis klimamålene skal nås. Dette er en av de største snuoperasjonene verden har stått overfor, og ikke noe et enkelt land kan klare alene. Det er i første rekke den globale etterspørselen etter fossil energi som må reduseres. Kull er den klart mest forurensende energikilden. Som et moderne industriland med en stor olje- og gassnæring, viktige industrimiljøer og en betydelig fornybarnæring, ønsker regjeringen at Norge skal bidra aktivt til, og dra nytte av, denne globale energitransformasjonen. For å skape nye jobber og kutte utslipp vil regjeringen føre en aktiv næringspolitikk, og satse på områder som karbonfangst, -bruk og -lagring, havvind, hydrogen, batteriteknologi, grønn skipsfart, landtransport, samt skog, treforedling og andre fornybare næringer.

Disse medlemmer mener at norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikes. Petroleumssektoren

er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplasser til Norge. Regjeringen vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Ringvirkninger på land skal komme hele landet til gode. Utslippene fra sokkelen skal ned, og regjeringens politikk skal støtte aktivt opp under et grønt skifte hvor man bygger på kompetansen fra olje- og gassindustrien innen nye næringsområder. Regjeringen vil intensivere arbeidet med å forberede samfunnet på reduserte petroleumsinntekter. Olje- og gassindustrien skal ha rammebetingelser som sikrer Norge inntekter, arbeidsplasser og ringvirkninger til fastlandet. Vi skal i samarbeid med næringen sørge for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 pst. innen 2030 og til netto null i 2050, og redusere den samfunnsøkonomiske risikoen og finansielle klimarisikoen som investeringer i olje- og gassvirksomhet medfører.

Det ordinære konsesjonssystemet skal ligge fast. Det skal fortsatt gis tillatelser til å lete etter olje og gass i nye områder. Leting skal i denne stortingsperioden hovedsakelig skje gjennom forutsigbar tilgang på leteareal gjennom tildeling i allerede forhåndsdefinerte områder (TFO). Arealtilgangen skal styres slik at hensynet til fornybare næringer, klima og miljø veier tungt. Klima og miljø skal vurderes mer helhetlig i TFO-rundene. Regjeringen vil legge vekt på at lettevirksomhet og utvinning på norsk sokkel baseres på norsk verdensledende teknologi som ivaretar tungtveiende hensyn til HMS og sameksistens med andre næringer.

Disse medlemmer understreker at tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft i årtier har vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn. Regjeringen vil at dette også i fremtiden skal være fortrinnet for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Det neste tiåret vil Norge trenge mer kraft og bedre overføringsnett for å bygge opp nye grønne næringer, å elektrifisere samfunnet og nå våre klimamål. Norge skal være et foretrukket land for industrielle investeringer, ikke minst i en tid der markedene i stadig større grad etterspør lavest mulig utslipp i produksjonen. Derfor trengs en samlet plan for økt kraftproduksjon, som kommer både industrien og samfunnet for øvrig til gode og tar hensyn til miljø og lokalsamfunn. Regjeringen vil føre en politikk som sikrer oss at vi beholder suveren norsk kontroll over alle avgjørelser med betydning for energisikkerheten i Norge, for den videre utbyggingen av norsk kraft og energimiks, at det offentlige eierskapet ligger fast, og at beslutninger om eventuelle nye mellomlandsforbindelser til utlandet fortsatt suverent skal fattes av norske myndigheter.

Disse medlemmer vil understreke at et varmere klima fører med seg et uforutsigbart værmønster der flom og skred, skogbranner, jorderosjon, steinsprang og tørke vil forekomme oftere. Samfunnsikkerheten utfordres, og tilgangen på livsviktige naturressurser trues. Be-

hovet for klimaforebygging og klimatilpasning er stort og økende. Regjeringen vil styrke klimaberedskapen.

Disse medlemmer viser til at Gjerdrum-utvalget nå har levert den første rapporten, og man har fått svar på hva som forårsaket det tragiske skredet i Gjerdrum. Utvalget jobber nå videre med hva som kan gjøres for å forebygge at slike nye hendelser skjer. Disse medlemmer ser fram til å motta den endelige utredningen tidlig i 2022. Utredningen vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om det bør gjøres noen endringer i regelverk eller praksis.

2.1.3 HØYRE, VENSTRE OG KRISTELIG FOLKEPARTIS HOVEDPRIORITERINGER

Langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti mener det er viktig å legge til rette for at norsk sokkel videreutvikles som energiresurs for Europa, og viser til Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser som understreker viktigheten av å føre en aktiv politikk som legger til rette for dette.

Disse medlemmer viser til at petroleumsnæringen er Norges største og viktigste næring, og at teknologi og kompetanse fra denne næringen vil bli svært viktig for energitransformasjonen i Europa de neste tiårene. Det er forventet at det fortsatt vil være høy aktivitet på norsk sokkel i tiden fremover. Disse medlemmer er opptatt av å sikre en stabil og ansvarlig petroleumsvirksomhet, der lønnsomhet, forutsigbarhet og god ressursforvaltning står sentralt.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg fremmet forslag om å endre særskatten for petroleumsvirksomheten til en kontantstrømskatt med umiddelbar utgiftsføring av nye investeringer. Disse medlemmer mener denne omleggingen er godt tilpasset situasjonen på norsk sokkel. Forslaget har fått bred støtte, og disse medlemmer forventer at regjeringen Støre gjennomfører endringen.

Disse medlemmer understreker viktigheten av å ha gode og forutsigbare økonomiske virkemidler overfor petroleumssektoren for å legge til rette for effektiv produksjon med lave utslipp, herunder CO₂-avgift og EUs klimavotesystem (EU-ETS). De neste årene vil CO₂-avgiften øke betydelig og kvotene blir færre og dyrere. Det gir sterke incentiver til å begrense CO₂-utslippene.

Disse medlemmer viser til at både den tidligere og nåværende regjeringen har satt ambisiøse klimamål for 2030. Samtidig har næringen selv forpliktet seg til å gjennomføre betydelige utslippsreduksjoner. Disse medlemmer mener staten og selskapene i fellesskap må bidra til å realisere tilstrekkelige utslippsreduksjoner, blant annet gjennom krav om bruk av beste tilgjengelige teknologi ved utbygginger, at kraft fra land vurde-

res ved alle nye planer og muligheter for offentlig støtte til utvikling og demonstrasjon av teknologier som gir lavere utslipp. Selskapene skal også synliggjøre klimarisikovurderinger i nye utbyggingsplaner.

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av den teknologiske utviklingen som skjer i olje- og gassnæringen. Utviklingen bidrar ikke bare til mer resurseffektiv og mer miljøvennlig utvinning av olje og gass, men utvikling og overføring av teknologi fra petroleumssektoren til fornybare kraftressurser, til maritim sektor og resten av norsk økonomi. Dette er områder hvor Norge har en ledende rolle.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg utlyste to områder for utbygging av havvind, Sørlige Nordsjø II og Utsira Nord, med et tak på installert effekt på 4,5 GW. Meld. St. 36 (2020–2021) legger viktige premisser for satsingen på havvind de neste årene, og det er avgjørende for den videre utviklingen at rammevilkårene for havvindsatsingen blir fastsatt så snart som mulig. Disse medlemmer mener det også må lyses ut flere områder for havvind.

Disse medlemmer viser videre til at Hywind Tampen, som skal være i drift i løpet av 2022, blir verdens største flytende havvindpark, og har store forventninger til at dette statsstøttede prosjektet vil bidra til kostnadsreduksjoner i fremtidige havvindprosjekter. Disse medlemmer viser også til samspillsvirkningene mellom havvind og elektrifisering av petroleumsinstallasjoner på norsk sokkel.

Disse medlemmer viser til at Europa skal gjennomføre en enorm energitransformasjon de neste tiårene, og mener Norge kan spille en avgjørende og sentral rolle i dette arbeidet. Energiinnholdet i eksport av norsk olje og gass til Europa utgjør omtrent 8 000 TWh. Selv med betydelig energieffektivisering i Europa vil det være et enormt behov for norske energiressurser også i fremtiden. Hydrogenproduksjon basert på norsk naturgass med fangst og lagring av CO₂ kan bli en svært viktig faktor i et Europa som skal redusere utslippene til netto null, og er et naturlig skritt i videreutviklingen av energiressursene fra norsk sokkel i et lavutslippssamfunn.

Disse medlemmer viser til regjeringen Solbergs flaggskip innen karbonfangst og -lagring, Langskip og Northern Lights, og mener disse to satsingene utgjør et svært viktig fundament for videreutviklingen av norske energiressurser og muligheten for å redusere utslipp fra norske og europeiske punktutslipp. Disse medlemmer viser til at norsk sokkel har et potensial for å lagre 80 milliarder tonn CO₂, og representerer således en viktig løsning for lagring av CO₂ fra hele Europa.

Disse medlemmer viser til at gass nå utgjør mer enn halvparten av den norske petroleumseksporten. De norske leveransene har en effektiv og etablert infrastruktur, og gassen understøtter en konkurransedyktig europeisk industri. Den er fortsatt viktig for å dekke EU-lands

energiforsyning og er i tillegg en sentral del av energiomleggingen i EU, herunder som understøtting av variable fornybare kilder som sol og vind. Det vil fremover også være økt behov for import av gass til Europa på grunn av redusert egenproduksjon innen EU. Norge er med på å dekke det behovet. Denne forsyningen, i kombinasjon med utvikling av CO₂-håndtering med sikker fangst og lagring, er også et område hvor Norge og EU samarbeider tett for å redusere klimagassutslippene.

Disse medlemmer viser til de rekordhøye strømprisene i Sør-Norge denne høsten, og mener det understreker behovet for å bygge ut mer fornybar energi i Norge. Disse medlemmer mener det må legges til rette for utbygging av havvind, vindparker på land der det er lokal tilslutning til dette, og oppgradering av eksisterende vannkraftverk.

Disse medlemmer viser til at Norge har store energiressurser og en nær utslippsfri energiforsyning. Disse medlemmer understreker viktigheten av å legge til rette for en videre effektiv, sikker og miljøvennlig energiforsyning, lønnsom utbygging av fornybar energi og en helhetlig miljøvennlig forvaltning av vannressursene.

Disse medlemmer understreker at den store regulerbare vannkraften er ryggraden i det norske energisystemet, og at vannkraftressursene skal forvaltes slik at de kommer lokalsamfunnene og nasjonen til gode. Disse medlemmer viser til at det i Prop. 1 S (2020–2021) foreslås å legge om grunnrenteskatten for vannkraft slik at kraftforetak kan utgiftsføre nye investeringskostnader umiddelbart (kontantstrømskatt).

Disse medlemmer er tilfredse med at en kontantstrømskatt legger til rette for lønnsomme investeringer i nye kraftverk, reinvesteringer og opprustning og utvidelse av eksisterende kraftverk. Det er viktig å legge til rette for at våre fornybare kraftressurser skaper størst mulig verdier.

Disse medlemmer viser til at all kraftproduksjon innebærer miljøkonsekvenser, og er opptatt av at miljøhensyn må ivaretas i oppgradering eller utvikling av ny fornybar kraft. Gevinsten av økt kraftproduksjon må avveies mot viktige miljøhensyn.

Flom- og skredforebygging

Disse medlemmer mener det er viktig å ta på alvor den risikoen og belastningen mange mennesker lever med i flom- og skredutsatte områder. Disse medlemmer viser til at det er gjort en betydelig innsats for å redusere risikoen for flom og skred de siste årene. Samtidig er det viktig å fortsette å prioritere dette arbeidet i årene fremover.

Disse medlemmer viser til kvikkleireskredet i Gjerdrum i desember 2020, der flere personer mistet livet og lokalsamfunnet ble svært hardt rammet. Disse medlemmer viser til at det ble opprettet en ekspert-

gruppe som skulle finne årsaken til skredet, og deretter vurdere tiltak for å styrke forebyggingen av kvikkleireskred i hele landet. Utvalget har konkludert på årsaken til skredet. Disse medlemmer imøteser utvalgets forslag til tiltak for å hindre lignende hendelser i fremtiden, og forventer at regjeringen vil prioritere dette arbeidet når utvalgets konklusjoner foreligger.

Forskning og næringsutvikling

Disse medlemmer mener at statlige midler til forskning og næringsutvikling er avgjørende for å hente ut potensialet i norske energiressurser, og viser til viktigheten av forutsigbarhet i Olje- og energidepartementets budsjett på dette området. Disse medlemmer viser til at FoU-bevilgningene samlet sett er økt med over 50 pst. siden 2013, med særlig vekt på grønne løsninger. Disse medlemmer mener det er uheldig at regjeringen foreslår å kutte 169 mill. kroner fra diverse FoU-programmer som skal bidra til omstillingen av Norge, herunder forskningsinnsatsen under Olje- og energidepartementet.

2.1.4 FREMSKRITTPARTIETS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil utvikle Norge som energinasjon. Oljenæringen skaper vekst, velferd og arbeidsplasser i hele landet. Disse medlemmer vil legge til rette for arbeid og verdiskaping. Norge har store naturressurser, sterke bedrifter med mye kompetanse og erfaring, avanserte teknologimiljøer og mye kapital.

Disse medlemmer vil føre en politikk som stimulerer til bedre høsting av energiressursene, samt styrke satsingen på forskning og utvikling av energiproduksjon og -forbruk. Disse medlemmer jobber for en ansvarlig og økonomisk bærekraftig energi- og klimapolitikk. I tillegg er det for disse medlemmer viktig å kutte kostnader og byråkrati gjennom effektivisering av forvaltningen, slik at vi får en enklere hverdag for både folk flest og næringsliv.

Disse medlemmer mener petroleumsnæringen er svært viktig for norsk økonomi og velstand. Disse medlemmer vil derfor at det skal satses videre på kartlegging og leting i olje- og gasssektoren. I tillegg ønsker disse medlemmer å legge til rette for økt satsing på forskning og utvikling i sektoren. Disse medlemmer vil sikre stabile og langsiktige rammevilkår for olje- og gassnæringen, og stimulere til fortsatt verdiskaping, lønnsomhet og konkurransekraft i bransjen.

Disse medlemmer og Fremskrittspartiet støtter ikke kostbar symbolpolitikk som kun flytter utslipp til andre steder i verden.

Disse medlemmer støtter ikke CCS-prosjektet Langskip, der staten tar nesten all risikoen og velter reg-

ningen over på skattebetalerne. Langskip har allerede sprukket med nær én mrd. kroner, og disse medlemmer mener staten bør trekke seg ut av prosjektet.

Disse medlemmer vil styrke satsingen på fornybar energi. Vannkraften er vår viktigste og mest fleksible fornybarkilde. Halvparten av produksjonen har nå rundet 50 år og nærmer seg teknisk levealder.

Disse medlemmer ønsker et mer industrivennlig skattesystem for vannkraften for å sikre lønnsomme oppgraderinger og større kraftproduksjon.

Rimelig fornybar kraft skal være et konkurransefortrinn for norsk industri og komme våre innbyggere til gode. Disse medlemmer vil derfor legge til rette for utvikling av vannkraft. Disse medlemmer støtter ikke utbygging av vindkraft, med mindre det er lokal tilslutning til prosjektet.

Disse medlemmer mener et godt strømnnett er avgjørende for kraftforsyningen til både private husholdninger og til industrien, og det krever en effektiv organisering av nettselskapene for å sikre at forbrukernes og industriens kostnader blir lavest mulig.

2.1.5 SOSIALISTISK VENSTREPARTIS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative forslag til statsbudsjett, hvor nettoutgiftene på ramme 12 økes med 610,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag. Disse medlemmer mener Norge må satse hardere og mer aktivt på å bli en grønn industrinasjon, og samtidig redusere satsingen på petroleum. Disse medlemmer peker på at Norge i dag løper høy risiko ved at oljenæringen utgjør en så vesentlig andel av vår økonomi. Disse medlemmer mener dagens politikk i for stor grad legger til rette for petroleumsnæringen heller enn å sette i gang den nødvendige vridningen av eksisterende kompetanse og teknologi over til fremtidens næringer. Disse medlemmer mener dette er en urettferdig og uansvarlig politikk, gitt de utfordringene vi står overfor. Omstillingen fra petroleumsavhengighet skjer ikke uten at insentivene for å lete og bygge ut stadig flere oljefelt fjernes, slik at investeringsmidler og kompetanse kan flyttes til noe annet.

Disse medlemmer vil vise til at FNs generalsekretær har oppfordret alle land til å slutte å lete etter fossil energi. I siste rapport fra FNs klimapanel, som kom i august 2021, slår panelet fast at klimaendringene kommer raskere, er mer intense og rykker nærmere om vi ikke handler. På FNs klimatoppmøte COP26 i Glasgow ble verdens land enige om en slutterklæring som sier at vi må slutte å subsidiere fossil energi.

Det som er klart, er at Norge som en stor oljeproduserende nasjon må stanse å lete etter olje, produksjonen må senkes, og vi kan ikke fortsette å subsidiere oljevirk-

somhet slik vi vil gjøre i mange år fremover med den midlertidige oljeskattepakken som ble vedtatt i 2020.

Disse medlemmer viser derfor til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å kutte den offentlige finansierte forskningen på petroleum, og kutte i den statlige finansierte letingen etter olje, og gjøre det dyrere å forurense på sokkelen ved å øke CO₂-avgiften på sokkelen. For å få ned produksjonen ønsker disse medlemmer å innføre en omstillingsavgift per produsert enhet olje og gass. Avgiften skal overføres til en fond for omstilling på sokkelen, støtte opp om nye teknologier, og å få ned utslippene. Et slikt fond vil være avgjørende for blant annet å kunne få fart på havvind for å elektrifisere sokkelen.

Disse medlemmer peker på at det er et sterkt behov for forskning på nye løsninger: på fornybar energi, karbonfangst og -lagring, samt tiltak for å få ned klimagassutslippene. Disse medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått å opprette og bevilge 20 mrd. kroner til et statlig investeringssselskap for grønn omstilling og 10 mrd. kroner til en grønn investeringsbank. I tillegg foreslår Sosialistisk Venstreparti å styrke den grønne forskningen med 500 mill. kroner i vårt alternative statsbudsjett under ramme 16.

Klimatilpasning

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at selv om vi klarer å nå målene for å redusere klimagassutslippene, kan allerede akkumulerte utslipp i seg selv bidra til å varme opp jorden med 1,5–2 grader C. Dette innebærer store endringer i klimaet i Norge slik som mer ras, mer ekstremvær, tørke, flere flommer og høyere havnivå. Det kan også innebære store endringer globalt, som vil påvirke oss direkte gjennom svekkede importmuligheter for varer som fôr, korn og klær, eller indirekte gjennom sikkerhetsutfordringer og klimaflyktninger. Disse konsekvensene har det norske samfunnet ennå ikke tatt alvorlig, og det er ikke tatt store nok grep for å beskytte oss mot dem.

Disse medlemmer vil derfor vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått bevilget 550 mill. kroner ut over regjeringens forslag til dette formålet, hvorav 300 mill. kroner på ramme 12. Dette omfatter tilskudd til kommunene for tilpasning, rassikring av veier og tilskudd fra staten. I tillegg foreslås det å øke bistand med 200 mill. kroner ut over regjeringens forslag til klimatilpasning i land som blir, og vil bli, rammet hardere enn oss.

Disse medlemmer viser til at det lenge har vært et tverrpolitisk ønske om å realisere CO₂-fangst og -lagring i Norge, dette fordi det knapt finnes klimamodeller som med en rimelig sannsynlighet makter å nå internasjonale mål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 2 grader C, og å bestrebe seg på å holde

oppvarmingen til maksimalt 1,5 grad C, uten å ta i bruk metoder for negative utslipp. Norge har betydelig relevant industriell kompetanse, større punktutslipp som er teknologisk mulige å fange, og dessuten gunstige naturgitte forhold gjennom lagringsmuligheter i oljereservoarene på sokkelen, som gjør realisering av karbonfangst og -lagring til en lovende mulighet i kampen mot klimaendringene. Karbonfangst og -lagring er både en næringsmulighet for Norge og et viktig tiltak for å klare klimamålene. Om vi skal klare å nå klimamålene våre, er vi nødt til å få realisert karbonfangstanlegget også på Klemetsrud i Oslo, og på sikt også flere andre steder i landet. Disse medlemmer vil videre vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der det er foreslått bevilget 200 mill. kroner ekstra for karbonfangst ved å sikre karbonfangst i Oslo, i tillegg vil vi utrede karbonfangst en rekke andre steder i landet.

Disse medlemmer viser til at det i budsjettavtalen med Arbeiderpartiet og Senterpartiet er klart at det i 2022 ikke skal lyses ut en ny konsesjonsrunde på norsk sokkel, altså at det ikke skal lyses ut i umodne områder. Dette er første gang det legges begrensninger på oljeselskapenes krav om stadig å få flere områder i en budsjettavtale. I tillegg skal det utredes omstillingsavgift, som er et forslag fra blant annet klimaomstillingsutvalget, og en miljøavtale hvor petroleumsindustrien får klare krav til utslippskutt. Dette vil være med på å gi omstilling, og senke lønnsomheten for norsk sokkel slik at klimagassutslippene går ned og norsk økonomi får et insentiv til å gå vekk fra oljeavhengighet og over på andre løsninger.

2.1.6 RØDTS HOVEDPRIORITERINGER

FN varslet «kode rød» for menneskeheten i sin klimarapport i sommer. Komiteens medlem fra Rødt mener at å «utvikle, ikke avvike» oljenæringa er helt feil svar på den store trusselen klimaendringene medfører. Å lete etter mer olje er det motsatte av hva verden trenger. Prioriteringene som gjøres i statsbudsjettet er avgjørende for hvordan framtidens klima blir. Rødts budsjett tar ned utslippene på en rettferdig måte, samtidig som vi sikrer arbeidsplasser og verdiskaping.

Dette medlem mener at stadige krav om mer profitt og forbruk er i ferd med å ødelegge jorda. Barna våre vil vokse opp i en farligere verden på grunn av global oppvarming. Evig vekst er umulig på en klode med begrensede ressurser. Uansett hvor mange ganger vi bruker begrepet «grønn vekst», ødelegger kapitalismen kloden.

Redusert petroleumsaktivitet og mer karbonfangst og -lagring

Rødt vil trappe ned oljeinvesteringene, og reduserer bevilgningene til leting og feltutvinning, særlig i nordområdene. Barentshavet er et av verdens mest produktive havområder, men oljeutvinning truer viktige fiskeområder og leveområder for en rekke arter. For å nå klimamålene må vi la olja i Barentshavet ligge. Rødt fore-

slår å avvikle leterefusjonsordningen og heller satse på aktiv næringspolitikk basert på fornybare naturressurser. Rødt foreslår kutt i petroleumsrettet forskning, og stans i kartlegginga av havbunnsmineraler.

De som har skapt store verdier for fellesskapet på norsk sokkel skal ikke få regningen for nødvendig omstilling i form av arbeidsledighet og utrygghet. En rød og rettferdig klimapolitikk handler om å ta kostnadene i fellesskap. Dette medlem viser til at Rødts næringspolitikk er omtalt i eget kapittel. Rødt vil også sørge for at karbonfangst på Klemetsrud kan realiseres, for å sikre kutt av utslipp og nye arbeidsplasser innen CCS.

Mer til skred- og flomforebygging

Klimaendringene merkes i Norge blant annet i form av økt nedbør, flom og ras. Flom- og skredskader har store konsekvenser for bebyggelse, landbruk og infrastruktur. Det er bedre å forebygge enn å reparere, og derfor vil Rødt styrke arbeidet med flom- og skredforebygging over hele landet. Rødt foreslår i sitt alternative budsjett å øke bevilgningene til flom- og skredforebygging med over 200 mill. kroner.

Regjeringen Støre satser på vindkraft til havs gjennom å øke Olje- og energidepartementets midler til arbeid med feltet. Rødt foreslår i sitt alternative budsjett å reversere økningene, fordi vi vil ha et sterkt føre var-prinsipp, også til havs, og prioritere kystfisket.

2.1.7 MILJØPARTIET DE GRØNNE HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative forslag til statsbudsjett, der ramme 12 økes med 4 574 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Dette medlem konstaterer at Norge høsten 2021 er en lite konstruktiv aktør i arbeidet med å bremse klimakrisen. De norske klimagassutslippene har knapt gått ned siden 1990, og det vil etter planen investeres seks-syv ganger mer i fossil energi i Norge i 2022 enn i all annen industri til sammen. I løpet av 2021 har representanter for den norske regjeringen bidratt til å bremse flere potensielt viktige klimainitiativer, herunder Joe Bidens valgkamplofte om å jobbe for et moratorium mot oljeboring i Arktis og et viktig EU-initiativ om å stanse oljeboring i samme område. Videre viser dette medlem til at her hjemme i Norge gir oljeskattepakken fra 2020 fortsatt betydelige subsidier til petroleumsnæringen. Dette skjer på tross av at IEA-direktør, Fatih Birol, tidligere i år sa at hvis vi skal nå målene i Parisavtalen, så kan vi ikke investere mer i fossil energi fra og med 2022. I høst gikk også FNs generalsekretær, António Guterres, ut med en uvanlig sterk oppfordring til alle verdens land om å slutte å lete etter mer fossil energi, og å slutte å subsidiere olje, kull og gass. Likevel fortsetter regjeringen å utvikle

og lete etter mer olje og gass, i stedet for å satse på omstilling av petroleumsnæringen til fornybar energi og andre næringer som vi skal leve av i framtiden.

Dette medlem viser til at det på klimatoppmøtet i Glasgow har blitt tydelig at Norge står i fare for å bli stadig mer akterutseilt gjennom vår satsing på olje og gass. Norge trenger en plan for å fase ut oljeindustrien og bygge opp nye grønne arbeidsplasser som bidrar til å løse klimakrisen. Dersom verden skal klare 1,5 gradersmålet i Parisavtalen, må norsk klimapolitikk skjerpes kraftig det neste året. Til tross for dette har regjeringen Støre levert et tilleggsbudsjett hvor klimagassutslippene øker sammenlignet med regjeringen Solbergs budsjettforslag.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det gjøres følgende hovedprioriteringer:

Gradvis utfasing av petroleumsvirksomheten

Dette medlem viser til at klimaendringene truer med å utløse fundamentale endringer i det livsmiljøet som har vært grunnlaget for dagens sivilisasjon. Matforsyning, infrastruktur, artsmangfold, økonomi og overlevelsen til lokalsamfunn, byer og hele land står på spill. Forbrenning av fossil energi er hovedårsaken til disse endringene. Norge er i dag verdens syvende største eksportør av klimagassutslipp. Norsk petroleumsvirksomhet har hittil ført til at 14 milliarder tonn CO₂ har havnet i atmosfæren. Samtidig er verden på vei inn i en fornybarrevolusjon. Fornybar energi fra sol og vind vokser raskt, og er allerede konkurransedyktig eller billigere enn fossil energi mange steder. Dette medlem mener regjeringen så langt ikke er i nærheten av å ta konsekvensene av utviklingen ved å fortsette å investere tungt i olje- og gassnæringen.

Dette medlem viser til at verden allerede har funnet langt mer kull, olje og gass enn man kan brenne hvis oppvarmingen skal begrenses til 1,5 grader. Norsk økonomi er sterkt knyttet til oljen, noe vi har sett konsekvensene av siden oljeprisfallet i 2014 og 2015, og noe som ble tydelig i forbindelse med koronapandemien, da oljeprisen stupte igjen.

Dette medlem mener at å fortsette å bruke milliarder på å lete etter mer olje og gass, samtidig som man gir næringen bedre skattebetingelser enn den noen gang har hatt, er å gamble på at den internasjonale klimapolitikken vil mislykkes. Svært få vil etterspørre norsk olje og gass i en verden som klarer 1,5-gradersmålet.

Dette medlem mener derfor at regjeringen må slutte å lete etter mer kull, olje og gass, og at det bør nedsettes en bredt sammensatt oljekommisjon, etter modell fra den tyske kullkommisjonen, med mandat å legge en plan for en gradvis utfasing av den norske olje- og gassnæringen. Videre mener dette medlem at det bør innføres en omstillingsavgift på norsk olje- og gassproduksjon hvor inntektene kanaliseres til investerin-

ger i nye, grønne næringer og omstilling av det norske samfunnet bort fra fossil energi.

Dette reflekteres gjennom en rekke forslag i Miljøpartiet De Grønnes forslag til statsbudsjett for rammeområde 12. Det foreslås blant annet endringer i bevilgningene til petroleumsforskning og SDØE. Samtidig vil dette medlem øke CO₂-avgiften kraftig, opprette en omstillingsavgift for petroleumsnæringen og sette i verk offensive tiltak for grønn næringsutvikling og grønne investeringer, blant annet gjennom Enova.

Grønn omstilling og fornybar energi

Dette medlem viser til konflikten knyttet til utbygging av vindkraft på land. Dette medlem mener mye av konflikten skyldes et konsesjonssystem som ikke tar tilstrekkelig hensyn til naturmangfold, lokal involvering og urfolks rettigheter. Sistnevnte ble også nylig slått fast av Høyesterett, da konsesjonen til vindkraftutbyggingen på Fosen ble kjent ugyldig fordi utbyggingen krenker reindriftssamenes rettigheter.

Dette medlem mener vindkraft på land må forbeholdes havner, industriområder og andre steder der vindkraft kan bygges ut uten å komme i konflikt med naturhensyn og urfolks rettigheter, og viser til forslag om dette i Innst. 101 S (2020–2021). Dette medlem mener imidlertid at de største vindkraftutbyggingene må skje til havs, og viser til rapporten «Offshore Wind Energy Outlook» fra IEA, som anslår at havvindnæringen vil kunne 15-dobles fram mot 2040, og at havvind på sikt kan bli billigere enn landvind.

Dette medlem viser til Storbritannia sin ambisjon for havvindutbygging om bygging av 40 GW innen 2030. Norge har ikke et tallfestet mål, og en passiv havvindpolitikk gjør at Norge er i ferd med å bli akterutseilt av andre nasjoner på havvindområdet. Med politiske grep kan imidlertid Norge, med vår kunnskap og kompetanse fra offshorenæringen, bli en sentral aktør i det globale havvindmarkedet. Derfor foreslår Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative budsjett å sette av 3 mrd. kroner til et fond for en offensiv satsing på havvind på en egen post under Olje- og energidepartementets budsjett.

Dette medlem erkjenner at utbygging av offshore vindkraft vil ha miljøkonsekvenser, og understreker at utbygging må skje mest mulig skånsomt. Derfor foreslår dette medlem blant annet å øke bevilgningene til havbunnkartlegging og kartlegging av sjøfugl på rammeområde 13.

Karbonfangst og -lagring

Dette medlem viser til at hvis Norge og verden skal nå sine fastsatte klimamål, vil det være behov for fangst og lagring av CO₂ fra industriprosesser både i Norge og på kontinentet. Dette medlem viser til Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip, der regjeringen Solberg foreslo å finansiere karbonfangst ved Norcem ved

Brevik, men ikke finansiering av CCS ved Fortum Varmes anlegg på Klemetsrud i Oslo.

Dette medlem viser til at Fortums søknad om 1,8 mrd. kroner i støtte til CCS på Klemetsrud ble avslått av EU. Videre viser dette medlem til SINTEF-rapport om at CCS på Klemetsrud kan kutte utslipp med 1,3 millioner tonn fra 2021–2030, og at CCS kan gi 70 000 arbeidsplasser i Norge frem mot 2050. Dette medlem mener at karbonfangst på Klemetsrudanlegget er et nasjonalt viktig prosjekt hvor Norge kan bli ledende på å utvikle teknologi som trengs mange steder i verden. Det finnes over 450 tilsvarende anlegg bare i Europa, og nesten alle de store byene i Norge er avhengige av CO₂-fangst på sin avfallsforbrenning for å nå klimamålene. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1840 post 72 med 1 000 mill. kroner for å sikre at også CCS-prosjektet på Klemetsrud blir gjennomført.

Dette medlem understreker at mange industriprosesser ikke uten videre kan erstatte fossil energi med fornybar energi. Industrien har kommet langt i arbeidet med å redusere klimagassutslippene, men er nødt til å redusere sine utslipp ytterligere. Skal man få til dette, vil man være avhengig av å fange og lagre CO₂-utslippene fra store punktutslipp.

Klimaberedskap

Dette medlem viser til at klimakrisen er her nå, og at klimaendringene for alvor viser seg i form av mer ekstreme og hyppigere flommer og ras, og raske endringer i økosystemene. Verden fikk en kraftig påminnelse om alvoret i klimaendringene sommeren 2021 med store flommer i Mellom-Europa, India og Kina, og ekstreme varmerekorder og skogbranner i USA og Canada. Klimaendringene medfører også store kostnader i Norge for å tilpasse veier, avløpssystemer, bebyggelse og infrastruktur til et annerledes klima. De økonomiske konsekvensene av mer ekstremvær som følge av klimaendringer kan beløpe seg til mellom 50 og 100 mrd. kroner årlig i siste halvdel av dette århundret. Utgiftene til å rydde opp etter ekstremvær og flom er allerede sterkt økende, og det samme er antallet mennesker som mister hus, hjem og eiendom som følge av klimaendringene. Denne trenden vil fortsette hvis det ikke gjøres omfattende investeringer i forebygging av naturskader som følge av klimaendringer.

På bakgrunn av dette foreslår dette medlem blant annet å styrke NVEs tilskudd til flom- og skredforebygging og kartlegging av flom- og skredsikringsbehov med til sammen 500 mill. kroner. I tillegg foreslår dette medlem å styrke klimaberedskapen over andre rammeområder, blant annet gjennom økt naturrestaurering, økt tilskudd til rassikring av riks- og fylkesveier og økt tilskudd til fornying av det kommunale vann- og avløpssystemet.

2.1.8 SAMMENLIGNING AV BUDSJETTALL, KAPITLER OG POSTER. RAMMEOMRÅDE 12

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne slik de lå til grunn for finansinnstillingen under rammeområde 12, budsjettforliket mellom regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet, og Sosialistisk Venstreparti, og partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 12. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
Utgifter rammeområde 12 (i tusen kroner)								
1800		Olje- og energidepartementet						
	1	Driftsutgifter	199 981	199 981	193 981	199 981	193 981	199 981
				(0)	(-6 000)	(0)	(-6 000)	(0)
	21	Spesielle driftsutgifter	27 500	27 500	15 500	27 500	19 500	27 500
				(0)	(-12 000)	(0)	(-8 000)	(0)
	50	Overføring til andre forvaltningsorganer	0	0	0	0	0	-3 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-3 000)
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	7 500	7 500	7 500	0	7 500	5 100
				(0)	(0)	(-7 500)	(0)	(-2 400)
	72	Tilskudd til petroleums- og energiformål	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	0
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-4 000)
1810		Oljedirektoratet						
	1	Driftsutgifter	318 300	317 650	319 600	319 600	288 300	288 300
				(-650)	(+1 300)	(+1 300)	(-30 000)	(-30 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	67 000	67 000	67 000	167 000	0	0
				(0)	(0)	(+100 000)	(-67 000)	(-67 000)
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	85 900	85 900	85 900	85 900	85 900	45 900
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-40 000)
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat						
	1	Driftsutgifter	647 400	647 400	645 400	697 400	650 400	647 400
				(0)	(-2 000)	(+50 000)	(+3 000)	(0)
	22	Flom- og skredforebygging	255 300	255 300	225 300	655 300	405 300	255 300
				(0)	(-30 000)	(+400 000)	(+150 000)	(0)
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	76 300	76 300	76 300	76 300	76 300	176 300
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+100 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
	26	Reguleringsmyndigheten for energi	62 700	62 700	62 700	62 700	57 700	62 700
				(0)	(0)	(0)	(-5 000)	(0)
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging	110 000	110 000	82 000	210 000	160 000	510 000
				(0)	(-28 000)	(+100 000)	(+50 000)	(+400 000)
	75	Tilskudd til implementering av miljødesign ved revisjon av vannkraftkonsesjoner	0	0	0	0	10 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(0)
1830		Forskning og næringsutvikling						
	50	Norges forskningsråd	757 500	736 500	787 500	807 500	497 500	827 500
				(-21 000)	(+30 000)	(+50 000)	(-260 000)	(+70 000)
	51	Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen	100 000	220 000	100 000	200 000	100 000	100 000
				(+120 000)	(0)	(+100 000)	(0)	(0)
	72	Norwegian Energy Partners	24 000	24 000	34 000	54 000	24 000	24 000
				(0)	(+10 000)	(+30 000)	(0)	(0)
1840		CO2-håndtering						
	50	Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO2-håndtering	154 000	164 000	164 000	154 000	154 000	154 000
				(+10 000)	(+10 000)	(0)	(0)	(0)
	70	Gassnova SF	95 000	110 000	110 000	95 000	95 000	95 000
				(+15 000)	(+15 000)	(0)	(0)	(0)
	72	Langskip – fangst og lagring av CO2	3 450 000	3 450 000	3 450 000	0	3 650 000	4 600 000
				(0)	(0)	(-3 450 000)	(+200 000)	(+1 150 000)
	73	Utrede karbonfangst og -lagring på avfallsforbrenning i Bergen, Trondheim, Fredrikstad, Stavanger og Tromsø	0	0	0	0	50 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+50 000)	(0)
1850		Havvind						
	50	Havvind	0	0	0	0	0	3 000 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+3 000 000)
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten						
	30	Investeringer	26 500 000	26 500 000	26 500 000	26 500 000	26 500 000	25 000 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(-1 500 000)
	70	Driftsutgifter Petoro	0	0	0	0	0	312 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+312 000)
		Sum utgifter rammeområde 12	33 369 081	33 492 431	33 357 381	30 742 881	33 456 081	36 754 681
				(+123 350)	(-11 700)	(-2 626 200)	(+87 000)	(+3 385 600)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
Inntekter rammeområde 12 (i tusen kroner)								
4810		Oljedirektoratet						
	1	Gebyrinntekter	28 500	28 500	28 500	28 500	18 500	28 500
				(0)	(0)	(0)	(-10 000)	(0)
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat						
	40	Flom- og skredforebygging	38 000	38 000	32 000	38 000	44 000	38 000
				(0)	(-6 000)	(0)	(+6 000)	(0)
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten						
	24	Driftsresultat:	95 500 000	95 500 000	95 500 000	95 500 000	95 500 000	97 200 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+1 700 000)
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	-1 700 000	0
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+1 700 000)
Sum inntekter rammeområde 12			122 964 062	122 964 062	122 958 062	122 964 062	122 960 062	124 664 062
				(0)	(-6 000)	(0)	(-4 000)	(+1 700 000)
Sum netto rammeområde 12			-89 594 981	-89 471 631	-89 600 681	-92 221 181	-89 503 981	-87 909 381
				(+123 350)	(-5 700)	(-2 626 200)	(+91 000)	(+1 685 600)

2.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 12

Når det gjelder budsjettkapitler og poster under rammeområde 12 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader.

2.2.1 KAP. 1800 OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 255 481 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 237 328 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til enigheten om å utrede en klimaavtale med petroleumsbransjen for å redusere klimagassutslippene fra norsk olje- og gassproduksjon. Disse medlemmer mener Sosialistisk Venstrepartis forslag om å innføre en omstillingsavgift på olje og gass må inkluderes som en del av utredningen.

Disse medlemmer viser til at romertallsvedtak V under Olje- og Energidepartementet skal endres slik at øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 15 mrd. kroner i stedet for 20 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 15 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.»

Energieffektivisering

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til enigheten mellom partiene for statsbudsjettet for 2022 om at det skal utarbeides en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømproduksjonen i bygg. I tillegg skal det vurderes ordninger som støtter opp om etablering av lokal energiproduksjon, energieffektivisering og etablering av ladeinfrastruktur i borettslag. Disse medlemmer viser videre til at det i denne sammenheng skal vurderes å overføre ansvaret for ar-

beidet med enøktiltak med kjent og velprøvd teknologi til Husbanken innen revidert nasjonalbudsjett 2022.

Olje og gass

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til enigheten om å utrede en klimaavtale med petroleumsbransjen for å redusere klimagassutslippene fra norsk olje- og gassproduksjon. Disse medlemmer mener at forslaget fra Sosialistisk Venstrepartis om å innføre en omstillingsavgift på olje og gass må inkluderes som en del av utredningen. Disse medlemmer viser til budsjettavtalen som sier at utbygging av prosjekter skal behandles i Stortinget dersom de samlede investeringer per prosjekt utgjør 15 mrd. kroner i stedet for 20 mrd. kroner, og at det ikke skal utlyses en ny ordinær konsesjonsrunde (26. konsesjonsrunde) på norsk sokkel i 2022.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser, der Solberg-regjeringen fastslo at det skal utarbeides en plan for å redusere energibruken i bygg med 10 TWh innen 2030. Disse medlemmer merker seg at regjeringen slutter seg til dette tiltaket i Hurdalsplattformen. Disse medlemmer mener det er avgjørende at Enova sikrer at det utbetales minst 300 mill. kroner til husholdningene til energieffektiviseringstiltak, i tråd med den reviderte avtalen mellom regjeringen og Enova.

Disse medlemmer viser videre til at Solberg-regjeringen gjennomførte en rekke tiltak for å sikre elbilister bedre tilgang til ladeinfrastruktur. Beboere i eksisterende borettslag og eierseksjonssameier ble gitt en rett, på visse vilkår, til å etablere ladepunkt der de bor. Det ble også enklere å etablere nye ladestasjoner, blant annet ved å presisere i byggesaksforskriften når man kan sette opp ladestasjoner uten søknad og tillatelse. 1. juli 2021 inntrådte et krav om at nye bygg, og bygg som skal underlegges større ombygginger, skal være ladeklare. Det innebærer at bygget skal ha den infrastrukturen som trengs for å sette opp ladepunkter senere. Det er også presisert at ladestasjoner alltid kan settes opp der arealplan åpner for parkering. Disse medlemmer mener summen av disse tiltakene har gjort det enklere og billigere å velge nullutslippsbil, men vil også vise til at det fremdeles er viktig å legge til rette for etablering av flere ladestasjoner, herunder hurtigladere, over hele landet.

Havvind

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at norsk sokkel har et stort potensial som energiresurs for Norge og Europa gjennom havvind. Havvind har potensial til å

øke norsk energiproduksjon betydelig, skape ny aktivitet og flere arbeidsplasser i leverandørindustrien og bidra til teknologi som kan eksporteres til andre markeder. Norske aktører har allerede betydelig aktivitet knyttet til havvind, både i Norge og andre land. I fjor hadde for eksempel Aibel 40 pst. av omsetningen fra havvindprosjekter. Disse medlemmer mener dette er et godt eksempel på samspilleffektene mellom tradisjonell petroleumskompetanse og nye havrelaterte næringer.

Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen tok flere grep for å legge til rette for et nytt norsk industrieventyr innen havvind. Det ble satt av to områder for havvindparker, Utsira Nord og Sørlige Nordsjø II, der det åpnes for samlet installert effekt på 4,5 GW. Hywind Tampen, verdens største flytende havvindpark, skal være i drift i løpet av 2022. Det ble også satt ned et samarbeidsforum for å sikre god dialog og samspill mellom ulike aktører på norsk sokkel. Disse medlemmer mener det haster med å få på plass de endelige rammevilkårene for utbyggingen av nye havvindparker, herunder hvordan lisenser skal tildeles, hvorvidt det skal bygges hybridkabler, og hvordan det skal sikres at utbyggingene er både samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk lønnsomme. Disse medlemmer viser til at regjeringens kutt i forskning i tilleggspolisjonen er uheldig for den videre satsingen på havvind. Disse medlemmer er glade for at regjeringen har varslet at Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid skal behandles i Stortinget, men vil understreke at det er avgjørende at regjeringens tilleggsmelding blir sendt til Stortinget så raskt som mulig og i god tid før påske 2022.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at kunnskapsgrunnlaget om hvilke effekter vindkraftanlegg kan få for havmiljøet, bestander og fiskeriene, er svakt, og at all kraftproduksjon medfører naturinngrep. Dette medlem viser til at Rødt er et parti for naturen og for bærekraftig næringspolitikk, som brenner for kystfisket og for et sterkt føre-var-prinsipp, og at Rødt derfor er mot utbygging av havvind nå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Miljøpartiet De Grønne viser til at NVE har gitt Statnett konsesjon til å etablere «monstermaster» fra Hamang til Smestad til tross for enstemmig vedtak i Bærum kommune om at ny 420 kv-forbindelse Hamang–Bærum–Smestad etableres som kabel i bakken. Kabel i bakken er i tråd med innbyggernes tydelige ønske og forventning. Disse medlemmer viser til at samfunnsøkonomisk analyse viser at en kabelløsning gir større samfunnsnytte enn en luftledning. Disse medlemmer viser også til at samfunnssikkerheten blir bedre ivaretatt hvis kablet legges i bakken og verdifullt areal blir frigjort. Alternativene med luftledning

mener disse medlemmer vil være svært inngripende med stor negativ effekt for etablerte boligområder i kommunen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen å pålegge Statnett å benytte alternativ to (kabel i grøft) ved fornyelse av forbindelsen mellom Hamang i Bærum og Smestad i Oslo, som en del av Nettpplan Oslo.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at Statnett i august 2019 sendte søknad til NVE om konsesjon for å få bygge ny 420 kv-forbindelse for kraftoverføring fra Hamang i Bærum kommune til Smestad transformatorstasjon i Oslo kommune. Søknaden ble begrunnet med at dagens 300 kv luftledning, som er fra 1952, nærmer seg sin tekniske levetid. Videre er kapasiteten på dagens kraftledning på strekningen Hamang–Smestad lav, og strømforbruket i Stor-Oslo øker. For å sikre forsyningsikkerheten til Bærum og Oslo er det derfor nødvendig å bygge en ny forbindelse med høyere kapasitet enn dagens. Statnett har i sin konsesjonssøknad lagt ved beregning av verdien av de frigjorte arealene. Disse beregningene har imidlertid blitt kritisert av flere miljøer for å ha lagt for lave tomteverdier og miljøulempere til grunn.

Disse medlemmer viser til at NVE 30. august i år fattet vedtak om anleggskonsesjon som gir Statnett tillatelse til å bygge og drive den rundt 12 kilometer lange 420 kv-forbindelsen som luftledning. Både Oslo kommune og Bærum kommune har vedtatt innsigelse mot Statnetts forslag om luftledning og anmodet om at det i stedet bør gis en konsesjon til samme forbindelse som jordkabel i bakken. Disse medlemmer viser til at kommunedirektøren i Bærum påpeker at den planlagte kraftoverføringen vil ha store konsekvenser for nærmiljøet i et av Norges tettest befolkede områder dersom den bygges som luftspenn, og at kommunedirektøren legger til grunn at NVE ikke har tatt inn de samlede samfunnsøkonomiske fordeler og ulemper i sine beregninger. Disse medlemmer mener regjeringen må ta initiativ til en ekstern kvalitetssikring av beregningen av samfunnsøkonomiske konsekvenser ved en kabling kontra luftspenn, og viser til behandlingen av Representantforslag 8:39 S (2021–2022).

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at vi har viktige mineralforekomster i Norge, og for å lykkes med det grønne skiftet er det nødvendig å ha et taktskifte og øke utvinningen av viktige mineraler. For å kunne satse på mineralnæringen er det behov for å strømlinjeforme søknadsprosessene med tanke på å få ned behandlingstiden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener derfor at det er hensiktsmessig at det er et ressursdepartement som har ansvaret for våre naturressurser og koordinerer med andre departement.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å flytte ansvaret for Direktoratet for mineralforvaltning fra Nærings- og fiskeridepartementet til Olje- og energidepartementet.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at behovet for rask omstilling av norsk petroleumsnæring krever at bevilgningene til utdanning, forskning og utviklingsarbeid i større grad rettes mot fornybar energi, særlig havvind.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere bevilgningen til oljerelatert forskning og utvikling over kap. 1800 med 9,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, fordelt på postene 21, 70 og 72.

Dette medlem viser til konflikten knyttet til utbygging av vindkraft på land. Dette medlem mener mye av konflikten skyldes et konsesjonssystem som ikke tar tilstrekkelig hensyn til naturmangfold, lokal involvering og urfolks rettigheter.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn i fremtidige konsesjonsbehandlinger at utbygging av vindkraft på land ikke skal føre til nedbygging av natur eller svekkelse av urfolks rettigheter.»

Dette medlem mener vindkraft på land må forbeholdes havner, industriområder og andre steder der vindkraft kan bygges ut uten å komme i konflikt med naturhensyn og urfolks rettigheter, og viser til forslag om dette i Innst. 101 S (2020–2021).

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan som viser potensialet for småskala vindkraftproduksjon i havner, industriområder og andre steder der vindkraft kan bygges ut uten å komme i konflikt med naturhensyn og urfolks rettigheter, herunder vurdere justerte avstandskrav ved lavere turbiner i slike områder, og komme tilbake til Stortinget senest innen utgangen av 2022.»

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 199 981 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å

reducere utgiftene til konsulenttjenester for organisasjonsutvikling og kommunikasjon hos Oljedirektoratet med 650 000 kroner, og disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1810 post 1 reduseres med 650 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å kutte post 1 med 6 mill. kroner for å ikke legge til rette for ulike prosesser innen vindkraft til havs. Dette medlem viser til at føre-var-prinsippet også skal gjelde til havs, og konsekvensene av havvind for fiskerier og biologisk mangfold er for lite utredet, og kunnskapen om konsekvensene for mangelfull, til at det er forsvarlig å begynne å bygge ut vindkraft til havs.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72

Det foreslås bevilget 27 500 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å kutte posten med 8 mill. kroner, for å ikke legge til rette for utredninger og bistand med vindkraft til havs-prosjekter.

Post 50 Overføring til andre forvaltningsorganer, kan overføres

Det foreslås ikke bevilgning på post 50.

Post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Det foreslås bevilget 7 500 000 kroner på post 70.

Post 71 Norsk Oljemuseum

Det foreslås bevilget 16 500 000 kroner på post 71.

Post 72 Tilskudd til petroleums- og energiformål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Det foreslås bevilget 4 000 000 kroner på post 72.

2.2.2 KAP. 4800 OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 2 162 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 2 117 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 10 Refusjoner

Det foreslås bevilget 662 000 kroner på post 10.

Post 70 Garantiprovisjon, Gassco

Det foreslås bevilget 1 500 000 kroner på post 70.

2.2.3 KAP. 1810 OLJEDIREKTORATET

Det foreslås bevilget 471 200 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S

Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 496 902 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at Oljedirektoratet har en sentral rolle i forvaltningen av olje- og gassressursene på norsk kontinentalsokkel og er et viktig rådgivende organ for Olje- og energidepartementet innenfor petroleumsvirksomheten.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser videre til budsjettfremlegget i Prop. 1 S (2021–2022), der 319,6 mill. kroner foreslås i driftsbevilgning til Oljedirektoratet, som skal bidra til å realisere mest mulig av det lønnsomme ressurspotensialet på sokkelen og derigjennom skape størst mulig verdier for samfunnet. 67 mill. kroner foreslås bevilget til studier, analyser og geologisk kartlegging av kontinentalsokkelen, herunder petroleumssressurer og mineraler på havbunnen og digitaliseringsprogrammet i direktoratet.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at verden allerede har funnet mer olje og gass enn man kan brenne hvis temperaturstigningen skal begrenses til 1,5 i tråd med Parisavtalen. Videre mener disse medlemmer at det trengs mer kunnskap om havbunnen før man eventuelt kan utvinne havbunnsmineraler.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere bevilgningen over kap. 1810 med 137 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag, fordelt på postene 1, 21 og 23.

Dette medlem viser til at et tett og forpliktende europeisk samarbeid er avgjørende for å løse klimakrisen, også i saker som angår kraftutveksling. Norge og Europa er gjensidig avhengig av et fungerende, felles kraftmarked dersom vi skal nå klimamålene og bygge opp nye, grønne næringer. Videre mener dette medlem at norsk havvindsatsing er avhengig av å kobles til flere markeder dersom satsingen skal være lønnsom og skape nye arbeidsplasser i norsk leverandørindustri.

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 318 300 000 kroner på post 1.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det kuttes i bevilgningen til Oljedirektoratet, og nærmere omtale av Rødts prioriteringer under kapittel 2.1.6 i denne innstillingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser videre til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), der regjeringen foreslår at kap. 1810 Oljedirektoratet Post 1 Driftsutgifter reduseres.

Det vises til omtale av forslag om redusert bevilgning knyttet til bruk av konsulenttenester, jf. avsnitt 3.1 i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Det foreslås at bevilgningen til Oljedirektoratet under kap. 1810 post 1 reduseres med 1,3 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å kutte post 1 med hhv. 20 mill. kroner i driftsutgifter på grunn av redusert oljeaktivitet og 10 mill. kroner i driftsutgifter for å ikke gjennomføre nye TFO-runder.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås bevilget 67 000 000 kroner på post 21.

Kap. 1810 post 1 og 21

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å prioritere å utvikle olje- og gassindustrien på norsk sokkel. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett og vil styrke spesielle driftsutgifter i Oljedirektoratet med 100 mill. kroner til å øke letevirkosheten. Det bør også legges vekt på leting i områder som ennå ikke er åpnet, men som grenser til områder der det er tillatt med oljeutvinning.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å kutte posten med 67 mill. kroner, og dermed avlyse all kartlegging av havbunnsmineraler og nye olje- og gassressurer.

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Det foreslås bevilget 85 900 000 kroner på post 23.

2.2.4 KAP. 4810 OLJEDIREKTORATET

Det foreslås bevilget 114 400 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 152 656 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 1 Gebyrinntekter

Det foreslås bevilget 28 500 000 kroner på post 1.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere beløpet på posten som følge av reduserte gebyrinntekter når vi ikke gjennomfører nye TFO-runder.

Post 2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter

Det foreslås bevilget 85 900 000 kroner på post 2.

2.2.5 KAP. 1820 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT

Det foreslås bevilget 1 391 900 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 1 155 962 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har en viktig rolle i å forvalte vannressursene og de innenlandske energiressursene på en helhetlig og fremtidsrettet måte. I tillegg har NVE en viktig rolle i arbeidet med klimatilpassning og forebygging av flom og skred.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det antakelig vil bli en langt sterkere vekst i kraftforbruket de neste årene, som en følge av nye industriableringer i Norge. Det må legges til rette for økt produksjon av ny fornybar energi, og investeres langt mer i nett for å sikre god forsyningssikkerhet for både husholdninger og bedriftene. Disse medlemmer viser til at det aldri har vært investert så mye i nett som de siste åtte årene. Likevel er det behov for å opprettholde et svært høyt nivå på nettinvesteringene i årene fremover. Disse medlemmer mener det er viktig at NVE har ambisiøse planer for utviklingen av sentralnettet, slik at nettet ikke er en begrensning når ny produksjon av fornybar energi og økt industrielt forbruk skal fases inn.

Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen foreslo økte bevilgninger til NVE i Prop. 1 S (2021–2022), slik at NVE kan øke saksbehandlingskapasiteten. Det er i dag for lang behandlingstid på søknader til NVE, og det er helt nødvendig at NVEs saksbehandlingstid ikke blir en hemsko for utviklingen av nye kraft- og nettprosjekter. Disse medlemmer forventer at regjeringen sikrer at NVE leverer raskere enn i dag.

Disse medlemmer viser til at en betydelig del av nettkapasiteten i Norge ikke utnyttes fullt ut. Ved bruk av sensortechnologi kan kapasiteten utnyttes bedre, noe som – alt annet likt – kan bidra til mindre nettinvesteringer enn det ellers ville ha vært behov for. Dette blir spesielt viktig i en tid der effektbehovet i husholdningene øker som en følge av innfasing av elektriske kjøretøy og husholdningsutstyr som krever høyere effekt.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser videre til innføring av ny effekttariffering fra 1. januar 2022. Disse medlemmer mener dette kan bidra til bedre utnyttelse av kapasiteten i strømmettene. Samtidig er det viktig at regjeringen høster erfaringer med ordningen og vurderer justeringer dersom det skulle vise seg å bli behov for det.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil vise til at det i dag er 106 nettselskaper i Norge. Disse medlemmer har merket seg at Thema Consulting Group har vurdert hvordan ny teknologi og bedre organisering av nettselskapene kan redusere nettleien strømkundene må betale. Themas vurdering er at en forsiktig reduksjon av antall nettselskaper til 68, kan redusere nettleien med 2,6 mrd. kroner fra 2025. Erfaringene fra sammenslåingen mellom Tynes kraftlag, Etne Elektrisitetslag og BKK Nett er gode. BKK Nett anslår at sammenslåing av nettselskaper kan redusere kostnadene ved anskaffelse av materiell med inntil 40 pst. Husholdningskunder i Tynes fikk redusert nettleien med over 40 pst. I Etne ble reduksjonen 25 pst. Disse medlemmer mener regjeringen må legge til rette for en mer rasjonell nettstruktur, med færre selskaper som har større kompetansmiljøer og bedre forutsetninger for å ta i bruk nye digitale verktøy.

Kap. 1820 post 1, 22 og 60

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er et stort behov for flom- og skredforebyggende tiltak i hele landet, som det er svært viktig å prioritere. Disse medlemmer viser til at det i Fremskrittspartiets alternative budsjett er foreslått økte bevilgninger på poster til dette arbeidet med 500 mill. kroner. Inkludert i dette er midler til Åkneset i Møre og Romsdal med 350 mill. kroner til dreneringsprosjekt som skal gjennomføres av NVE. Dette er et høyrisikoobjekt for fjellskred som er beskrevet i nasjonalt risikobilde. I tillegg viser disse medlemmer til at det er behov for raskere å behandle konsesjonssøknader i NVE, og Fremskrittspartiet har derfor i sitt alternative budsjett i tillegg økt posten til driftsutgifter i NVE med 50 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at klimaendringene øker sannsynligheten for hyppigere flom og skred. NVE har identifisert konkrete sikringstiltak for flom- og skred i 70 norske kommuner, med en samlet kostnad til rundt 4 mrd. kroner. I tillegg har NVE vurdere at det vil koste mellom 50 og 120 mrd. kroner å sikre all eksisterende bebyggelse i Norge som er utsatt for skred i bratt terreng, flom, erosjon og kvikkleire i tråd med dagens krav. De samlede bevilgningene til flom- og skredforebygging er på 365 mill. kroner i 2022, altså langt under det estimerte behovet.

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 647 400 000 kroner på post 1.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke posten med 3 mill. kroner for å styrke NVEs arbeid for å bistå kommunene med overvannsproblematikk.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås bevilget 32 500 000 kroner på post 21.

Post 22 Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan benyttes under postene 45, 60, og 72

Det foreslås bevilget 255 300 000 kroner til flom- og skredforebygging på post 22.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke posten med 150 mill. kroner, for å begynne å ta igjen det store etterslepet av skred- og flomforebygging, og nærmere omtale av Rødts prioriteringer under kapittel 2.1.6 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke NVEs arbeid med flom- og skredforebygging over kap. 1820 post 22 med 100 mill. kroner.

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Det foreslås bevilget 76 300 000 kroner på post 23.

Post 25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser

Det foreslås bevilget 150 000 000 kroner på post 25.

Post 26 Reguleringsmyndighet for energi

Det foreslås bevilget 62 700 000 kroner på post 26.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å kutte posten med 5 mill. kroner.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 22

Det foreslås bevilget 24 500 000 kroner på post 45.

Post 60 Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72

Det foreslås bevilget 110 000 000 kroner på post 60.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke post 60 med 50 mill. kroner for å begynne arbeidet med å sikre samfunnet mot den økte skred- og flomfaren som vi allerede ser på grunn av klimaendringene, og nærmere omtale av Rødts prioriteringer på skred- og flomfeltet under kapittel 2.1.6 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke NVEs tilskudd til

flom- og skredforebygging over kap. 1820 post 60 med 400 mill. kroner.

Post 72 Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60

Det foreslås bevilget 6 000 000 kroner på post 72.

Post 73 Tilskudd til utjevning av overføringstariffer

Det foreslås bevilget 20 000 000 kroner på post 73.

Post 74 Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, kan overføres

Det foreslås bevilget 7 200 000 kroner på post 74.

2.2.6 KAP. 4820 NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT

Det foreslås bevilget 147 500 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 154 880 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 1 Gebyrinntekter

Det foreslås bevilget 33 200 000 kroner på post 1.

Post 2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter

Det foreslås bevilget 76 300 000 kroner på post 2.

Post 40 Flom- og skredforebygging

Det foreslås bevilget 38 000 000 kroner på post 40.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere posten med 6 mill. kroner, da kommunene ikke bør få økte utgifter av at NVE gjennomfører mer skred- og flomarbeid.

Ny post

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å opprette en ny post under kapitlet, for å gi 10 mill. kroner i tilskudd til implementering av miljødesign ved revisjon av vannkraftkonsesjoner, for å sikre villaks og annet biologisk mangfold i regulerte elver.

2.2.7 KAP. 1830 FORSKNING OG NÆRINGSUTVIKLING

Det foreslås bevilget 891 500 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 875 670 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at tilrettelegging for verdiskapning og vekst, lønnsomme arbeidsplasser og omstilling

av norsk næringsliv er viktig, og de norske energiresursene står sentralt i dette arbeidet.

Komiteen viser til at kunnskap, forskning og innovasjon, samt satsing på internasjonalisering og eksport er et viktig element i dette arbeidet. Olje- og gassnæringen står i en særstilling som Norges største næring målt i verdiskapning, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. Fornybarnæringen viser en positiv vekst.

Komiteen viser til at forskning og utvikling er viktig for å utnytte norske energiresurser effektivt og på en bærekraftig måte, og utvikle nødvendig teknologi og kompetanse for langsiktig verdiskapning og næringsutvikling.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett har foreslått økt satsning på forskning og næringsutvikling på energi med 180 mill. kroner. Disse medlemmer ønsker å prioritere forskning, utbygging av infrastruktur og markedsutvikling av blant annet hydrogen og batteri. Disse medlemmer vil også styrke næringsfremme av norske bedrifter i utlandet gjennom Norwegian Energy Partners.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at petroleumsforskning som ikke spesifikt er rettet mot å redusere klimagassutslipp eller forhindre ulykker og lignende, er unødvendig i en framtid der oljeutvinninga skal trappes ned, og at å trappe ned disse forskningsmidlene er en del av arbeidet for å utnytte energiresursene på en bærekraftig måte.

Post 50 Norges forskningsråd

Det foreslås bevilget 757 500 000 kroner på post 50.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått en bevilgningsreduksjon til petroleumsforskning på 21 mill. kroner. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1830 post 50 reduseres med 21 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere posten med 260 mill. kroner, og kutte i petroleumsforskning som ikke er rettet mot å redusere klimautslipp, ulykker etc.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 50 mill. kroner over kap. 1830 post 50, til Pilot-E som er et samarbeidsprogram mellom ENERGIX, Enova og Innovasjon Norge for utvikling av miljøvennlig energi-

teknologi, spesielt innenfor havvind og økt forskning på innovasjon for energieffektivitet.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i sitt alternative statsbudsjett også foreslo å øke bevilgningen med 20 mill. kroner over kap. 1830 post 50, til forskning på testing og kvalifisering av teknologier for grønn skipsfart.

Post 51 Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen

Det foreslås bevilget 100 000 000 kroner på post 51.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge 120 mill. kroner til hydrogensatsing. Disse medlemmer mener økning og elektrifisering av norsk hydrogen- og ammoniakkproduksjon vil kunne gi viktige bidrag til å kutte utslipp i industrien og i maritim sektor og utvikle nye grønne eksportmuligheter for Norge.

Disse medlemmer viser til at det skal legges vekt på å støtte opp under utvikling og etablering av infrastruktur med fokus på knutepunkter og leveransekjeder som legger til rette for markedsutvikling og kommersiell bruk av hydrogen. Disse medlemmer mener det er behov for en større satsing på hydrogen enn det regjeringen Solberg la opp til, og viser til enigheten i budsjettforliket om å styrke hydrogensatsingen. Den økte satsingen skal forvaltes av Forskningsrådet og Enova, jf. kap. 1830 post 51.

Disse medlemmer peker på at det vil være nødvendig med forutsigbare og effektive virkemidler som kan avlaste risiko i en oppstartsfase. Differansekontrakter kan være et egnet virkemiddel for å komme i gang med grønn industriutvikling.

Disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningen på kap. 1830 post 51 med 120 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at hydrogen kan bli en svært viktig energibærer i fremtidens lavutslippssamfunn. Disse medlemmer vil påpeke at dersom hydrogen skal være et reelt alternativ, må det produseres med svært lave eller null utslipp, og det må være tilgjengelig, konkurransedyktig og sikkert. Disse medlemmer viser til Solberg-regjeringens veikart for hydrogen, som ble presentert i Meld. St. 36 (2020–2021) Energi til arbeid.

Disse medlemmer mener Norge har gode forutsetninger for å lykkes med en satsing på hydrogen. Norsk næringsliv er godt posisjonert til å ta del i et økende marked for hydrogen. Vi har et sterkt næringsliv og gode forsknings- og teknologimiljøer som allerede ut-

vikler og leverer utstyr og tjenester for produksjon, distribusjon, lagring og bruk av hydrogen i ulike sektorer. Disse medlemmer viser til at flere norske industrivirksomheter har store ambisjoner om å produsere og ta i bruk hydrogen.

Disse medlemmer viser til at hydrogen kan bli svært viktig i avkarboniseringen av sektorer som industrien, transportsektoren og kraftsektoren, og at dette kan bli en nøkkel i avkarboniseringen i Europa. Disse medlemmer mener antall pilot- og demonstrasjonsprosjekter i Norge må økes, for å bidra til teknologiutvikling og kommersialisering. Det må satses på prosjekter i hele verdikjeden, fra forskning til markedsintroduksjon. Disse medlemmer mener Norges forskningsråd, Enova, Gassnova og Innovasjon Norge må ha sentrale roller i dette.

Disse medlemmer viser til at det på kort sikt, frem mot 2025, må inngås samarbeid med private om å etablere fem hydrogenknutepunkter for maritim transport, med muligheter for utvikling av tilknyttede landtransportløsninger basert på hydrogen. Disse medlemmer mener det må etableres ett til to industriprosjekter med tilhørende produksjonsanlegg for hydrogen innen 2025, der formålet er å demonstrere verdikjeder med globalt spredningspotensial. Disse medlemmer mener det også må etableres fem til ti pilotprosjekter for utvikling og demonstrasjon av nye og mer kostnadseffektive hydrogenløsninger og -teknologier. Disse medlemmer mener regjeringen må vurdere nye virkemidler for å utløse potensialet for hydrogensatsingen i Norge frem mot 2030, herunder differansekontrakter som er rettet mot realisering av store industriprosjekter som storskala produksjon og bruk av hydrogen.

Disse medlemmer mener at hydrogenproduksjon basert på norsk naturgass med fangst og lagring av CO₂ (CCS) kan bli en viktig faktor i energitransformasjonen Europa skal gjennom de neste tiårene. Disse medlemmer merker seg at rammevilkårene for norske aktører som planlegger å produsere hydrogen ved å bruke naturgass og lagre CO₂ permanent, ikke er tilstrekkelig tydelige eller forutsigbare.

Disse medlemmer viser til at Stortingets vedtak om særavgifter for budsjettåret 2021 om CO₂-avgift på mineralske produkter, § 2 bokstav f, fritar naturgass og LPG (Liquefied Petroleum Gas) når den brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft, eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi. Disse medlemmer merker seg at hvorvidt vilkårene for fritak er oppfylt, må i dag vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, og at det er Skatteetaten som vurderer hva som faller inn under denne bestemmelsen. Rettskildene angir ikke en klar løsning på spørsmålet. Disse med-

lemmer mener derfor det er behov for en presisering og avklaring.

Stortinget har vedtatt en avgift på avfallsforbrenning med fritak for CCS. Disse medlemmer mener det på samme måte må gis fritak for CO₂-avgift på kjøp av naturgass når denne blir brukt til hydrogenproduksjon med fangst og permanent lagring av CO₂. Graden av refusjon i forhold til betalt CO₂-avgift kan baseres på graden av fangst og permanent lagring. Denne vil variere, men flere aktører anslår at det er teknisk mulig å fange over 90 pst. av CO₂-en som oppstår ved hydrogenproduksjon basert på naturgass.

Disse medlemmer viser til at flere norske aktører planlegger å bruke naturgass og lagre CO₂ permanent i produksjon av blått hydrogen. For eksempel planlegger ZEG Power oppstart av hydrogenproduksjon basert på naturgass på Kollsnes i 2022 og permanent lagring av CO₂ via Northern Lights i 2024. I tillegg planlegger Horisont Europa produksjonsanlegg for ammoniakk (NH₃) i Hammerfest. Hydrogenet i ammoniakken skal komme fra reformering av naturgass med permanent CO₂-lagring offshore.

Disse medlemmer er opptatt av at virksomheter som vurderer CCS, trenger et forutsigbart rammeverk. Northern Lights vil være operativt i 2024. Det haster derfor med å få på plass en ordning for hvordan aktører som ønsker å lagre CO₂ permanent, skal unngå CO₂-avgift.

Post 70 Nordisk Energiforskning

Det foreslås bevilget 10 000 000 kroner på post 70

Post 72 Norwegian Energy Partners

Det foreslås bevilget 24 000 000 kroner på post 72.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) reduserer bevilgningen til Norwegian Energy Partners (NORWEP). Disse medlemmer mener det er svært beklagelig at det kuttes i bevilgningen til NORWEP, som er det viktigste virkemiddelet for å fremme leverandørindustriens eksport innen energisektoren. Stiftelsen har fått svært god evaluering i virkemiddelgjennomgangen. Et kutt på 10 mill. kroner er en dramatisk reduksjon i aktivitet, noe som vil gå ut over klimasatsinger som hydrogen, CCS og havvind. Disse medlemmer mener dette er oppsiktsvekkende all den tid regjeringen har annonsert at nettopp økt eksport og klima er hovedsatsinger.

2.2.8 KAP. 1840 CO₂-HÅNTERING

Det foreslås bevilget 3 859 000 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S

Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 2 703 730 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til rapportene til FNs klimapanel og Det internasjonale energibyrået (IEA) om at det vil være nødvendig med fangst og lagring av CO₂ for å redusere globale klimagassutslipp i tråd med klimamålene til lavest mulig kostnader.

Komiteen viser til at det å utvikle teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂ vil legge til rette for en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO₂-håndtering i Norge. Dette vil også gi teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv.

Komiteen viser til planene om fangst av CO₂ fra Norcems sementfabrikk i Brevik og Fortum Oslo Varmes energigjenvinningsanlegg på Klemetsrud i Oslo, samt andre prosjekt som er under oppseiling i Norge. Komiteen viser videre til godkjenningen av Northern Lights fase 1 som ble gjort i februar 2021.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, legger vekt på at selskapene skal eie og utvikle prosjektene.

Videre viser komiteen til at staten og industriselskapene har forhandlet fram avtaler om statlig støtte til prosjektet. Dette inkluderer blant annet deling av investerings- og driftskostnader, fordeling av risiko, støtteperiodens varighet, ansvar etter nedstenging av CO₂-lager og grad av teknologioverføring i prosjektene. Industriselskapene har tatt betingede investeringsbeslutninger på bakgrunn av disse avtalene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til Meld. St. 33 (2020–2021) Langskip – fangst og lagring av CO₂. Disse medlemmer mener CO₂-håndteringsteknologi vil bli avgjørende for å nå verdens klimamål. Samtidig forutsetter dette at teknologien modnes og blir mer kostnadseffektiv. Langskip er et svært viktig bidrag til dette. Disse medlemmer viser videre til at norsk sokkel kan utvikles til et CO₂-lager for Europa, med kapasitet til å lagre 80 milliarder tonn CO₂. Disse medlemmer viser videre til at kompetanse og teknologi fra petroleumsnæringen vil bli svært viktig for å hente ut dette potensialet og bygge verdikjeder for CO₂-håndtering med utgangspunkt i Nordsjøbassenget. Disse medlemmer har merket seg at det er stor interesse for lagringsprosjektet Northern Lights blant industrielle aktører i Europa som har behov for fremtidig lagring av CO₂. Disse medlemmer viser videre til at kostnadseffektiv CO₂-håndtering er en forutsetning for å realisere Norges potensial som produsent av blått hydrogen.

Komiteens medlem fra Rødt mener hovedsakelig at staten burde eie selskapene som eier og utvikler prosjektene, og slik sørge for at ny teknologiutvikling kommer staten til gode. Dette medlem mener dagens ordning gjør at staten tar risikoen ved å utvikle ny teknologi, men ikke får ta del i godene dersom teknologien lykkes. Prinsippene fra de ti oljebud burde legges til grunn for statens involvering også i denne teknologien.

Komiteen merker seg at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) er varslet en kostnadsøkning i Norcems CO₂-fangstprosjekt, og at regjeringen i tråd med avtalen vil forsøke å finne en omforent løsning og deretter komme tilbake til Stortinget.

Post 50 Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO₂-håndtering

Det foreslås bevilget 154 000 000 kroner på post 50.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til enighet om å bevilge 10 mill. kroner til Climit, som skal bidra til å utrede karbonfangstanlegg ved avfallsforbrenningsanleggene i Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Tromsø og Fredrikstad.

Post 70 Gassnova SF, kan overføres

Det foreslås bevilget 95 000 000 kroner på post 70.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til forslaget i Prop. 1 S (2021–2022) om fullmakt til at Olje- og energidepartementet i 2022 kan inngå avtale med Fortum Oslo Varme om et statlig bidrag på inntil 3,06 mrd. kroner, forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂. Disse medlemmer viser til at det er enighet om å øke støtten til prosjektet med 15 mill. kroner, for å finansiere utarbeidelse av søknad til andre søknadsrunde i EUs innovasjonsfond. Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen ifb. Revidert nasjonalbudsjett 2022 redegjør for status i prosjektet, herunder arbeidet med å skaffe finansiering og eksterne bidrag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti har merket seg at CO₂-håndteringsprosjektet på Klemetsrud i Oslo ikke nådde opp i første runde med tildelinger fra EUs innovasjonsfond, og viser til at det er enighet om å øke støtten til prosjektet med 15 mill. kroner, for å finansiere

utarbeidelse av søknad til andre søknadsrunde i EUs innovasjonsfond.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at Fortums søknad om 1,8 mrd. kroner i støtte til karbonfangst og -lagring (CCS) på Klemetsrud i Oslo ble avslått av EU. Utvikling av teknologi og industri for CCS er avgjørende for å nå klimamålene, og det gir store muligheter til trygge, bærekraftige jobber. En av verdens mest forurensende industrier, sementindustrien, får sitt første fullskala CO₂-fangstanlegg i Norge på Brevik. Dessverre vil regjeringen bare ta deler av kostnadene for CCS på avfallsanlegget på Klemetsrud. Det vil, etter disse medlemmers syn, dramatisk redusere muligheten for at anlegget blir realisert, og dermed for at framtidige CCS-anlegg, blant annet ved BIR i Bergen og Heimdal i Trondheim, blir noe av.

Post 71 Teknologisenter Mongstad

Det foreslås bevilget 160 000 000 kroner på post 71.

Post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂, kan overføres

Det foreslås bevilget 3 450 000 000 kroner på post 72.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter ikke prosjektet «Langskip», fangst og lagring av CO₂, i sitt alternative budsjett. Posten foreslås derfor redusert med 3.450 mill. kroner. Begrunnelsen for dette er at staten gjennom skattebetalingene tar en for høy risiko, og at selskapene tar for liten andel av regningen. Disse medlemmer viser til at prosjektet allerede etter første år har sprukket med nær 1 mrd. kroner. Disse medlemmer mener at staten bør trekke seg ut av prosjektet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge ytterligere 200 mill. kroner på posten, for å starte opp prosjekt med karbonfangst på Klemetsrud.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen over kap. 1840 post 72 med 1 150 mill. kroner, for å sikre realisering av Fortum Oslo Varmes CCS-prosjekt ved Klemetsrud og utredning av framtidige CCS-prosjekter ved avfallsforbrenningsanlegg i Bergen, Trondheim, Tromsø, Stavanger og Kristiansand.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig statsstøtte til Fortum Oslo Varme til at CCS på Klemetsrud-anlegget kan starte opp i 2023 og gjennomføres så raskt som mulig.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 50 mill. kroner for å utrede karbonfangst og -lagring på avfallsforbrenning i Bergen, Trondheim, Fredrikstad, Stavanger og Tromsø.

2.2.9 KAP. 1850 (NYTT) HAVVIND

Post 50 (Ny) Havvind

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Norge har store muligheter for produksjon og eksport av fornybar energi innenfor havvind. Ved å utnytte offshorekompetansen i oljeindustrien og vindressursene i våre enorme havområder har vi dessuten et enormt potensial til å bidra til teknologiutvikling og skape arbeidsplasser og inntekter. En storsatsing på havvind er ikke minst viktig for leverandøriindustrien, som trenger oppdrag fra andre enn olje- og gassnæringen.

Dette medlem viser til Storbritannias vellykkede auksjonsmodell for havvind, såkalte differansekontrakter, som blant annet gir utbygger en garantert minstepris for kraften for å redusere den økonomiske risikoen.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å opprette en særskilt satsing på 3 mrd. kroner over nytt kap. 1850 post 50 til et havvind-fond og til å innføre differansekontrakter for havvind etter modell fra Storbritannia.

2.2.10 KAP. 2440 STATENS DIREKTE ØKONOMISKE ENGASJEMENT I PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen forventes for 2022 å bli 26 500 000 000 kroner, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). I saldert budsjett 2021 var SDØEs andel av investeringene 23 800 000 kroner.

Komiteen har merket seg at SDØEs andel av investeringene på kontinentalsokkelen for 2022 forventes å bli 26 500 mill. kroner, noe som er en økning på 2 700 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2021.

Post 30 Investeringer

Det foreslås bevilget kr 26 500 000 på post 30.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at verden er på vei inn i en fornybar-

revolusjon. Fornybar energi fra sol og vind vokser raskt, og er allerede konkurransedyktig eller billigere enn fossil energi mange steder. Dette medlem mener regjeringen så langt ikke er i nærheten av å ta konsekvensene av utviklingen, ved å fortsette å investere tungt i olje- og gassnæringen. Norsk økonomi er sterkt knyttet til oljen, noe vi har sett konsekvensene av siden oljeprisfallet i 2014 og 2015. Dette medlem mener at å fortsette å bruke milliarder på å lete etter mer olje og gass, samtidig som man gir næringen bedre skattebetingelser enn den noen gang har hatt, er å gamble på at den internasjonale klimapolitikken vil mislykkes. Svært få vil etterspørre norsk olje og gass i en verden som klarer 1,5-gradersmålet.

Dette medlem mener derfor at regjeringen må slutte å lete etter mer olje og gass, og at det bør nedsettes en bredt sammensatt oljekommisjon, etter modell fra den tyske kullkommisjonen, med mandat å legge en plan for en gradvis utfasing av den norske olje- og gassnæringen. Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere investeringene over kap. 2440 post 30 med 1 500 mill. kroner, for å starte en gradvis nedtrapping av oljeaktiviteten allerede i 2022.

Post 70 Driftsutgifter Petoro

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener at den nødvendige omstillingen av norsk næringsliv tilsier at petroleumsaktiviteten på norsk sokkel må reduseres allerede fra 2022, og viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å redusere Petoros driftsutgifter med 50 mill. kroner som følge av lavere aktivitet på sokkelen. Videre foreslår dette medlem å flytte Petoro fra kap. 950 post 73 til SDØE slik at utgifte-

ne til å drifte Petoro dekkes av oljeinntektene og ikke over statsbudsjettet.

2.2.11 KAP. 5440 STATENS DIREKTE ØKONOMISKE ENGASJEMENT I PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Driftsinntektene for 2022 anslås til 156 500 000 000 kroner. Driftsinntektene i saldert budsjett 2021 var på 129 100 000 000 kroner.

Driftsresultatet for SDØE anslås til 122 700 000 000 kroner i 2022. Driftsresultatet i 2021 var på 98 900 000 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021. Netto kontantstrøm fra SDØE anslås for 2022 til 96 200 000 000 kroner.

Komiteen har merket seg at netto kontantstrøm fra SDØE er budsjettert til anslagsvis 122 700 mill. kroner i 2022, og at dette er en økning fra 98 900 mill. kroner i saldert budsjett 2021. Komiteen merker seg videre at regjeringen legger til grunn en oljepris i 2022 på 559 kroner per fat sammenliknet med 424 kroner per fat i saldert budsjett 2021.

2.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 12

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Olje- og energidepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortings sesjonen 2020–2021, samt de vedtakene fra tidligere stortings sesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 580 S (2020–2021) mente ikke var utkvittert. I tabell 5.1 angis hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodnings- og utredningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020–2021	141	Vindkraft på land – frist for å sette vindkraftanlegg i drift	Ja
2020–2021	142	Vindkraft på land – krav til innhold i konsesjoner	Ja
2020–2021	143	Vindkraft på land – innlemme planlegging og bygging av vindkraftanlegg i plan- og bygningsloven	Nei
2020–2021	144	Vindkraft på land – avvikling av den felles svensk-norske elsertifikatorordningen og de særskilte avskrivningsordningene for vindkraftanlegg	Ja
2020–2021	145	Vindkraft på land – garantistillelse for opprydding av vindkraftanlegget	Nei
2020–2021	158	Transport- og lagerpartnerskapet for CO ₂ -lagring	Ja
2020–2021	159	Statlige inntekter fra framtidige utnyttelsestillatelser for CO ₂ -lagring	Ja
2020–2021	160	Oppfølging av kostnads- og risikokontroll i Langskip	Ja

Sesjon	Vedtak	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020–2021	184	Organiseringen av Langskip og teknologiutvikling	Ja
2020–2021	185	Utnyttelse av teknologien som blir utviklet i Langskip i Norge	Ja
2020–2021	656	Røldal-Suldal kraftanlegg – vilkårsrevisjon	Ja
2020–2021	657	Røldal-Suldal kraftanlegg – næringsfond eller andre økonomiske vilkår	Ja
2020–2021	732	Styrket beredskap for strømbrydd, flere øvelser og nasjonal kartlegging av nød-/reservestrøm i vitale samfunnsfunksjoner	Nei
2020–2021	796	Veileder for konsesjon for havvind	Nei
2019–2020	683	Null- og lavutslippsløsninger for offshorefartøy i petroleumproduksjon	Nei
2019–2020	684	Reduserte utslipp på norsk sokkel	Ja
2019–2020	686	Kontraktstrategier for rettighetshaverne i lys av det bedrede petroleumsskatteregimet	Ja
2019–2020	687	Utrede ringvirkninger på fastlandet ved nye utbygginger som omfattes av de midlertidige endringene i petroleumsskatten	Nei
2016–2017	714	Mål om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030	Nei

Komiteen viser til oversikten ovenfor, som viser hvilke anmodningsvedtak som gjelder OEDs fagområder.

Komiteen viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen. Ko-

mitte en tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringen Solbergs konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandling av Meld. St. 4 (2021–2021).

3. Rammeområde 13 – Miljø

Oversikt over bevilgningsforslagene på de ulike kapitler og poster under rammeområde 13 i Prop. 1 S (2021–2022).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

I

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 13

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
Utgifter			
<i>Klima- og miljødepartementet</i>			
1400	Klima- og miljødepartementet		
	1	Driftsutgifter	292 111 000
	21	Spesielle driftsutgifter	75 973 000
	50	Helhetlig profilering, grønne løsninger	10 757 000
	70	Frivillige klima- og miljøorganisasjoner samt klima- og miljøstiftelser	53 907 000
	71	Internasjonale organisasjoner	88 814 000
	74	Tilskudd til AMAP, kan overføres	5 296 000
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres	146 522 000
1410	Kunnskap om klima og miljø		
	21	Miljødata	414 306 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
	23	MAREANO, <i>kan overføres</i>	47 730 000
	50	Grunnbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene	221 190 000
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	385 690 000
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	7 419 000
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	40 756 000
	72	Tilskudd til NORCE – Senter for biosikkerhet	5 448 000
1411		Artsdatabanken	
	1	Driftsutgifter	32 658 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	10 656 000
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	27 159 000
1412		Meteorologiformål	
	50	Meteorologisk institutt	360 612 000
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	129 100 000
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter	725 138 000
	21	Spesielle driftsutgifter	317 333 000
	22	Statlige vannmiljøtiltak	274 449 000
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i>	149 508 000
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, <i>kan overføres</i>	30 891 000
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	93 419 000
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	1 025 000
	33	Statlige erverv, nytt landbasert vern, <i>kan overføres</i>	6 700 000
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 256 000
	35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i>	315 727 000
	36	Statlige erverv, marint vern, <i>kan overføres</i>	1 231 000
	37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, <i>kan overføres</i>	5 120 000
	38	Restaurering av myr og annen våtmark, <i>kan overføres</i>	41 090 000
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 483 000
	60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	3 026 000
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	222 838 000
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	87 157 000
	63	Returordning for kasserte fritidsbåter	700 000
	64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1 200 000
	66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 000 000
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	102 962 000
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	47 905 000
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	50 290 000
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	144 548 000
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	79 575 000
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	2 800 000 000
	75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, <i>overslagsbevilgning</i>	528 000 000
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	175 500 000
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	16 843 000
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	181 798 000
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	450 000
	81	Naturarv og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	69 527 000
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres</i>	43 919 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
	83	Tilskudd til tiltak mot fremmede arter, <i>kan overføres</i>	4 104 000
	84	Internasjonalt samarbeid	5 651 000
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	82 801 000
1422		Miljøvennlig skipsfart	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 268 000
	70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	33 025 000
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Driftsutgifter	36 907 000
1424		Senter mot marin forsøpling	
	1	Driftsutgifter	23 643 000
	21	Spesielle driftsutgifter	1 000 000
1425		Fisketiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter	300 000
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	16 743 000
1428		Enova SF	
	50	Overføring til Klima- og energifondet	3 684 013 000
1471		Norsk Polarinstitut	
	1	Driftsutgifter	242 578 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	102 364 000
	50	Stipend	546 000
1472		Svalbards miljøvernfond	
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond	10 329 000
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	247 000
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	25 020 000
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	29 001 000
1481		Klimakvoter	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 611 000
	22	Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, <i>kan overføres</i>	100 000 000
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter	100 311 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	2 981 543 000
		Sum utgifter rammeområde 13	16 379 317 000

Inntekter

Inntekter under departementene

4400		Klima- og miljødepartementet	
	2	Diverse inntekter	482 000
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	29 585 000
4411		Artsdatabanken	
	2	Diverse inntekter	429 000
4420		Miljødirektoratet	
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	8 028 000
	4	Gebyrer, forurensningsområdet	49 270 000
	6	Gebyrer, statsforvalterembetenes miljøvernavdelinger	37 595 000
	7	Gebyrer, kvotesystemet	5 980 000
	9	Internasjonale oppdrag	47 878 000
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 048 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
4471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Salgs- og utleieinntekter	6 814 000
	3	Inntekter fra diverse tjenesteyting	66 804 000
	21	Inntekter, Antarktis	14 924 000
4481		Salg av klimavoter	
	1	Salgsinntekter	1 642 921 000
Sum inntekter rammeområde 13			1 911 758 000
Netto rammeområde 13			14 467 559 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1411 post 21	kap. 4411 post 2
kap. 1420 post 1	kap. 4420 post 1
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 4, 6 og 9
kap. 1423 post 1	kap. 4423 post 1
kap. 1424 post 1	kap. 4424 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan:

1. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimavoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorar, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimavoter.
2. overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimavoter, post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, med et beløp som svarer til inntekter fra salg av klimavoter under statens kvotekjøpsprogram som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimavoter, post 1 Salgsinntekter.

IV

Kjøp av klimavoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan inngå avtaler om kjøp av klimavoter innenfor en samlet ramme på 1 150 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimavoter, post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner. I tillegg videreføres fullmakten om at Klima- og miljødepartementet kan gi tilsagn om 16 mill. kroner i kjerne støtte til Global Green Institute (GGI) fra kvotekjøpsprogrammet fordelt på årene 2022 og 2023.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan gjøre bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1411	Artsdatabanken	
	21 Spesielle driftsutgifter	11,3 mill. kroner
1420	Miljødirektoratet	
	31 Tiltak i verneområder	8 mill. kroner
	32 Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	0,4 mill. kroner
	33 Statlige erverv, nytt landbasert vern	5 mill. kroner
	35 Statlige erverv, skogvern	351,3 mill. kroner
	36 Statlige erverv, marint vern	2,8 mill. kroner
	38 Restaurering av myr og annen våtmark	0,9 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1411	Artsdatabanken	
	70 Tilskudd til arter og naturtyper	10,6 mill. kroner
1420	Miljødirektoratet	
	30 Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	55 mill. kroner
	61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	400,5 mill. kroner
	62 Tilskudd til grønn skipsfart	117 mill. kroner
	71 Marin forsøpling	15 mill. kroner
	78 Friluftsførmål	3 mill. kroner
1428	Enova SF	
	50 Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73 Klima- og skogsatsingen	2 320 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 29 mill. kroner.

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, Bio-Carbon Fund plus og Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.
3. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund og Inter-American Development Bank (IDB) kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetalinger av tilskudd for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetalinger av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om at utbetalinger av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med kriteriene for kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogsatsingen.

XI

Utbetalinger av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge under Klima- og skogsatsingen på kap. 1482 post 73 kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

XII

Omgjøring av betingede lån til tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan gi Enova SF fullmakt til å omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser.

XIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 1007, 27. mai 2021 oppheves.

3.1 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner for rammeområde 13 Miljø

3.1.1 INNLEDNING

Komiteen har ved Stortingets vedtak 18. oktober og 9. november 2021 fått tildelt kapitler under rammeområde 13 Miljø, jf. Innst. 18 S (2021–2022) og referat for 9. november 2021. Ved Stortingets vedtak 7. desember 2021 er netto utgiftsramme for rammeområde 13 fastsatt til 15 129 099 000 kroner, jf. budsjettforliket mel-

lom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen viser til partienes respektive merknader om rammeområde 13 i finansinnstillingen, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Innstillingen omfatter forslaget til statsbudsjett for 2022 fra regjeringen Solberg, jf. Prop. 1 S (2021–2022), som ble lagt frem 12. oktober 2021 med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), som ble lagt frem av Arbeiderpartiet–Senterpartiet-regjeringen 8. november 2021. Det vises også til brev av 27. oktober 2021 fra Klima- og miljødepartementet om rettelser i Prop. 1 S (2021–2022). Brevet er vedlagt innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger på velferd og klimatilak, som kombinert med skatte- og avgiftsendringer, gir et mer rettferdig Norge. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner får skattelett sammenlignet med 2021. Økt satsing på grønn industri, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatilak vil bidra til at Norge kutter utslipp mot 2030. Flere av de usosiale kuttene til Høyre-regjeringen gjennom åtte år er reversert, og partiene starter i fellesskap arbeidet med viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO, billigere barnehage og tannhelsereform, som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at bedriftene står overfor en enorm omstilling de neste tiårene. Klimagassutslippene skal reduseres med 55 pst. innen 2030, og innen 2050 skal Norge være et lavutslippssamfunn. Samtidig skal Norge innfri bærekraftsmålene innen 2030. Dette vil kreve store investeringer i mange virksomheter, og disse medlemmer er bekymret for at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti velger å svekke bedriftenes evne til omstilling gjennom å øke skattene med 10 mrd. kroner i 2022. Disse medlemmer merker seg også at regjeringens tilleggsproposisjon la opp til betydelige kutt i Nysnø, Innovasjon Norges miljøteknologiordning og andre viktige klima- og miljøtilak. Samlet sett foreslo regjeringen å svekke den samlede klima- og miljøinnsatsen sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022) fra Solberg-regjeringen. Tilleggsproposisjonen ville ha svekket kuttene i klimagassutslippene med 1,5–2 millioner tonn frem mot 2030 sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022) fra Solberg-regjeringen. Disse medlemmer understreker at selv om noen av disse kuttene ble rettet opp gjennom regjeringspartiernes budsjettforlik med Sosialistisk Venstreparti, er det likevel grunn til å bekymre seg for at skattene ble økt ytterligere for bedriftene som nå skal

utvikle og investere i ny teknologi og mer bærekraftige verdikjeder.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett er omtalt i Innst. 2 S (2021–2022), og viser til sine merknader der. Regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet inngikk budsjettforlik med Sosialistisk Venstreparti 29. november 2021. Rammene for forliket ble vedtatt i forbindelse med finansdebatten 7. desember 2021, og forliket er i sin helhet gjengitt i Innst. 5 S (2021–2022).

3.1.2 ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIETS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Solberg la frem statsbudsjettet og gikk av 14. oktober 2021, og at Arbeiderpartiet–Senterpartiet-regjeringen tiltrådte samme dag, og la frem tilleggsnumrene til statsbudsjettet 8. november 2021. Disse medlemmer viser til at regjeringen Støre har hatt kort tid til å vurdere endringer i budsjettet for 2022 fra det forslaget regjeringen Solberg la frem.

Disse medlemmer viser til at Hurdalsplattformen staker ut en ny og mer rettferdig kurs for landet, hvor folk over hele Norge igjen skal oppleve at deres liv, interesser og utfordringene de møter i hverdagen, står øverst på dagsordenen. Forslagene som nå fremmes, er et første skritt i retning av å nå målene i Hurdalsplattformen. Aller viktigst er trygt arbeid til alle og gode velferdstjenester nær folk. Disse medlemmer vil understreke at det er ved å bygge på det beste ved landet vårt at vi får folk med på store samfunnsløft. Sterke fellesskap, høy tillit og små forskjeller er avgjørende for at folk trygt kan være med på å utvikle Norge. Disse medlemmer viser til at når regjeringen i budsjettforslaget prioriterer tiltaksom svarer på utfordringer folk opplever i hverdagen, og som bygger opp tilliten og fellesskapet og ned forskjellene mellom folk, så rustet det også Norge for å løse de store utfordringene som ligger foran oss, som klimakrise, digitalisering og å løse velferdsstatens store oppgaver.

Disse medlemmer viser til at målet for regjeringens økonomiske politikk er en økonomisk vekst som bidrar til arbeid til alle, mer rettferdig fordeling som reduserer de sosiale og geografiske forskjellene, og en sterk velferdsstat med gode tjenester uavhengig av folks lommebok og bosted.

Disse medlemmer viser til at klimakrisen er vår tids største utfordring. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen som slår fast regjeringens ambisiøse klimamål om å kutte 55 pst. i hele økonomien innen 2030 og at dette følges opp med forpliktende og konkrete

te tiltak som kutter utslipp. Disse medlemmer mener at klimapolitikken skal være rettferdig og innrettes slik at klimapolitikken virker samlende og bidrar til at vi fortsatt kan sikre at vi har et samfunn med små forskjeller. Klimatiltakene skal også bidra til at bærekraftige løsninger og næringer raskt kan utvikles og nye jobber skapes. Det vil være helt avgjørende i omstillingen til lav- og nullutslippsløsninger at man benytter den ledende kompetansen som er i industrien til å skape nye muligheter for å utvikle og forberede industrien og det grønne skiftet. Gjennom en grønn industrioffensiv kan Norge legge til rette for at det skapes nye jobber som trykker fremtidens velferd og bidrar til å kutte verdens utslipp. For å få til dette mener disse medlemmer at rammebetingelser må styrkes og sikres, blant annet ved at norske naturressurser forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Disse medlemmer mener det er viktig at staten i større grad bidrar til at bedrifter kan utvikle nye grønne industrielle muligheter i Norge. Industrien skal møtes med strenge krav til utslippskutt, men samtidig kunne få hjelp til å gjennomføre omstillingen til det grønne skifte.

Disse medlemmer vektlegger betydningen av statens rolle som en god partner for å videreutvikle industrien. Derfor må de ulike virkemidlene, herunder Enova, utvikles og forsterkes i årene som kommer. Gjennom å støtte opp under senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon bidrar Enova til utslippsreduksjoner og grønn teknologiutvikling innen områder som industri, grønn skipsfart, hydrogen, utslippsfri landtransport og infrastruktur for nullutslippsdrivstoff. Disse medlemmer mener Enova sin rolle for å bidra til risikoavlastning for aktører som utvikler og tar i bruk ny teknologi, og som bygger opp under den grønne omstillingen i næringslivet, er viktig.

Disse medlemmer mener det er viktig å få folk med på omstillingen og det grønne skiftet. Det må derfor være enkelt å velge klimavennlige løsninger. Et eksempel på dette er å legge til rette for en god ladeinfrastruktur over hele landet med hurtigladdere i landets kommuner slik at bruk av elbilen kan gjøres tilgjengelig for alle. ENØK-tiltak i bygg er et annet viktig tiltak. Spesielt må husholdningene settes bedre i stand til å gjennomføre gode energisparende tiltak.

Disse medlemmer viser til at klimaendringer og tap av natur er en av våre store utfordringer. Disse medlemmer mener naturens evne til å fange og lagre karbon samt sikre naturens evne til å dempe flom er viktig. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil bruke skogen aktivt som en sentral del av klimapolitikken og utarbeide et nasjonalt mål og strategi for å øke den naturlige karbonlagringen i norsk natur.

Naturen har også en stor egenverdi som gir oss mange goder og opplevelser gjennom et rikt natur-

mangfold, rekreasjon, høsting, fysisk aktivitet og bedre mentalhelse.

Disse medlemmer viser til at klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. Det internasjonale naturpanelet anslår at en halv million av klodens arter på land er avhengige av at leveområdene deres restaureres hvis de ikke skal dø ut på sikt. Disse medlemmer viser til at Norge på en betryggende måte må sikre en god forvaltning av våre ansvarsarter, som f.eks. villrein og villaksen. Et eksempel på god tilrettelegging er å bygge laksetrappet der dette er nødvendig. Disse medlemmer mener gode avveininger mellom aktivitet og miljøhensyn, mellom natur og klima og mellom bruk og vern skal stå sentralt i en bærekraftig skogpolitikk. Tap av sårbar natur skal forebygges og repareres, og vern av representativ norsk natur skal sikres. Dette skal skje etter naturvitenskapelige kriterier.

3.1.3 HØYRE, VENSTRE OG KRISTELIG FOLKEPARTIS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at klima- og miljøutfordringene er blant de største utfordringene vi står overfor i vår tid. Verdens land har gjennom Parisavtalen forpliktet seg til å begrense den globale oppvarmingen ned mot 1,5°C. Disse medlemmer viser til at dette vil kreve en enorm og hurtig global omstilling av blant annet kraftsystemer, transport og industri. Disse medlemmer mener Norge og norske virksomheter har gode forutsetninger for å bidra betydelig til det grønne skiftet globalt, blant annet gjennom utvikling av ny teknologi.

Disse medlemmer viser til at verdens land også har forpliktet seg å nå bærekraftsmålene innen 2030. De 17 målene og 169 delmålene er verdens felles arbeidsplan for å oppnå sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft innen 2030. Målene er gjensidig avhengig av hverandre, og det vil neppe være mulig å nå mål 13 om klima uten at det oppnås betydelig fremgang også på de andre målene.

Disse medlemmer vil understreke at klimapolitikken må være sosialt rettferdig og legge grunnlaget for nye lønnsomme arbeidsplasser. Det må bli dyrere å forurense, billigere å være miljøvennlig og mer lønnsomt å utvikle ny teknologi og nye grønne arbeidsplasser. Disse medlemmer viser til at de siste årenes offensive klimapolitikk har bidratt til at utslippene har gått ned flere år på rad, og at det er lagt godt til rette for nye industrielle klimasatsinger i Norge. Klimapolitikken må fortsette å legge til rette for at det utvikles teknologi og etableres nye virksomheter som både skaper verdier og nye grønne jobber i Norge, men som også kan bidra til store utslippsreduksjoner i andre land.

Disse medlemmer mener derfor det er svært uheldig at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslår netto kutt i klimatiltak i Norge sammenlignet med regjeringen Solbergs budsjettforslag. Disse medlemmer viser til at Finansdepartementet har beregnet at utslippene i Norge vil være 1,5–2 millioner tonn CO₂ høyere i 2030 med regjeringens budsjettforslag enn det ville ha vært med regjeringen Solbergs forslag til budsjett for 2022.

Disse medlemmer viser også til det internasjonale naturpanelets (IPBES) rapport om naturens tilstand som ble lansert i mai 2019, og som viser at tapet av naturmangfold i verden akselererer i raskt tempo. Disse medlemmer ønsker å fremheve viktigheten av å verne om sårbare dyre- og naturarter og redusere nedbygging av natur.

Forskning, utvikling og innovasjon

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at regjeringen Solbergs budsjettforslag la vekt på å fortsette satsingen og prioriteringen av forskning, utvikling og innovasjon for å bidra til å utvikle lav- og nullutslippsløsninger og kutte klimagassutslipp i Norge. På denne måten vil Norge også skape grønn teknologi som kommer resten av verden til gode. Disse medlemmer mener Enova må være et sentralt virkemiddel i arbeidet med å redusere klimagassutslipp. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg siden 2013 har doblet de årlige bevilgningene til Enova.

Disse medlemmer understreker at rammene for miljøteknologiordningen i Innovasjon Norge har blitt betydelig styrket de siste årene, og mener det er svært uheldig at regjeringen nå foreslår å kutte både i miljøteknologiordningen og Grønn Plattform. Disse medlemmer viser samtidig til Nysnø Klimainvesteringer AS, som regjeringen opprettet i 2017 som et statlig eid investeringsselskap med formål om å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer. Disse medlemmer mener det er svært uheldig at regjeringen foreslår at Nysnø får et kutt på 400 mill. kroner i 2022.

Internasjonalt samarbeid

Disse medlemmer vil understreke at det ikke er mulig å nå verdens klimamål uten omfattende internasjonalt samarbeid. Norges viktigste bidrag til den internasjonale klimakrisen er vårt internasjonale arbeid. Det gjelder både bevaring av regnskog, teknologioverføringer og opprettelsen av et klimafond som over de neste fem årene skal investere 10 mrd. kroner i fornybar energi i utviklingsland. Disse medlemmer forventer at regjeringen Støre følger opp denne satsingen. Norges øvrige bistandsarbeid, og vår rolle som katalysator for privat kapital gjennom blant annet Norfund, er også

sentralt for at utviklingsland skal være bedre rustet til å redusere utslipp og håndtere klimaendringene i dag og i fremtiden. Denne koblingen understrekes gjennom bærekraftsmålene.

Disse medlemmer er glade for at regjeringen viderefører regjeringen Solbergs klimasamarbeid med EU. Dette samarbeidet er avgjørende for å sikre at norske virksomheter har like konkurransevilkår som våre viktigste konkurrenter, og bidrar til at Europa samlet sett får en langt mer kraftfull klimapolitikk enn det man ellers ville hatt. Klimasamarbeidet med EU gjør at norske klimamål er langt mer forpliktende enn det klimamålene fra 2008 og 2012 var, og innebærer blant annet at Norge må forholde seg til årlige utslippsbudsjetter. Disse medlemmer vil også fremheve at regjeringen Solberg fremmet og fikk vedtatt en ny klimalov, som lovfester Norges klimamål i 2050.

Sirkulær økonomi

Disse medlemmer mener at vi i fremtidens lavutslippssamfunn må kombinere verdiskaping med bærekraftig produksjon og forbruk av varer og tjenester. Økonomien må bli mer sirkulær for å holde verdiene av ressursene lenger i kretsløpet og bruke de mer effektivt. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg la frem en egen strategi for sirkulærøkonomi, som det forventes at regjeringen Støre følger opp. Det er særlig viktig at byggsektoren, som den største enkeltstående avfallssektoren, reduserer avfallsmengdene fra sin virksomhet. Disse medlemmer vil der vise til regjeringen Solbergs tiltak for å bidra til mer ombruk av byggematerialer.

Marin forsøpling og forurensing

Disse medlemmer understreker at marin forsøpling og mikroplast er en stor utfordring – både nasjonalt og internasjonalt. Det er derfor avgjørende at vi adresserer utfordringen i Norge, men også over bistandsbudsjettet. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i 2018 opprettet et eget bistandsprogram mot marin forsøpling som skal hjelpe utviklingsland med å forhindre og redusere marin forsøpling. Disse medlemmer forventer at regjeringen viderefører dette arbeidet og Norges arbeid for bærekraftig havforvaltning gjennom FNs havpanel.

Disse medlemmer peker på viktigheten av å styrke arbeidet med å rydde opp i forurenset sjøbunn her hjemme, og har merket seg at regjeringen ønsket å nedprioritere opprydningsarbeidet i Store Lungegårdsvann i Bergen. Dersom opprydningen av Store Lungegårdsvann settes på vent, kan det bety at opprydningen av Puddefjorden har vært forgyves.

Klimatilpasning i kommunene

Disse medlemmer viser til viktigheten av å styrke det lokale og regionale klimaarbeidet og ser at re-

gjeringen foreslår å videreføre tilskuddsordningen Klimasats i 2021. Ordningen skal fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner ved å støtte prosjekter som medvirker til reduksjon i klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet. Disse medlemmer vil særlig fremheve at også Longyearbyen lokalstyre kan søke om tilskudd.

3.1.4 FREMSKRITTPARTIETS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil ha en effektiv og økonomisk klimapolitikk som virker. Disse medlemmer vil derfor prioritere kostnadseffektive tiltak, ikke kostbar symbolpolitikk.

Disse medlemmer har som mål å få redusert de samlede utslippene. Disse medlemmer vil derfor prioritere tiltakene som i et globalt perspektiv gir størst reduksjon i CO₂-utslipp for hver krone investert. Videre er det viktig for disse medlemmer at vi har en klimapolitikk som bidrar til arbeidsplasser i Norge og gir reelle utslippskutt til en lavest mulig kostnad. Disse medlemmer og Fremskrittspartiet er imot en sterk økning i CO₂-avgiften.

Disse medlemmer ønsker å kjøpe klimakvoter fremfor å betale for dyre symboltiltak. Forurensingen kjenner ingen landegrenser, og en vesentlig del av utslippene i Norge skyldes utslipp fra andre land. Disse medlemmer vil derfor arbeide for internasjonale miljøavtaler som sikrer like rammebetingelser.

Disse medlemmer vil redusere tiltak som kjøp av skog for vern, og heller satse på tiltak som skogplanting og gjødsling av skog for å redusere utslipp og øke verdiskapningen i Norge. Politikken bør baseres på aktiv bruk og forvaltning fremfor vern av naturen.

Disse medlemmer vil legge til rette for et teknologinøytralt system der lave utslipp gjennom hele livsløpet belønnes. Eksempler på dette er biogass og hydrogen, som kan bidra til reduserte utslipp i transportsektoren og landbruket.

Norge må rustes bedre for å håndtere klimaendringene. Disse medlemmer vil derfor prioritere flom- og skredsikring. Disse medlemmer vil også forsterke arbeidet mot forsøpling på land og i havet.

3.1.5 SOSIALISTISK VENSTREPARTIS HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative forslag til statsbudsjett, hvor nettoutgiftene på ramme 13 økes med 1,81 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag. Disse medlemmer viser til at klimakrisen er vår tids største utfordring, men at vi dessverre er på etterskudd med å bekjempe den. Disse medlemmer vil understreke at vi ikke lenger kan vente

med å gjennomføre store utslippskutt, og mener det bør utarbeides et klimabudsjett som styringsverktøy i tillegg til statsbudsjettet, slik at vi sikrer at investeringene og pengebruken ikke undergraver klimamålene og de internasjonale forpliktelsene om å nå 1,5-gradersmålet. Sosialistisk Venstreparti har derfor vist hvordan utslippene kan kuttes. Om andre har andre måter å gjøre det på, ser vi gjerne på det. Det blir viktig at kuttene skjer på en rettferdig måte samtidig som vi bidrar til ny næringsutvikling og bærekraftig matproduksjon. Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett inneholder derfor et klimabudsjett med klimatiltak for å kutte Norges utslipp med over 70 pst. innen 2030. Det har vært styrende for budsjettutforming.

Grønn omstilling og kutt i klimagassutslipp

Disse medlemmer vil peke på at den grønne omstillingen av norsk næringsliv og industri går for sakte. Disse medlemmer vil understreke at dersom vi skal lykkes med omstillingen, må hele Norges økonomi og næringsliv innrettes mot å løse oppgaven. Det krever at staten går foran med en aktiv politikk og tar risiko, som skaper nye markeder for et grønt næringsliv. Da trengs betydelige satsinger i budsjettet, samtidig som eksisterende virkemidler må vris fra forurensende virksomhet til fornybare satsinger, og forurensning må bli dyrere.

Disse medlemmer mener det er avgjørende at samfunnets institusjoner støtter opp under samfunnets hovedmål, som fremover vil være å bekjempe klimakrisen. Disse medlemmer mener at selv om utfordringen er formidabel, har Norge gode forutsetninger for å klare den: Vi har store naturressurser, et rikt hav, store skoger, god tilgang på energi og teknologi, og høykompetente arbeidere.

Disse medlemmer viser til at vi må kutte klimagassutslipp så fort som mulig, og at det derfor er avgjørende å forsterke de ordningene som kan bidra til dette. Disse medlemmer vil vise til Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett, hvor det er foreslått en økning på 650 mill. kroner til Enova ut over regjeringen Solbergs forslag. Det er satt av 250 mill. kroner til en økt satsing på flytende havvind. Det er avgjørende for å klare å kutte nok klimagassutslipp at vi har tilstrekkelig produksjon av ny fornybar energi for å erstatte fossil energi og starte nye grønne næringer. Havvind kan være en løsning som sikrer nok fornybar energi med minst mulig påvirkning, og kan være en industriell mulighet for den norske leverandørindustrien. Men da må staten være med på en satsing for storskala havvind. Disse medlemmer vil også vise til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett har foreslått en bevilgning på 50 mill. kroner i en oppstart for å elektrifisere Yara Porsgrunn, som er en kunstgjødsselfabrikk med årlige utslipp på litt over 800 000 tonn CO₂. Å få fjernet det-

te punktutslippet og sikre at fabrikken blir uten utslipp, er ikke bare mulig, men avgjørende for å klare å nå våre nasjonale mål.

Dersom klimagassutslippene skal gå ned, og omstilling lønne seg, så er et av de mest hurtigvirkende tiltakene å øke kostnaden ved å forurense samtidig som en sørger for investeringsvirkemidler til omstilling. Disse medlemmer vil derfor vise til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å øke CO₂-avgiften med 50 pst. sammenlignet med 2021-nivå, og øke CO₂-avgiften på sokkelen med 52 pst.

Disse medlemmer mener at det er avgjørende at folk både tar del i og drar nytte av klimaomstillingen. I høst har vi vært i en situasjon med store økninger i strømprisen. Den beste løsningen er å sette alle i stand til å bruke mindre strøm, det gir lavere kostnader og mindre forbruk. Derfor er det nødvendig å gi norske innbyggere enklere tilgang til tilskudd for å installere solkraft, energieffektivisere boligene og ta i bruk ny teknologi for effektstyring av forbruk. Derfor har Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslått at tilskuddene til dette fra Enova økes med 800 mill. kroner.

Disse medlemmer viser også til forslag om å øke skogsatsingen internasjonalt med 100 mill. kroner, og økning i klimabistand på ramme 4. Dette er nødvendig om verden skal nå klimamålene, og at Norge tar en del av vårt historiske ansvar for klimautslipp.

Disse medlemmer vil også vise til forslag fremmet av Sosialistisk Venstreparti og regjeringspartiene om at regjeringen skal komme tilbake med tiltak for å avhjelpe den strømkrisen mange er i nå, og at dette skal skje raskt.

Veitrafikk

Disse medlemmer mener at omstillingen av veitrafikken må skje raskere. Det er nødvendig å få til en storstilt utbygging av lademuligheter for elbil, samt å gi støtte til lading i borettslag og sameier og hurtiglading over hele landet. Det vises til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor avgiftene på kjøp av nye fossile biler og drivstoffavgiftene økes. Denne politikken sørger for at Norges veitrafikk elektrifiseres raskere enn det som er tilfellet med regjeringens politikk. Det må også legges bedre til rette for sykler, elsykler og rimelig kollektivtransport.

Disse medlemmer vil videre vise til at om vi skal klare å nå målene om at ingen nye personbiler skal være fossile fra 2025, må det gis tilskudd til å opprette lademuligheter der folk bor. Derfor er det foreslått i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett å bevilge 100 mill. kroner ut over Solberg-regjeringens forslag Prop. 1 S (2021–2022) til å utvikle ladeinfrastruktur i distriktene.

Grønne kommuner

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at kommunene og fylkene spiller en nøkkelrolle i å få ned klimagassutslippene i Norge. De skal ta i bruk teknologi, stille krav og bruke innkjøpsmakt slik som vi har sett blant annet i elferge-revolusjonen. Men de må settes i stand til det. Disse medlemmer vil derfor vise til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett vil øke tilskuddene til ordningen hvor kommunene kan prøve ut prosjekter – Klimasats med 250 mill. kroner, og sørge for at de kan få flere folk som arbeider med dette i kommunene ved å sette av dedikerte tilskudd til miljørådgivere i kommunene og fylkene på til sammen 70 mill. kroner ut over Solberg-regjeringens forslag på ramme 18.

Redningspakke for naturen

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til at å ta vare på natur er å investere i vårt eget livsgrunnlag. Vi trenger en mer helhetlig og økosystembasert forvaltning av natur på sjø og land, ikke en ødeleggende bit for bit nedbygging. Sosialistisk Venstreparti har foreslått større midler til kartlegging, forvaltning og forskning. Derfor foreslår disse medlemmer en redningspakke på 819 mill. kroner til naturtiltak. Dette innebærer mellom annet å innføre «Naturkur», etter modell av Klimakur, styrke Mareano-prosjektet for kartlegging i havet og utarbeidelse av marine grunnkart langs kysten, og annen kartlegging. Det er satt av økte midler til kommunene for naturtiltak, 150 mill. kroner til skogvern og 40 mill. kroner til verneområder og nasjonalparker, inklusiv marine verneområder. Det er foreslått 97 mill. kroner til truede arter og naturtyper, og mer forskning til blant annet skrantesjuka hos villrein, forebyggende tiltak til rovdyr, og tilskudd til kulturlandskap som vil være med på å nettopp ta vare på artene som er truet, og som lever der. For å sikre tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag er det også foreslått en økning på 2 mill. kroner til Runde miljøsentere.

Disse medlemmer vil også vise til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett er foreslått en økning på 111 mill. kroner ut over Solberg-regjeringens forslag til friluftslivsformål og å bevare strandsonen, herunder en satsing på 50 mill. kroner for å få til en ren Oslofjord og å sikre allmennheten tilgang.

Disse medlemmer vil også vise til forslag om å øke midlene til kartlegging av natur gjennom blant annet Artsdatabanken og å utarbeide et økologisk grunnkart, og økte midler for å planlegge og gjennomføre en Naturkur og oppfølging av FNs naturavtale. Totalt er det foreslått en økning på 75 mill. kroner til dette formålet.

Vassdragsnaturen er under stort press fra blant annet utbygginger av vannkraft, påvirkningen fra havbruksnæringen og lakselus. Derfor vil disse medlemmer vise til at det i Sosialistisk Venstrepartis alter-

native statsbudsjett er foreslått en økning på 51 mill. kroner til å sikre villaksen og andre vassdragstiltak.

3.1.6 RØDTS HOVEDPRIORITERINGER

En miljøpolitikk som kutter utslipp krever mer enn elbiler. Politikken må være rettferdig både ut fra hva du har på konto, og hvor du bor. Klimautslippene må ned for å avverge katastrofale klimaendringer og tap av biologisk mangfold. Regjeringen Støre gjør økonomien mer oljeavhengig, kutter i det viktige skogvernet og mangler handlekraft for å bygge nye, klimavennlige arbeidsplasser. Rødt vil ha kraftfulle utslippskutt gjennom rettferdige fellesskapsløsninger, ikke subsidier til de rike.

Stadige krav om mer profitt og forbruk er i ferd med å ødelegge jorda. Barna våre vil vokse opp i en farligere verden på grunn av global oppvarming. Evig vekst er umulig på en klode med begrensede ressurser. Uansett hvor mange ganger vi bruker begrepet «grønn vekst», ødelegger kapitalismen kloden.

Klima, miljø og arbeidsplasser henger sammen

For Rødt er det essensielt at vi må svare på både klima- og naturkrisa. Og vi må sikre at de som i dag jobber i petroleumssektoren, har andre jobber å gå til når vi omstiller. Derfor må vi kutte utslipp, skape arbeidsplasser og sikre naturmangfoldet samtidig. Det er fullt mulig å gjøre dette, det krever bare vilje. Det viser Rødt i vårt alternative statsbudsjett.

Den mest klimavennlige energien er den vi ikke bruker, og energieffektivisering er også et klassespørsmål. Rødt ønsker å bevilge 700 mill. kroner mer enn regjeringen Støre til Enova, samtidig som vi justerer ordningene til å treffe dem som har mest bruk for dem. Alle har ikke råd til å legge ut for energirådgiver, eller for å få isolert et trekkfullt hus for så å måtte gå gjennom en byråkratisk prosess for å få pengene tilbake. En del av Rødts Enova-satsing er derfor en tilskuddsordning til lavinntektsfamilier.

Rødt sørger for at kommunene får bedre mulighet til å gjennomføre klimatiltak og klimatilpasning gjennom å styrke Klimasats-ordningen, og vi innfører en ny natursats-ordning som gir midler til kommunene for å sikre naturmangfoldet.

Rettferdige miljøavgifter

Rettferdige miljøavgifter handler om å ikke gi subsidier til dem som har mest fra før, og om å sørge for at de som forurenser mest gjennom luksusforbruk, betaler mest. Det må lønne seg å velge miljøvennlig. Derfor foreslår Rødt å redusere den laveste mva-satsen fra 12 til 8 pst., samtidig som vi fjerner momsene helt på reparasjoner og på norskprodusert frukt og grønt.

Rødt vil fjerne fritaket for engangsavgift for de største og dyreste elbilene, samtidig som vi innfører en pro-

gressiv avgift på flybilletter mellom de store byene hvor det er mulig å ta tog eller annen kollektivtransport.

Oppdrettsselskapene tjener gode penger på å bruke våre felles havressurser, med de miljøproblemene dette fører med seg. Rødt vil øke oppdrettsavgiften til 80 øre/kg. Denne avgiften går tilbake til kommunene gjennom havbruksfondet. I tillegg vil Rødt øke produksjonsavgiften på eksisterende vindkraft fra 1 øre/KWh til 5 øre/KWh. Rødt krever at vindkraftbaronene som har rasert norsk natur, betaler for ødeleggelsene.

Alle skal kunne leve miljøvennlig, uavhengig av hvor de bor, eller hvor stor lommeboka er. Rødt vil øke CO₂-avgiften med 22 prosentpoeng ut over regjeringas forslag – fordi store utslipp må koste. Men for å unngå at miljøpolitikken blir urettferdig, vil Rødt betale tilbake økningen til alle med inntekt under 600 000 kroner, med tillegg for de som har barn, og for de som bor i distriktene.

Et rikt naturmangfold

Rødt mener at naturen er grunnlaget for vår eksistens. Et rikt naturmangfold er også vår viktigste buffer mot klimaendringene, fordi en intakt natur står best rustet mot endringer i temperatur og nedbør. Vi har ingen arter å miste. Derfor foreslår Rødt å bevilge over 750 mill. kroner mer enn regjeringen Støre til naturformål. Regjeringas kutt i skogvernmidlene viser at tap av natur ikke står særlig høyt oppe på bekymringslista. Rødt vil reversere kuttet, øker bevilgningen og foreslår i sitt alternative budsjett til sammen 200 mill. kroner til skogvern. Vi må gjøre en større innsats for å sikre vannmiljøet og det livet som lever i og av det, og at flere arter og naturtyper får beskyttelse. Mer myr må restaureres, både for å være karbonlager og som levested for en rekke arter. Støtten til de frivillige miljøorganisasjonene har stått stille eller er blitt redusert gjennom mange år. Rødt foreslår i sitt alternative budsjett å øke denne for å sikre en demokratisk miljøpolitikk og lokalt miljøengasjement i hele Norge.

3.1.7 MILJØPARTIET DE GRØNNES HOVEDPRIORITERINGER

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, hvor ramme 13 økes med 6 198 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, for å finansiere historiske satsinger på klima- og miljøområdet.

Dette medlem viser til regjeringens mål om å kutte norske utslipp med 55 pst. mot 2030 sammenlignet med 1990. Dette medlem konstaterer at regjeringen, i motsetning til storbyene våre og stadig flere kommuner over hele Norge, heller ikke i år har klart å legge fram et klimabudsjett som viser den forventede konsekvensen av klimapolitikken den fører for å nå det-

te målet, men tvert imot har lagt frem et endringsforslag til statsbudsjettet for 2022 som inneholder forslag med usikker klimaeffekt.

Dette medlem viser til hovedrapporten fra FNs naturpanel, som blant annet slår fast at én av åtte millioner arter er utrydningstruet, herunder en tredel av alle korallrev og en tredel av alle marine pattedyr, og at plastforurensningen er tidoblet siden 1980. Utryddelsen av arter og ødeleggelsen av naturområder pågår også i Norge. Dette medlem viser til at verden står midt i en naturkrise som er like alvorlig som klimakrisen, og at krisene må løses parallelt.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det gjøres følgende hovedprioriteringer:

Klimakutt

Dette medlem foreslår en kraftig økning i bevilgningene til Klimasats-ordningen, styrking av Enova, etablering av ny tilskuddsordning til husholdningene under Husbanken, finansiering av klima- og miljørådgivere i alle kommuner, kraftig styrket satsing på grønn skipsfart, samt innkjøp og sletting av klimavoter tilsvarende 1 mill. tonn CO₂ i EUs kvotesystem ETS.

Dette medlem viser videre til at Miljøpartiet De Grønne også foreslår en lang rekke klimatiltak på andre rammeområder, blant annet landbruk, olje og energi og samferdsel.

Naturvern og naturrestaurering

Dette medlem mener en villere, rikere og mer robust natur kan gi større naturopplevelser for millioner av nordmenn og bedre livskvalitet for mange. Selv om vi mennesker er avhengige av naturen og velfungerende økosystemer, er norsk natur og mange norske økosystemer nå skadet etter tiår med for høyt ressursuttak og store naturinngrep. Over halvparten av dyrelivet på kloden er blitt borte de siste 45 årene. Naturvern kan ikke lenger være bevaring av småflekker i et voksende hav av skadet natur. Dette medlem mener vi må slutte å bygge ned natur, og i stedet reparere ødelagt natur.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne foreslår å øke bevilgningene til naturmangfoldstiltak med rundt 3 mrd. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. I Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett foreslår dette medlem blant annet å styrke skogvernet med 435 mill. kroner, sette av 100 mill. kroner til et program for naturrestaurering, styrke restaurering av myrer og annen våtmark med 20 mill. kroner, øke bevilgningene til oppryddingstiltak med 230 mill. kroner, å styrke Artsdatabanken med 20 mill. kroner og å styrke arbeidet med miljøovervåking og miljøkartlegging med 187 mill. kroner.

Klima- og miljøserting over hele landet

Det te medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å sette av penger til en storstilt satsing på klimaforebygging og klimakompetanse i kommuner og fylkeskommuner. Det foreslås at det etableres en ny post 63 under kap. 1400, med bevilgninger som skal finansiere etableringen av stillinger som klima- og miljørådgivere. Disse skal være pådrivere og ressurser for klimatiltak, klimatilpasning og andre miljøtiltak i kommunene.

Det te medlem foreslår også å styrke Klimasats og tilskudd til klimatilpasning i kommuner med 1 mrd. kroner over kap. 1420 post 61. I tillegg foreslår det te medlem å opprette tilskuddsordningen Natursats, der kommunene kan søke støtte til naturmangfoldstiltak som arealregnskap, planer og krav knyttet til naturmangfold i byggeprosjekter, naturrestaurering, flomforebygging med mer.

Det te medlem mener det er behov for å dreie investeringer i ny olje- og gassvirksomhet over på å blant annet styrke leverandørnæringen og lokalsamfunnene langs kysten med utvikling og bygging av utslippsfrie skip, ferjer og hurtigbåter, i tillegg til byggingen av vindturbinene til havs. Det te medlem styrker derfor satsingen på grønn skipsfart over flere rammeområder. Blant annet vil dette medlem øke tilskuddet til grønn skipsfart over kap. 1420 post 62 med 500 mill. kroner for å få fart på utrulling av hurtiggående passasjerbåter langs kysten. I tillegg foreslår det te medlem å sette av 300 mill. kroner til raskere utrulling av landstrøm og økt støtte til utbygging av hydrogenstasjoner fra fornybar energi, omlegging til en utslippsfri fiskeflåte og oppdrettsnæring, samt elektrifisering av fiskebåter over Enovas budsjett.

Bedre lademuligheter for elbil

Det te medlem viser til at over én tiendedel av bilparken nå er elektrisk. Stortingets og regjeringens mål er at 100 pst. av nybilsalget skal være elektrisk i 2025. Den voksende elbilandelen fører til et sterkt økende behov for lademuligheter, både langs veiene og der folk bor. Det te medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det settes av 100 mill. kroner til utbygging av ladestasjoner i borettslag og sameier over kap. 1420 post 61, og 400 mill. kroner over Enovas budsjett (kap. 1428 post 50) til raskere utbygging av hurtigladestasjoner. Dette kommer i tillegg til ytterligere satsinger innen rammeområde transport og kommunikasjon.

Det te medlem viser til at Klima- og miljødepartementets og Miljødirektoratets ansvar og oppgaver vokser. Samtidig vokser de konkrete effektene av klimændringer i Norge og dermed oppgavene med å følge dem opp. Videre fører mange trender i samfunnet til økende belastning på areal og natur i Norge. I en slik utvikling blir det nødvendigvis mer krevende for Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet å ivareta sine oppgaver med å bevare norsk natur i samsvar med et bredt ønske i opinionen, nasjonale politiske mål og internasjonale forpliktelser.

Det te medlem mener regjeringens forslag til statsbudsjett ikke sikrer det nødvendige løftet i kapasitet, og foreslår derfor å styrke Klima- og miljødepartementet med 40 mill. kroner og Miljødirektoratet med 150 mill. kroner.

3.1.8 SAMMENLIGNING AV BUDSJETTALL, KAPITLER OG POSTER. RAMMEOMRÅDE 13

Sammenligning av primære budsjettalternativ fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne slik de lå til grunn for finansinnstillingen under rammeområde 13, budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og Senterpartiet, og Sosialistisk Venstreparti, og partienes avvik (kapitler og poster med avvikende forslag) i forhold til vedtatt ramme for rammeområde 13. Endring i forhold til regjeringens forslag i Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
Utgifter rammeområde 13 (i tusen kroner)								
1400		Klima- og miljødepartementet						
	1	Driftsutgifter	292 111	291 829 (-282)	292 111 (0)	292 111 (0)	292 111 (0)	332 111 (+40 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	75 973	75 973 (0)	75 973 (0)	75 973 (0)	75 973 (0)	88 973 (+13 000)
	23	Natur- og klimaråd	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
	51	Den naturlige skolesekken	0	0 (0)	5 000 (+5 000)	0 (0)	5 000 (+5 000)	10 442 (+10 442)
	52	Miljøkompetanse for arbeidslivet	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)
	53	Utvikling av klimabudsjett og -regnskap	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	5 000 (+5 000)
	63	Miljørådgivere i kommunene	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	200 000 (+200 000)
	70	Frivillige klima- og miljøorganisasjoner samt klima- og miljøstiftelser	53 907	53 907 (0)	53 907 (0)	65 907 (+12 000)	61 907 (+8 000)	113 205 (+59 298)
	71	Internasjonale organisasjoner	88 814	88 814 (0)	88 814 (0)	58 814 (-30 000)	88 814 (0)	94 814 (+6 000)
	74	Tilskudd til AMAP	5 296	5 296 (0)	5 296 (0)	5 296 (0)	5 296 (0)	6 296 (+1 000)
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak	143 122	146 522 (+3 400)	143 122 (0)	143 122 (0)	153 122 (+10 000)	173 122 (+30 000)
1410		Kunnskap om klima og miljø						
	21	Miljødata	414 306	414 306 (0)	414 306 (0)	414 306 (0)	494 306 (+80 000)	519 306 (+105 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
	22	Miljøkartlegging	0	0	0	0	25 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+25 000)	(0)
	23	MAREANO	47 730	52 730	47 730	47 730	67 730	79 730
				(+5 000)	(0)	(0)	(+20 000)	(+32 000)
	25	Følgeforskning av økologisk tilstand (ny post)	0	0	0	0	0	50 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+50 000)
	50	Grunnbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskning sinstituttene	221 190	221 190	221 190	191 190	221 190	226 190
				(0)	(0)	(-30 000)	(0)	(+5 000)
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	385 690	385 690	385 690	315 690	385 690	479 690
				(0)	(0)	(-70 000)	(0)	(+94 000)
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	7 419	7 419	7 419	7 419	7 419	17 419
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+10 000)
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskning sinstituttene	40 756	40 756	40 756	40 756	40 756	50 756
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+10 000)
	73	Fond for restaurering av natur	0	0	0	0	50 000	0
				(0)	(0)	(0)	(+50 000)	(0)
1411		Artsdatabanken						
	1	Driftsutgifter	32 658	32 640	32 658	32 658	54 658	52 658
				(-18)	(0)	(0)	(+22 000)	(+20 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	10 656	10 656	10 656	10 656	10 656	13 656
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+3 000)
	70	Tilskudd til arter og naturtyper	27 159	27 159	27 159	27 159	27 159	47 159
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+20 000)
	71	Kvalitetssikringssystem	0	0	0	0	0	5 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
1412		Meteorologiformål						
	50	Meteorologisk institutt	360 612	360 286	360 612	360 612	360 612	360 612
				(-326)	(0)	(0)	(0)	(0)
1420		Miljødirektoratet						
	1	Driftsutgifter	725 138	724 250	725 138	655 138	733 742	875 138
				(-888)	(0)	(-70 000)	(+8 604)	(+150 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	317 333	317 333	317 333	317 333	473 333	347 333
				(0)	(0)	(0)	(+156 000)	(+30 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
22	Statlige vannmiljøtiltak		274 449	284 449	274 449	280 449	274 449	284 449
				(+10 000)	(0)	(+6 000)	(0)	(+10 000)
25	Restaurering av forringede økosystemer		0	0	0	0	0	100 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+100 000)
30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder		30 891	30 891	30 891	30 891	30 891	90 891
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+60 000)
31	Tiltak i verneområder		93 419	93 419	93 419	93 419	103 419	103 419
				(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(+10 000)
32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner		1 025	1 025	1 025	1 025	1 025	6 025
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
33	Statlige erverv, nytt landbasert vern		6 700	6 700	6 700	6 700	6 700	86 700
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+80 000)
34	Statlige erverv, nasjonalparker		2 256	2 256	2 256	2 256	2 256	52 256
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+50 000)
35	Statlige erverv, skogvern		315 727	435 727	435 727	0	515 727	750 727
				(+120 000)	(+120 000)	(-315 727)	(+200 000)	(+435 000)
36	Statlige erverv, marint vern		1 231	1 231	1 231	1 231	1 231	21 231
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+20 000)
38	Restaurering av myr og annen våtmark		41 090	41 090	21 090	21 090	61 090	61 090
				(0)	(-20 000)	(-20 000)	(+20 000)	(+20 000)
39	Oppryddingstiltak		12 483	12 483	12 483	12 483	12 483	42 483
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+30 000)
60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging		3 026	3 026	3 026	3 026	25 026	0
				(0)	(0)	(0)	(+22 000)	(-3 026)
61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning		222 838	272 838	222 838	22 838	522 838	1 222 838
				(+50 000)	(0)	(-200 000)	(+300 000)	(+1 000 000)
62	Tilskudd til grønn skipsfart		87 157	87 157	87 157	87 157	87 157	587 157
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+500 000)
65	Tiltak i kommuner med ulverevir		0	0	0	30 000	0	0
				(0)	(0)	(+30 000)	(0)	(0)
65	Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold		0	0	20 560	0	0	0
				(0)	(+20 560)	(0)	(0)	(0)
67	Natursats – tilskudd til naturmangfoldstiltak i kommuner og fylkeskommuner		0	0	0	0	0	200 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+200 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
68		Tilskudd til å hindre utslipp av gummigranulat og andre mikroplast-utslipp	0	0	0	0	0	35 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+35 000)
69		Oppryddingstiltak	102 962	125 962	125 962	102 962	125 962	302 962
				(+23 000)	(+23 000)	(0)	(+23 000)	(+200 000)
70		Tilskudd til vannmiljøtiltak	47 905	47 905	47 905	47 905	87 905	117 905
				(0)	(0)	(0)	(+40 000)	(+70 000)
71		Marin forsøpling	50 290	50 290	50 290	100 290	70 290	115 290
				(0)	(0)	(+50 000)	(+20 000)	(+65 000)
73		Tilskudd til rovvilttiltak	79 575	79 575	79 575	104 575	79 575	114 575
				(0)	(0)	(+25 000)	(0)	(+35 000)
77		Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	16 843	16 843	16 843	16 843	16 843	24 843
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+8 000)
78		Friluftformål	181 798	181 798	181 798	191 798	191 798	256 798
				(0)	(0)	(+10 000)	(+10 000)	(+75 000)
81		Naturarv og kulturlandskap	69 527	69 527	69 527	69 527	79 527	104 527
				(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(+35 000)
82		Tilskudd til truede arter og naturtyper	43 919	43 919	43 919	43 919	83 919	103 919
				(0)	(0)	(0)	(+40 000)	(+60 000)
84		Internasjonalt samarbeid	5 651	5 651	5 651	5 651	7 651	8 651
				(0)	(0)	(0)	(+2 000)	(+3 000)
85		Naturinformasjonssentre	82 801	84 801	82 801	86 801	82 801	84 801
				(+2 000)	(0)	(+4 000)	(0)	(+2 000)
86		Påskoging og gjødsling	0	0	0	500 000	0	0
				(0)	(0)	(+500 000)	(0)	(0)
1428		Enova SF						
	50	Overføring til Klima- og energifondet	3 684 013	4 134 013	3 384 013	3 684 013	4 384 013	4 634 013
				(+450 000)	(-300 000)	(0)	(+700 000)	(+950 000)
1471		Norsk Polarinstitutt						
	1	Driftsutgifter	242 578	242 232	242 578	242 578	242 578	242 578
				(-346)	(0)	(0)	(0)	(0)
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning						
	50	Tilskudd til statlige mottakere	25 020	25 020	25 020	25 020	25 020	30 020
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med					MDG
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H, V og KrF	FrP	R	
	70	Tilskudd til private mottakere	29 001	29 001	29 001	29 001	29 001	34 001
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+5 000)
1481		Klimakvoter						
	22	Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner	100 000	100 000	100 000	290 000	100 000	100 000
				(0)	(0)	(+190 000)	(0)	(0)
	26	Innkjøp og sletting av kvoter i ETS-systemet	0	0	0	0	0	646 750
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+646 750)
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak						
	1	Driftsutgifter	100 311	100 311	100 311	0	100 311	103 311
				(0)	(0)	(-100 311)	(0)	(+3 000)
	73	Klima- og skogsatsingen	2 981 543	2 981 543	2 981 543	0	2 981 543	3 351 543
				(0)	(0)	(-2 981 543)	(0)	(+370 000)
	74	Internasjonal finansieringsordning for livet i havet	0	0	0	0	0	200 000
				(0)	(0)	(0)	(0)	(+200 000)
		Sum utgifter rammeområde 13	16 379 317	17 040 857	16 227 877	13 388 736	18 160 921	22 577 781
				(+661 540)	(-151 440)	(-2 990 581)	(+1 781 604)	(+6 198 464)
Inntekter rammeområde 13 (i tusen kroner)								
		Sum inntekter rammeområde 13	1 911 758	1 911 758	1 911 758	1 911 758	1 911 758	1 911 758
				(0)	(0)	(0)	(0)	(0)
		Sum netto rammeområde 13	14 467 559	15 129 099	14 316 119	11 476 978	16 249 163	20 666 023
				(+661 540)	(-151 440)	(-2 990 581)	(+1 781 604)	(+6 198 464)

3.2 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitler og poster under rammeområde 13

Når det gjelder budsjettkapitler og poster under rammeområde 13 som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader.

3.2.1 KAP. 1400 KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 669 980 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 675 365 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at Norge er i en unik posisjon til å bidra til å løse verdens klima- og miljøutfordringer, samtidig som vi sikrer rettferdig omfordeling, trygghet og velferd for befolkningen. Komiteen viser til at menneskeskapte klimaendringer er den mest alvorlige trusselen mot livsgrunnlaget på jorda. Denne bekymringen kommer tydelig til uttrykk i befolkningen, næringslivet og blant verdens ledere, sist under årets klimaforhandlinger i Glasgow. Komiteen viser til at norsk teknologi, kompetanse og demokratiske verdier gir grunnlag for å ta ledertrøyen i den globale kampen mot klimaendringer og for grønn omstilling av samfunnet gjennom nasjonale og internasjonale tiltak. Komiteen mener norsk klima- og miljøpolitikk må bygge på kunnskap, respekten for dagens og framtidige generasjoner, og føre-var-prinsippet. Komiteen peker på behovet for effektiv og målrettet bruk av ressurser på klima og miljø, innen alle sektorer. Komiteen mener at energinasjonen Norge må ta sin del av ansvaret for at verden skal nå sine klimamål i tide. Innen 2030 må verden mer enn halvere utslippene av klimagasser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettavtalen om å styrke tiltakene for å kutte klimautslipp. Disse medlemmer mener at denne budsjettavtalen er et viktig steg for å klare å nå klimamålene for 2030, gjennom bl.a. å styrke insentivene for energieffektivisering i husholdningene og i bygg. Dette gjøres gjennom å sikre at Enova benytter rammen på 300 mill. kroner til husholdninger. I tillegg er det enighet om å bevilge 100 mill. kroner i økt støtte til husholdningene, og en økning på 350 mill. kroner til tiltak i industrien, som vil kunne føre til konkrete utslippskutt, og 50 mill. kroner til kommunene for å gjennomføre lokale klimatiltak.

Videre viser disse medlemmer til budsjettavtalen om å be regjeringen utrede hvordan man kan erstatte fossile brenslere i industrien, utrede påbud om nullutslippsløsninger på servicefartøy i havbruksnæringen, og

at det utredes forslag om krav om nullutslipp og fossilfrie bygg- og anleggsplasser i offentlige anbud, i løpet av 2022. Det skal også utredes en mulighet for å gi hjemmel til at kommunene selv kan stille krav om nullutslipp eller fossilfrie anleggsplasser i planarbeidet.

Disse medlemmer mener økning og elektrifisering av norsk hydrogen- og ammoniakkproduksjon vil kunne gi viktige bidrag til å kutte utslipp i industrien, maritim sektor og utvikle nye grønne eksportmuligheter for Norge. Disse medlemmer viser til at det skal legges vekt på å støtte opp under utvikling og etablering av infrastruktur med fokus på knutepunkter og leveransejeder som legger til rette for markedsutvikling og kommersiell bruk av hydrogen.

Disse medlemmer mener det er behov for en større satsing på hydrogen enn det Solberg-regjeringen la opp til, og viser til enigheten i budsjettforliket om å styrke hydrogensatsingen. Den økte satsingen skal forvaltes av Forskningsrådet og Enova. Disse medlemmer mener at det vil være nødvendig med forutsigbare og effektive virkemidler som kan avlaste risiko i en oppstartsfase. Differansekontrakter kan være et egnet virkemiddel for å komme i gang med grønn industriutvikling.

Disse medlemmer viser til at budsjettavtalen viderefører satsingen på frivillig skogvern, og sikrer at Norge opprettholder arbeidet med målet om 10 pst. marint vern. Det er også økt bevilgning til miljøkartlegging i havet gjennom Mareano og økt bevilgning til Runde miljøsenter, som er viktige for å kartlegge naturverdier i havet og utvikling av miljøvennlig teknologi.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at Finansdepartementet fastslår i Prop. 1 LS (2021–2022) at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringens tilleggsproposisjon ville kuttet 1,5 til 2 millioner tonn CO₂ mindre enn Solberg-regjeringens budsjettforslag frem mot 2030. Reduksjonen i veibruksavgiften svekker effekten av den økte CO₂-avgiften og undergraver Klimaplanens viktigste virkemiddel for kutt i norske utslipp. Disse medlemmer er derfor skuffet over at budsjettavtalen mellom regjeringens partiene og Sosialistisk Venstreparti viderefører en reduksjon på veibruksavgiften på 50 pst., uten at det kan dokumenteres at øvrige nye klimatiltak kutter mer eller like mye tonn CO₂ som Solberg-regjeringen la opp til.

Disse medlemmer viser til at flere av tiltakene i budsjettforliket, herunder økt CO₂-avgift på norsk sokkel, trolig ikke vil ha en direkte effekt på utslippstallene i 2022. Disse medlemmer legger videre merke til at flere av anmodningsvedtakene i budsjettforliket er tilnærmet likelydende med allerede vedtatt politikk i Meld. St. 13 (2020–2021) Klimaplan for 2021–2030, og er således ikke med på å heve ambisjonsnivået for

klimapolitikken ytterligere, ei heller kutte ytterligere utslipp i 2022. Disse medlemmer synes det er påfallende at regjeringen øker klimamålene til 55 pst. kutt i hele økonomien innen 2030 når de samtidig reduserer ambisjonene i klimapolitikken sammenlignet med Solberg-regjeringens budsjettforslag.

Disse medlemmer er glade for at budsjettenigheten reverserer flere av regjeringens kutt i tilleggsprosisjonen tilbake til Solberg-regjeringens opprinnelige budsjettforslag, herunder kutt i frivillig skogvern og opprydningstiltak i Store Lungegårdsvann i Bergen. Disse medlemmer er imidlertid skuffet over at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti fortsatt kutter 400 mill. kroner til Nysnø Klimainvesteringer. Disse medlemmer mener Nysnøs investeringer rettet mot ny teknologi for å bidra til reduserte klimagassutslipp er viktig, og viser til Prop. 1 S (2021–2022), der det ble foreslått å bevilge 900 mill. kroner til selskapet i 2022. Denne bevilgningen ville betydd at Nysnø kan investere i flere bedrifter som utvikler ny, klimavennlig teknologi. Disse medlemmer kan ikke få understreket nok hvor viktig dette er for det grønne skiftet.

Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen har fått på plass en handlingsplan for grønn skipsfart, en hydrogenstrategi og har gitt hydrogen en sentral rolle for å nå klimamålene i 2030. Den statlige satsingen på hydrogen er nær tidoblet i løpet av fem år. Disse medlemmer viser til at støtteordninger for hydrogen er etablert og forsterket i Innovasjon Norge, Norges forskningsråd, Gassnova, Enova og gjennom deltakelse i europeiske samarbeidsprosjekt. Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen foreslo å etablere fem hydrogenknutepunkt for maritim transport, og et eller to større industriprosjekter med tilhørende produksjonsanlegg for hydrogen frem mot 2025.

Disse medlemmer er glade for at regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti nevner differansekontrakter som et klimaverktøy som kan fremskynde klimakutt innen hydrogen, CCS og industri. Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen ba Enova vurdere om differansekontrakter kan være et nytt verktøy i Enovas virkemiddelapparat. Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen følger opp Enova på dette punktet. Disse medlemmer har troen på at kreative kontrakter kan gi raskere overgang til hydrogen og andre lavutslippsdrivstoff, blant annet i skipsfarten.

Natur

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at tap av natur er en like stor trussel mot vårt livsgrunnlag som klimaendringene, og at disse krisene må løses parallelt. Menneskelig aktivitet forårsaker i dag det mange kaller den sjette masseutryddelsen i jordas historie. Sist var da dinosaurene ble utryddet for 65 millioner år siden. Vi-

dere viser disse medlemmer til at i 2022 skal verdens ledere forhandle fram en ny naturavtale. Disse medlemmer mener Norge må gå i bresjen for å sikre en ambisiøs og forpliktende avtale, og gå foran med konkrete tiltak for å stanse tap av norsk natur.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram et nasjonalt naturregnskap med tilhørende naturbudsjett, med mål om null netto tap av natur (målt i tilstand og utbredelse) innen 2025, naturpositivitet innen 2030 og 20 pst. forbedring innen 2050.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Norsk rødliste for arter 2021 nylig ble lansert av Artsdatabanken. Rødlista viser at menneskelige inngrep truer over 2 400 arter, og er med det fremdeles den største trusselen mot arts mangfoldet i norsk natur. Videre viser dette medlem til at det i dag er gratis å ødelegge naturen. Flere har derfor tatt til orde for å sette en pris på nedbyggingen, gjennom en naturavgift, som reflekterer den reelle konsekvensen av naturinngrepet. Ifølge en spørreundersøkelse gjennomført for WWF, støtter seks av ti et slikt forslag. Dette medlem har også merket seg at Arbeiderpartiet i forkant av valget støttet en naturavgift på spørsmål om dette fra WWF. Dessverre er likevel ikke en slik naturavgift å spore verken i Hurdalsplattformen eller statsbudsjettet, ei heller i budsjettforliket med Sosialistisk venstreparti.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre en naturavgift på arealbruk for å begrense nedbygging av norsk natur, og komme tilbake til Stortinget med et forslag i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.»

Klimakrav til kommunene

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at kommunene er en nøkkel til å nå klimamålene, men at det i dag ikke stilles noen krav til kommunenes utslippskutt. På tross av manglende krav har flere kommuner gått foran ved å utvikle egne klimabudsjett som styringsverktøy for klimaarbeidet, blant andre Oslo, Bergen og Trondheim. Budsjettene har blitt stadig bedre, i takt med økt kunnskap, erfaring og bedre metoder for å beregne utslipp av klimagasser. Dette medlem viser til at arbeidet har ført til at stadig flere kommuner er blitt inspirert til å innføre klimabudsjett, og at internasjonale storbyer nå ser til Norge når de skal utvikle klimabudsjett. Oslo kommune har også, sammen med Hamar og Trondheim, utviklet en veileder om klimabudsjett for andre kommuner med støtte fra Klimasats-ordningen.

Dersom vi skal nå klimamålene, mener dette medlem at det må stilles forpliktende krav om utslippskutt i kommunenes egne virksomheter, og at det stilles krav om at alle kommuner og fylkeskommuner utarbeider årlige klimabudsjett som styringsdokument, med konkrete tiltak og ansvarsfordeling. Videre mener dette medlem at kommunene må synliggjøre og vurdere klimakonsekvensene i alle relevante saker som fremmes til politisk behandling.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle kommuner og fylkeskommuner må ha et eget forpliktende, politisk vedtatt klimabudsjett som styringsdokument.»

«Stortinget ber regjeringen pålegge kommunene å synliggjøre og vurdere klimakonsekvensene i alle relevante saker til politisk behandling.»

«Stortinget ber regjeringen pålegge kommunene å fjerne alle fossile utslipp fra egen virksomhet innen 2025.»

«Stortinget ber regjeringen sikre en mer treffsikker klimastatistikk for kommunene, som publiseres påfølgende kalenderår.»

Panteordninger

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at økt gjenbruk er en forutsetning for en mer sirkulær økonomi. Norge har hatt stor suksess med panteordningen for flasker og bokser – en ordning som flere land har kopiert. Disse medlemmer mener at panteordninger kan bli en viktig del av løsningen også på andre miljøproblemer, for eksempel knyttet til plastforurensing.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og innføre panteordninger for flere typer engangsprodukter, som det er for bokser og flasker i dag.»

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 292 111 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Klima- og miljødepartementet, med 282 000 kroner. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1400 post 1 reduseres med 282 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettforliket mellom regjeringen og Sosialistisk Venstreparti, hvor det foreslås å kutte i budsjettene til en rekke statlige virksomheter og etater for en virkning av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer mener dette kuttet ikke kan sees på noen annen måte enn et flatt kutt. Disse medlemmer merker seg den tidligere kritikken fra de samme partiene mot regjeringen Solbergs avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, og påpeker at de samme partiene nå selv øker omfanget av slike kutt. Disse medlemmer er positive til at regjeringen viderefører ABE-reformen, da det gir incentiver til mindre byråkrati og en mer effektiv statlig drift.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 40 mill. kroner over kap. 1400 post 1 til å styrke Klima- og miljødepartementet drifts- og støttefunksjoner.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås bevilget 75 973 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at kommunene spiller en avgjørende rolle i arbeidet med å implementere og tilpasse klima- og naturtiltak til lokale forhold. Dette medlem mener derfor at alle norske kommuner bør ha minst én ansatt miljørådgiver til å styrke arbeidet med bl.a. klima- og naturbudsjetter og til å styrke det lokale klima- og naturarbeidet. Som del av satsingen foreslås det å etablere et introduksjonsprogram og en permanent kompetansebase for miljørådgivere som gir faglig oversikt og innføring i hovedmålene i norsk miljøpolitikk.

Dette medlem foreslår videre å øke bevilgningen med 13 mill. kroner over kap. 1400 post 21 til å etablere et introduksjonsprogram og en kompetansebase for miljørådgivere.

Post 23 (Ny) Natur- og klimaråd

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 5 mill. kroner over kap. 1400 ny post 23, til å opprette et natur- og klimaråd, som hvert år skal vurdere regjeringens natur- og klimapolitikk i lys av den norske klimaloven, den norske naturmangfoldsloven, Parisavtalen og den kommende internasjonale naturavtalen.

Post 50 Helhetlig profilering, grønne løsninger

Det foreslås bevilget 10 757 000 kroner på post 50.

Post 51 Den naturlige skolesekken

Det foreslås ikke bevilgninger på post 51.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), der regjeringen foreslår at kap. 1400 Klima- og miljødepartementet Post 51 Den naturlige skolesekken reduseres med 5 mill. kroner. Forslaget innebærer en avvikling av posten og ordningen med Den naturlige skolesekken.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 5 mill. kroner til Den naturlige skolesekken, for å opprettholde driften av dette viktige tilbudet til skolene for å lære om bærekraft og naturmangfold.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Den naturlige skolesekken bidrar til at barn over hele landet lærer om miljø, friluftsliv og bærekraftig utvikling. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 10,4 mill. kroner over kap. 1400 post 51, til å reversere regjeringens forslag om kutt til Den naturlige skolesekken.

Post 52 (Ny) Miljøkompetanse for arbeidslivet

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 10 mill. kroner over kap. 1400 ny post 52 til å styrke miljøkompetansen i handels- og tjenestenæringene gjennom et pilotprogram rettet mot innkjøpere og kundebehandlere.

Post 63 (Ny) Miljørådgivere i kommunene

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å opprette et særskilt tilskudd på 200 mill. kroner over kap. 1400 ny post 63 til å ansette miljørådgivere i alle norske kommuner.

Post 70 Frivillige klima- og miljøorganisasjoner samt klima- og miljøstiftelser

Det foreslås bevilget 53 907 000 kroner på post 70.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke tilskuddet til posten med 8 mill. kroner for å sikre en demokratisk miljøpolitikk og lokalt miljøengasjement i hele Norge.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at internasjonalt samarbeid er avgjørende for å nå miljø- og bærekraftsmålene. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 59,3 mill. kroner over kap. 1400 post 70, blant annet til oppfølging av arbeidet med Biomangfoldkonvensjonen (CBD).

Post 71 Internasjonale organisasjoner

Det foreslås bevilget 88 814 000 kroner på post 71.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 6 mill. kroner over kap. 1400 post 71 til å styrke miljøarbeidet gjennom internasjonale organisasjoner.

Post 74 Tilskudd til AMAP, kan overføres

Det foreslås bevilget 5 296 000 kroner på post 74.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner over kap. 1400 post 74 til å styrke arbeidet med arktisk miljøovervåking gjennom AMAP-programmet.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Det foreslås bevilget 146 522 000 kroner på post 76.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått 3,4 mill. kroner til opprydding ved slippen (verftet) i Bugøynes. Forurensningen som har ligget på havbunnen ved verftstomta i Bugøynes har i mange år hindret gjenetablering av driften av verftet. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 39 økes med 3,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag for å starte oppryddingen i 2022.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke posten med 10 mill. kroner til sirkulær økonomi.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 30 mill. kroner over kap. 1400 post 76 til å styrke tiltak som bidrar til at Norge når sine internasjonale natur-, klima- og forurensningsforpliktelser.

3.2.2 KAP. 4400 KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 30 067 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 34 516 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen merker seg at Klima- og miljødepartementet under post 2 fører mer tilfeldige inntekter, blant annet prosjektmidler fra Nordisk ministerråd. Komiteen viser til at inntekter under denne posten gir

grunnlag for tilsvarende merutgifter under kap. 1400 post 1 Driftsutgifter.

3.2.3 KAP. 1410 KUNNSKAP OM KLIMA OG MILJØ

Det foreslås bevilget 1 122 539 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 1 106 179 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at kapitlet omfatter midler til å utvikle et helhetlig kunnskapsgrunnlag på tvers av resultatområdene. Dette omfatter blant annet miljøovervåking og miljøkartlegging (herunder arbeidet med Økologisk grunnkart) som er slått sammen under posten miljødata, grunnbevilgninger til miljøforskningsinstituttene, forskningsprogram i Norges forskningsråd og andre tilskudd til miljøforskningsinstituttene, jf. Prop. 1 S (2021–2022).

Komiteen peker på at norsk natur må forvaltes kunnskapsbasert for å sikre en miljøpolitikk som bygger på forvalteransvaret. Komiteen viser til at god og oppdatert kunnskap om naturen er avgjørende for å sikre beslutninger til det beste for biologisk mangfold, og at lange tidsserier med miljødata er viktig for å ha kunnskap om hvordan miljøtilstanden utvikler seg.

Komiteen mener innsatsen til miljøvernforskning og miljøovervåking må reflektere de store utfordringene Norge står overfor på miljøområdet.

Komiteen mener miljøforskningsinstituttene utfører en viktig jobb for å bedre kunnskapsgrunnlaget om norsk natur, miljøutfordringer og løsninger. Instituttene bidrar også til næringsutvikling innenfor bioøkonomi, og til naturressursutnyttelse med lavere økologisk fotavtrykk.

Komiteen peker på at det fremdeles er store behov for forskning på betydningen av samlet belastning og sumvirkninger av arealinngrep, økosystemssammenhenger og taksonomi/biosystematikk, og at en styrking av kunnskapen om samlet belastning på naturen anbefales sterkt av blant annet økosystemtjenesteutvalget (NOU 2013:10).

Komiteen viser til at den teknologiske utviklingen og kunnskapsutviklingen på området går raskt, og at det følgelig er viktig å tilpasse strategier og ambisjoner til denne utviklingen.

Komiteen viser til at universitets- og høyskolemiljø samt instituttsektoren, sitter med en nøkkelrolle for å drive fram ny kunnskap, ny teknologi og nye klimaløsninger.

Post 21 Miljødata

Det foreslås bevilget 414 306 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke post 21 med 60 mill. kroner til miljøovervåking og særlige vanntiltak, og med 20 mill. kroner til tiltak mot fremmede arter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 105 mill. kroner over kap. 1410 post 21 til å styrke arbeidet med miljødata, herunder overvåking av endringer i økologisk tilstand og økosystemfunksjoner, oppfølging av lange tidsserier, utvikling av infrastruktur for overvåkingsdata med andre relevante data fra ulike kilder (økologisk grunnkart, satellittdata m.v.), styrket overvåking av sjøfugl gjennom SEAPOP og SEATRACK, styrking av det miljøfaglige grunnlaget for utbygging av havvind, og til å styrke arbeidet med økologisk grunnkart. I denne sammenheng viser det medlem også til forslag om å bevilge 50 mill. kroner over kap. 1410 ny post 25, til følgeforskning knyttet til endringer i økologisk tilstand.

Post 22 Miljøkartlegging

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 22.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til post 22 med 25 mill. kroner, for å øke tempoet i kartleggingen av Norge og få ferdigstilt det økologiske grunnkartet raskere.

Post 23 MAREANO, kan overføres

Det foreslås bevilget 47 730 000 kroner på post 23.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått å øke midlene til miljøkartlegging i havet, med 5 mill. kroner til programmet Mareano, som har mål om å kartlegge dybde, bunnforhold, biologisk mangfold, naturtyper og forurensning i sedimentene i norske kyst- og havområder. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1410 post 23 økes med 5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til post 23 med 20 mill. kroner for å få fortgang i kartleggingen av marint biologisk mangfold.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at kartlegging av havbunnen er avgjørende for bærekraftig utbygging av havvind, spesielt bunnfast. Foreløpig er kartleggingen av havbunnen i Nordsjøen, der det er mest aktuelt med bunnfast hav-

vind, svært mangelfull. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 32 mill. kroner over kap. 1410 post 23 til å styrke MARE-NO, Kyst-MAREANO, kartlegging av særlig verdifulle sårbare områder (SVO-er), og til økt satsing på marin bioprospektering.

Post 50 Grunnbevilgninger under Norges Forskningsråd til miljøforskningsinstituttene

Det foreslås bevilget 221 190 000 kroner på post 50.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner over kap. 1410 post 50 til å styrke grunnbevilgningen til miljøforskningsinstituttene.

Post 51 Forskningsprogram under Norges Forskningsråd

Det foreslås bevilget 385 690 000 kroner på post 51.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til hvordan de marine økosystemene henger sammen og avhenger av hverandre. Disse medlemmer merker seg at disse komplekse sammenhengene ikke alltid er synlige, noe som gjør det vanskelig å forvalte fiskeriene og sikre en økosystembasert forvaltning av norske havområder på en helhetlig og optimal måte. Disse medlemmer mener forskning på ikke-kommersielle arter og grunnforskning på bevaring og beskyttelse av biologisk mangfold bør prioriteres høyere.

Disse medlemmer viser til målet om å nå 10 pst. vern av marin natur innen 2030.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti mener at forvaltningen av marine økosystemer må vurderes på tvers av landegrensene. Disse medlemmer viser til det internasjonale initiativet Solberg-regjeringen ved statsminister Erna Solberg tok gjennom «havpanelet», som består av 14 havnasjoner, som i samarbeid med havforskere og næringslivet har etablert en internasjonal plan for det videre arbeidet. Norge har tatt en ledende rolle i dette arbeidet.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 94 mill. kroner over kap. 1410 post 51, fordelt til blant annet forskning på biologisk mangfold, etablering av et syntesesenter for miljø, forskning på alternativer til torv, og grunnforskning på bevaring og beskyttelse av

biologisk mangfold i havet i forbindelse med Havtiåret 2020–2030.

Post 53 Internasjonalt samarbeid om miljøforskning

Det foreslås bevilget 7 419 000 kroner på post 53.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner over kap. 1410 post 53 til å styrke miljøforskning på klimaendringer, naturmangfold og utvikling av en internasjonal bio-økonomi.

Post 70 Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene

Det foreslås bevilget 40 756 000 kroner på post 70.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner over kap. 1410 post 70 til å styrke miljøforskningsinstituttene informasjons- og opplysningsarbeid overfor forvaltningen, kvalitetssikring av data, videreføring av viktige lange overvåkningsserier, og etablering og vedlikehold av relevante nasjonale databaser.

Post 72 Tilskudd til GenØk – Senter for biotryggleik

Det foreslås bevilget 5 448 000 kroner på post 72.

Ny post

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å opprette en ny post under kapitlet, for å gi 50 mill. kroner til et fond for restaurering av natur.

3.2.4 KAP. 1411 ARTSDATABANKEN

Det foreslås bevilget 70 473 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 69 623 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at Artsdatabanken er en nasjonal kunnskapsbank om naturmangfold i Norge, som forsyner samfunnet med oppdatert og lett tilgjengelig kunnskap om arter, populasjoner og naturtyper – en kunnskap som er essensiell i en fremtid med fare for betydelige trusler mot norsk naturmangfold.

Komiteen viser til at Artsdatabanken lager rødliste for arter, rødliste for naturtyper, gjør risikovurderinger for fremmede arter i Norge, aktivt vedlikeholder oversikt over artenes systematikk og navn, utvikler og vedlikeholder type- og beskrivelsessystem for natur

(Natur i Norge (NiN)) og har viktige oppgaver i arbeidet med å etablere teknisk infrastruktur for innsamling og formidling av det økologiske grunnkartet.

Komiteen mener Artsdatabanken skal gi offentlig forvaltning, forskning, undervisning, organisasjoner og andre brukere i allmennheten oppdatert og lett tilgjengelig informasjon om biologisk mangfold, og være en pådriver i innovasjon og utvikling av elektroniske kart og annen infrastruktur for innsamling og formidling av data om naturmangfoldet i Norge.

Komiteen viser videre til at Artsdatabanken gjennom innhenting, systematisering og formidling av kunnskap fra en rekke institusjoner, som universitetsmuseene, miljøforskningsinstitutter, forvaltningsorganer, frivillige organisasjoner, konsultentselskap og andre kommersielle virksomheter bygger viktige broer mellom vitenskap og samfunn, der mange opptrer både som brukere og bidragsyttere.

Komiteen understreker at Artsdatabanken skal ha et eget styre og en sterk og uavhengig faglig rolle som kunnskapskilde for alle sektorer i samfunnet.

Komiteen viser til at tap av naturmangfold er en like stor trussel mot vårt livsgrunnlag som klimændringene. Et bærekraftig samfunn er avhengig av naturen. Komiteen viser videre til at Norge har forpliktet seg til gjennom konvensjonen om biologisk mangfold å stanse tapet av arter og naturtyper. Komiteen vil understreke at for å bidra til å stanse tap av biologisk mangfold og sikre at økosystemtjenestene er velfungerende og leverer nødvendige økosystemtjenester, er det avgjørende å styrke kunnskapen om arter og naturtyper i Norge.

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 32 658 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Artsdatabanken med 18 000 kroner. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1411 post 1 reduseres med 18 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettforliket mellom regjeringen og Sosialistisk Venstreparti, hvor det foreslås å kutte i budsjettene til en rekke statlige virksomheter og etater for en virkning av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer mener dette kuttet ikke kan sees på noen annen måte enn et flatt kutt. Disse medlemmer merker seg den tidligere kritikken fra de samme partiene mot regjeringen Solbergs avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, og

påpeker at de samme partiene nå selv øker omfanget av slike kutt. Disse medlemmer er positive til at regjeringen viderefører ABE-reformen, da det gir incentiver til mindre byråkrati og en mer effektiv statlig drift.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke driftsbevilgningen til Artsdatabanken med 22 mill. kroner, blant annet for å kunne lansere en ny og oppgradert versjon av Artsobservasjoner. Utfyllende og godt oppdatert kunnskap om enkeltarter er avgjørende for god avgrensning og verdisetting av naturtyper, og Artsdatabankens arbeid med dette er helt nødvendig for å hindre mer tap av biomangfold i Norge.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Artsdatabanken har siden oppstarten i 2005 etablert seg som en nasjonal kunnskapsbank om naturmangfold gjennom å utvikle en rekke tjenester av høy kvalitet og stor verdi. Artsdatabankens oppgaver har vokst ut over de ressursene de er tildelt. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner over kap. 1411 post 1 til å styrke Artsdatabanken.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan benyttes under post 70

Det foreslås bevilget 10 656 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Artsprosjektet har gitt gode resultater og vil være en nøkkel til ny kunnskap om det norske arts mangfoldet. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 3 mill. kroner over kap. 1411 post 21 til å styrke Artsprosjektet.

Post 70 Tilskudd til arter og naturtyper, kan overføres, kan benyttes under post 21

Det foreslås bevilget 27 159 000 kroner på post 70.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at ivaretagelse av utvalgte naturtyper og prioriterte arter er blant de viktigste verktøyene Norge har for å sikre at naturtyper og arter oppnår bedre tilstand. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner over kap. 1411 post 70 til å styrke tilskuddet til arter og naturtyper.

Post 71 (Ny) Kvalitetssikringssystem

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at det er behov for å etablere et kvalitetssikringssystem for å heve kvaliteten på de naturfag-

lige undersøkelser i utbyggingssaker, og at dette kan være et sentralt bidrag til en mer kunnskapsbasert forvaltning som sikrer verdifulle naturtyper og arter. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 5 mill. kroner over kap. 1411 ny post 71 til et kvalitetssikringssystem for naturfaglige undersøkelser i utbyggingssaker.

3.2.5 KAP. 4411 ARTSDATABANKEN

Det foreslås bevilget 429 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 420 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

3.2.6 KAP. 1412 METEOROLOGIFORMÅL

Det foreslås bevilget kroner 489 712 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 522 774 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 50 Meteorologisk institutt

Det foreslås bevilget 360 612 000 kroner på post 50.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Meteorologisk institutt med 326 000 kroner. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1412 post 50 reduseres med 326 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettforliket mellom regjeringen og Sosialistisk Venstreparti, hvor det foreslås å kutte i budsjettene til en rekke statlige virksomheter og etater for en virkning av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer mener dette kuttet ikke kan sees på noen annen måte enn et flatt kutt. Disse medlemmer merker seg den tidligere kritikken fra de samme partiene mot regjeringen Solbergs avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, og påpeker at de samme partiene nå selv øker omfanget av slike kutt. Disse medlemmer er positive til at regjeringen viderefører ABE-reformen, da det gir incentiver til mindre byråkrati og en mer effektiv statlig drift.

Post 70 Internasjonale samarbeidsprosjekt

Det foreslås bevilget 129 100 000 kroner på post 70.

3.2.7 KAP. 1420 MILJØDIREKTORATET

Det foreslås bevilget 6 728 164 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S

Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 6 365 688 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at Miljødirektoratet er Klima- og miljødepartementets rådgivende og utøvende fagorgan innenfor klima, naturforvaltning og forurensning. Komiteen viser til Miljødirektoratets hovedoppgaver, som er å redusere klimagassutslippene, ta vare på naturmangfoldet, sikre den naturlige produksjonsevnen, hindre forurensning og legge til rette for friluftsliv. Miljødirektoratet har også en rekke viktige forvaltnings- og tilsynsoppgaver. Komiteen viser blant annet til at Miljødirektoratet har en sentral rolle i å bistå Klima- og miljødepartementet med å tilrettelegge regjeringens helhetlige arbeid med klimatilpasning. Komiteen viser til at dersom Norge skal lykkes med et grønt skifte, er det viktig at Miljødirektoratet har faglig kompetanse og ressurser til å ivareta dette arbeidet.

Internasjonalt samarbeid for å ta vare på natur

Komiteen viser til FNs naturpanels rapport fra 2019, som viser at natur er avgjørende for menneskets livsgrunnlag. Rapporten viser at arter dør ut i et tempo mellom ti og hundre tusen ganger raskere enn naturlig på grunn av menneskeskapt årsaker som arealbruk, klimagassutslipp, forurensning, rovdrift på naturen og introduksjon av fremmede arter.

Komiteen viser til at den politiske oppmerksomheten rundt artsmangfold og bortfall av urovekkende mange arter har ført til at kunnskaps- og bevissthetsnivået om dette generelt er økende, også blant politikere på alle forvaltningsnivåer. Komiteen viser til at land i verden nå forhandler om et nytt globalt rammeverk for bevaring av natur under konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), som etter planen skal vedtas våren 2022. Det er viktig at Norge deltar aktivt for å sikre en forpliktende løsning.

Avfall og sirkulær økonomi

Komiteen mener det er viktig å lykkes med en omstilling fra en lineær økonomi til en sirkulær økonomi. Dersom Norge skal nå klimamålene, må man slutte å bruke naturressursene i et høyere tempo enn naturen selv klarer å produsere. Komiteen ønsker å skape mer med mindre, og holde ressursene i omløp i økonomien så lenge de har verdi. Det innebærer blant annet økt ressurstnyttelse av avfall, og tiltak som reduserer avfallsmengden. Komiteen viser til behovet for å øke levetiden til produkter gjennom produktdesign, større mulighet for reparasjon og økt materialutvinning. Det er også viktig å se avfallspolitikken i sammenheng med produkt- og kjemikaliepolitikken.

Plast og plastforurensning

Komiteen viser til at plast utgjør den største delen av alt marint avfall og kan bli værende i havet i

hundrevis av år. På verdensbasis er det anslått at mellom åtte og tolv millioner tonn plast havner i havet hvert år. Komiteen viser til at plastavfall på avveier dreper fisk, sjøfugl og andre dyr som følge av kvelning og andre livstruende skader. Plast brytes ned til mikropartikler og tas opp i dyr og marine næringskjeder. Komiteen erkjenner at plastforsøplingen i havet er et internasjonalt miljøproblem, som må løses med internasjonalt samarbeid. Mye marin forsøpling skjer derimot også lokalt, og Norge må også sørge for at vi ikke bidrar til plastforurensningen.

Komiteen viser til at det i 2021 ble innført forbud i Norge mot flere engangsprodukter av plast, deriblant plastbestikk og sugerør. Formålet med forbudet er å forebygge og redusere plastforurensning og at plastavfall ikke havner på avveier. Det er antatt at forbudet vil redusere bruken av engangsplass med 1,9 milliarder enheter eller 3 600 tonn årlig. Plastforsøpling er forventet å bli redusert med om lag seks millioner enheter eller åtte tonn per år.

Støtte til klimatilpasning og klimatiltak

Komiteen viser til at klimaendringene allerede er i gang. I Norge opplever vi i økende grad styrtregn, flom, ras og tørke. Aller hardest rammes mennesker i fattige land. Stortinget har vedtatt mål for kutt i klimagasser i Norge fram mot 2030, og det gjenstår en stor jobb for å nå målene. Komiteen viser til at Miljødirektoratet administrerer en rekke ordninger som skal bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet. Det er derfor viktig at Miljødirektoratet får de ressursene som skal til for effektivt å utføre oppgavene sine. Komiteen understreker at en viktig oppgave er å sikre kunnskap om ulike klimatiltak og virkemidler, slik at politikktutforming kan skje på best mulig grunnlag. Komiteen viser til at Miljødirektoratet administrerer tilskuddsordninger til klimatiltak og klimatilpasning i kommunene. På få år har disse ordningene blitt populære ordninger som bidrar til mye aktivitet.

Komiteen vil videre trekke frem kommunenes viktige rolle i klimaarbeidet – både som myndighet, eier, innkjøper, tjenesteleverandør og pådriver. I kommunene er det også mulig å tilpasse politikken etter de utfordringer og muligheter som finnes lokalt. Komiteen mener derfor at kommunene eger seg godt til å forvalte og håndtere konkrete og lokalt tilpassede klimaløsninger.

Komiteen viser til at Klimasats er en tilskuddsordning som kommuner og fylkeskommuner kan søke om midler fra til mange ulike formål, herunder klimavennlig areal- og transportplanlegging, klimavennlig transport, kompetanseheving og for å dekke merkostnader i anskaffelsesprosesser.

Miljøtiltak i Oslofjorden

Komiteen viser til viktigheten av å legge til rette for en ren, rik og tilgjengelig Oslofjord. Oslofjorden skal få god miljøtilstand, det biologiske mangfoldet skal ivaretas, og fjorden skal fremme et aktivt friluftsliv. Komiteen mener at miljøtiltakene i Oslofjorden er en del av arbeidet med å ivareta norsk natur og økosystem. Nasjonale mål for naturmangfold sier at økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester, og at ingen arter eller naturtyper skal utryddes.

Opprydningstiltak

Komiteen vil understreke at gammel forurensning lagret i sjøbunnen kan føre til skade på helse og miljø og være en kilde til spredning av helse- og miljøskadelige kjemikalier. Komiteen viser til at Store Lungegårdsvann i Bergen nå er det høyest prioriterte fjordområdet i den nasjonale handlingsplanen for opprydning i forurenset sjøbunn. Sjøbunnen i dette området er svært forurenset av miljøgifter fra tidligere tiders industriaktiviteter, avløp og avrenning fra by- og tettsteder.

Helhetlig vannforvaltning

Komiteen mener det er viktig å satse på en helhetlig vannforvaltning, som handler både om å ta vare på naturmangfoldet og å bruke naturens egen flomdempende kapasitet samt styrke andre økosystemtjenester. Forvaltningen av vannressursene handler om god drikkevannskvalitet, badevannskvalitet, folkehelse og friluftsliv, matproduksjon og framtidig samfunnsutvikling. Vann og vassdrag er også svært viktige naturtyper i Norge og er levested for mange nøkkelarter. Så mange som 260 vannlevende arter er utrydningstruet i Norge.

Verneområder, restaurering og skjøtsel av natur m.m.

Komiteen viser til at tiåret frem til 2030 er FN's tiår for naturrestaurering, og at det er behov for å sette i gang flere tiltak for å restaurere naturtyper.

Komiteen viser til at restaurering av myr og annen våtmark medvirker til å redusere klimagassutslipp, dempe flom og bedre den økologiske tilstanden for myrenes rike naturmangfold. Komiteen viser til at restaurering ifølge FN's klimapanel er et billig tiltak for å redusere klimagassutslippene, og at tiltaket også ble trukket fram i Klimakur 2030 som et aktuelt tiltak i Norge.

Komiteen mener miljømyndighetene har ansvar for å ivareta vernede områder. Komiteen viser til at Norge har forpliktet seg til å verne 10 pst. av våre havområder innen 2020, men så langt er bare 3,5 pst. vernet.

Komiteen viser til at nesten en tredjedel av norske verneområder er truet av mangel på skjøtselstiltak. Skjøtsel er nødvendig for å hindre gjengroing, og for å fjerne fremmede organismer og forsøpling. Flere verneområder har fått inn fremmede arter, som mink, sitkagran, norsk gran og edelgran, som utgjør en trussel mot naturmangfoldet og er i strid med vernevedtaket. For å

sikre verneverdiene vil det kunne være behov for å fjerne innslag av slike fremmede, skadelige arter.

Nasjonalparker

Komiteen viser til at nasjonalparkene er et kvalitetsstempel som gis til det beste norske natur har å vise til, og at nasjonalparker er en verdi for reiseliv, stolthet og folkehelse i lokalsamfunnene der de ligger. Komiteen viser til at nasjonalparker og andre verneområder er en viktig del av reiselivet i Norge. Nasjonalparksentre og andre besøksentre med naturinformasjon er utviklet til kunnskapsbaserte spydspisser for et naturbasert reiseliv.

Truede arter og naturtyper

Komiteen viser til at det er 2 752 truede arter i Norge som står i fare for å dø ut. Fjellrev, villrein og lomvi er blant artene som er kritisk truet i Norge.

Komiteen viser videre til behovet for å sikre levedyktige bestander av villbier og andre pollinerende insekter for å ha tilstrekkelig pollinering i matproduksjonen og i naturlige økosystem.

Skogvern

Komiteen mener at natur som fanger og lagrer karbon, og som samtidig er viktig for naturmangfoldet, må forvaltes og ivaretas langsiktig på en god måte. Komiteen viser til at dette i særlig grad gjelder skog, myr og øvrige våtmarker. Komiteen viser til at skogen samtidig er en viktig næringsvei, bidrar med fornybare materialer og ressurser og kan spille en rolle for å erstatte fossil energibruk.

Grønn skipsfart

Komiteen viser til at utslippene fra innenriks sjøfart og fiske skal halveres innen 2030, og at norske bedrifter har potensial til å bli verdensledende innen utvikling av lav- og nullutslippsløsninger. Det er viktig at fylkeskommunene har mulighet til å prioritere lav- og nullutslippsteknologi i nye tilbud på ferger og hurtigbåter.

Naturinformasjonssenter

Komiteen vil understreke den viktige rollen som naturinformasjonssentrene representerer. Dette gjelder ikke minst for skoleklasser og familier. De fyller en rolle for informasjon om naturmangfold og friluftsliv som mediene ellers ikke fyller. Denne rollen har blitt ekstra viktig når naturveiledningstjenester i Statens naturoppsyn har falt bort.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at Solberg-regjeringen la frem en nasjonal strategi for sirkulær økonomi og en plaststrategi sommeren 2021. Den nasjonale strategien inneholder en rekke tiltak for å øke sirkularitet i norsk industri, for å sikre lønnsom bruk av

sekundære råvarer, øke materialgjenvinningen fra avfall og sikre mer bærekraftig produksjon og produktdesign. Disse medlemmer vil understreke at utvidet produsentansvar er et potensielt svært effektivt virkemiddel for å oppnå sirkulær verdikjede for materialer, og at ordningene bør styrkes fremover. Disse medlemmer er glade for at Solberg-regjeringen i Prop. 1 S (2021–2022) fulgte opp strategien for sirkulær økonomi med forslag om en bevilgning på 30 mill. kroner til ordninger for å forvalte ressursene bedre, blant annet for å hindre matsvinn, skape digitale markeds plasser og legge til rette for ombruk. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å samarbeide tett med EU om videreutviklingen av et felleseuropeisk regelverk som støtter opp om en sirkulær økonomi.

Disse medlemmer viser videre til at Solberg-regjeringen høsten 2021 la frem en handlingsplan for å øke delen av klima- og miljøvennlige anskaffelser og grønn innovasjon i offentlige anskaffelser.

Plast og plastforurensning

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at det i 2021 ble innført forbud mot flere engangsprodukter av plast, deriblant plastbestikk og sugerør. Det er antatt at forbudet vil redusere bruken av engangsplast med 1,9 milliarder enheter eller 3 600 tonn årlig.

Disse medlemmer viser videre til at mikroplast fra kunstgressbaner er den nest største kilden til mikroplast i naturen, og er derfor glade for at Solberg-regjeringen i 2021 fastsatte en ny reguleringsnorm som skal bidra til å redusere forurensningen av mikroplast med kunstgressbaner med over 90 pst.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at fossil gass til oppvarming utgjør en betydelig kilde til utslipp. En kartlegging fra Norsk Energi, på oppdrag fra Miljødirektoratet og NVE (2020) viser at bruken av gass til oppvarming ligger på om lag 0,9–1,3 TWh, med et tilhørende klimagassutslipp på mellom 200 000 og 300 000 tonn CO₂. Videre viste kartleggingen at det finnes tilgjengelige alternativer til bruk av fossil gass på alle bruksområdene som ble kartlagt.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for utfasing av fossil gass til oppvarming.»

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at et forbud mot eller avgift på eksport av restavfall kan øke prisene kommunene må betale for å bli kvitt usortert husholdningsavfall. Dette kan bidra til større innsats i norske kommuner både for bedre sortering og for tiltak som re-

duserer avfallsmengden. Avfallsbransjen mener en avgift på avfallsforbrenning vil føre til at mer avfall blir eksportert til Sverige, siden avfallsforbrenning er billigere der. Samtidig konkluderer både Klimakur 2030 og Klimaetaten i Oslo med at en CO₂-avgift på avfallsforbrenning kan øke incentivene til karbonfangst på forbrenningsanlegg.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om å forby eksport av usortert husholdningsavfall.»

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 725 138 000 kroner på post 1.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke driftsbevilgningen til Miljødirektoratet, både for å reversere ABE-kuttene og øke tilsynet med ytre miljø i petroleumssektoren.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Miljødirektoratet med 888 000 kroner. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 1 reduseres med 888 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til budsjettforliket mellom regjeringen og Sosialistisk Venstreparti, hvor det foreslås å kutte i budsjettene til en rekke statlige virksomheter og etater for en virkning av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer mener dette kuttet ikke kan sees på noen annen måte enn et flatt kutt. Disse medlemmer merker seg den tidligere kritikken fra de samme partiene mot regjeringen Solbergs avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, og påpeker at de samme partiene nå selv øker omfanget av slike kutt. Disse medlemmer er positive til at regjeringen viderefører ABE-reformen, da det gir incentiver til mindre byråkrati og en mer effektiv statlig drift.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at Miljødirektoratet er Klima- og miljødepartementets sentrale rådgivende og utøvende fagorgan innen klima, naturforvaltning og forurensing. Miljødirektoratet har mange oppgaver, og porteføljen øker stadig. Det blir stadig flere og større miljøproblemer, og det blir stadig nye krav og tiltak, både fra internasjonalt hold og miljøvedtak i Stortinget. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke

bevilgningen med 150 mill. kroner over kap. 1420 post 1 til økte generelle driftsutgifter, midler særlig rettet mot «kapasitetsbygging skogvern» og til å styrke arbeidet med god økologisk tilstand.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås bevilget 317 333 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen på post 22 med 100 mill. kroner til en ny ordning, Natursats, som etter modell fra Klimasatsordningen skal sikre naturmangfoldet i kommunene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti merker seg den nylig framlagte Rødlista, der bestandsutviklingen for truede arter ikke går i riktig retning. Disse medlemmer viser til at det er et behov for en økt satsing som kan bidra til å snu den negative trenden for flere av de truede artene. Disse medlemmer mener det må lages konkrete, kunnskapsbaserte planer for å få fortgang på arbeidet med truet natur, og at disse planene må kobles opp mot de kommunale arealplanene, grønn infrastruktur og andre relevante virkemidler.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 30 mill. kroner over kap. 1420 post 21 til utredning av en Naturkur, etter modell fra Klimakur 2030, med formål om å undersøke tiltak og virkemidler for å oppnå null netto tap av natur (målt i tilstand og utbredelse) innen 2025, naturpositivitet innen 2030 og 20 pst. forbedring innen 2050.

Post 22 Statlige vannmiljøtiltak

Det foreslås bevilget 274 449 000 kroner på post 22.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått å øke satsingen på ren Oslofjord. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 22 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteen merker seg at den atlantiske laksen for første gang er å finne på den nylig framlagte Rødlista. Norge har forpliktet seg til å bidra til bevaring, gjenoppretting, økning og rasjonell forvaltning av denne bestanden. Komiteen viser til at bygging og restaurering av laksetrappet i de nasjonale laksevassdragene Beiarelva og Vefnsna som munner ut i de nasjonale laksefjordene Beiarfjorden og Vefsnfjorden, vil åpne store arealer oppstrøms for villaksen, samtidig som oppdrettslaks og

pukkellaks kan hindres tilgang. Komiteen mener det derfor er viktig å få bygging og restaurering av laksetrapene i Beiarelva og Vefsna raskt.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at Solberg-regjeringen i 2021 la frem Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv, og at det i Prop. 1 S (2021–2022) ble foreslått bevilget 10 mill. kroner til oppfølging av denne planen. Pengene skal gå til å redusere forurensning, styrke naturmangfoldet, legge til rette for friluftsliv og opprette et nytt informasjonssenter.

Disse medlemmer viser til at Norge har et stort mangfold av atlantisk villaks, med rundt 450 ulike bestander som gyter i norske vassdrag. Det representerer en tredjedel av verdens gjenlevende bestander av arten, og vi har derfor et ansvar for å ta vare på alle disse bestandene. Disse medlemmer ser med bekymring på den nye Rødlista fra Artsbanken, hvor villaksen nå regnes som nær truet. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg har prioritert tiltak for å ta vare på villaksen, og foreslo i Prop. 1 S (2021–2022) å bevilge 15,3 mill. kroner til tiltak mot pukkellaks i 2022. Siden Gyrodactylus salaris ble innført til Norge har 51 vassdrag blitt smittet av parasitten. Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen foreslo en økning på ni mill. kroner for å videreføre arbeidet med å fjerne lakseparasitten Gyrodactylus salaris fra Driva-vassdraget i Prop. 1 S (2021–2022).

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 56 mill. kroner for å sikre at det er midler nok til kalking, til statlige bidrag til vannregionene og vannområdekoordinatorene og statlige vannmiljøtiltak og restaurering.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner over kap. 1420 post 22 til å opprettholde og styrke stillinger med dedikerte fagfolk i vannområdene og vannregionene for å sikre tiltaksgjennomføring og kunnskapsforbedring.

Post 23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres

Det foreslås bevilget 149 508 000 kroner på post 23.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 100 mill. kroner over kap. 1420 ny post 25 til å etablere et program for restaurering og reetablering av våtmarker, naturskog og andre viktige naturtyper. Målet er at 15 pst. av den ødelagte naturen skal være restaurert

innen 2030, i tråd med målsettingen for FNs tiår for naturrestaurering.

Post 30 Statlige tilegninger, bevaring av viktige friluftsområder, kan overføres

Det foreslås bevilget 30 891 000 kroner på post 30.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 60 mill. kroner over kap. 1420 post 30 til å sikre at flere friluftsområder beskyttes og for å sikre nærnaturen i pressområder mot bit for bit-nedbygging.

Post 31 Tiltak i verneområder, kan overføres

Det foreslås bevilget 93 419 000 kroner på post 31.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen på post 31 med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at nesten en tredjedel av norske verneområder er truet av mangel på skjøtseltiltak. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner over kap. 1420 post 31 til økt skjøtsel i verneområder.

Post 32 Statlige tilegninger, fylkesvise verneplaner, kan overføres

Det foreslås bevilget 1 025 000 kroner på post 32.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner over kap. 1420 post 32 til å styrke arbeidet med fylkesvise tematiske verneplaner.

Post 33 Statlige tilegninger, nytt landbasert vern, kan overføres

Det foreslås bevilget 6 700 000 kroner på post 33.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 80 mill. kroner over kap. 1420 post 33 til å komme i gang med å verne resten av Norges villmarkspregede områder, samt å styrke myrvernet.

Post 34 Statlige tilegninger, nasjonalparker, kan overføres

Det foreslås bevilget 2 256 000 kroner på post 34.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at Solberg-

regjeringen vernet tre nye nasjonalparker – Raet, Jomfruland og Lofotodden og utvidet Dovrefjell og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker. Nasjonalparksentre og andre besøksentre med naturinformasjon er utviklet til kunnskapsbaserte spydspisser for et naturbasert reiseliv.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 50 mill. kroner over kap. 1420 post 34 til å sette i gang en ny nasjonalparkplan og kartlegge mulighetene for å etablere store sammenhengende nasjonalparker på tvers av landegrensene, særlig på Nordkalotten.

Post 35 Statlige tilegninger, skogvern, kan overføres

Det foreslås bevilget 315 727 000 kroner på post 35.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått å reversere opprinnelig forslag om å redusere bevilgningen til frivillig skogvern. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 35 økes med 120 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til den viktige rollen norsk skognæring har for verdiskaping, samtidig som den er viktig i klimapolitikken. Disse medlemmer mener at vi må ta vare på og forvalte skog og grønne områder på en måte som får tatt i bruk skogens verdier på en bærekraftig måte. I klimapolitikken kan skogen bidra både ved at bruk av fornybart råstoff fra skogen kan erstatte bruk av fossile ressurser og klimabelastende materialer og gjennom sin evne til å ta opp og lagre CO₂.

Disse medlemmer viser til at det under Solberg-regjeringen ble bevilget nær 3,3 mrd. kroner til skogvern over åtte år, og at det har blitt vernet 656 skogområder med 1 126 kvadratkilometer produktiv skog. Til sammenligning bevilget forrige regjering om lag 1,3 mrd. kroner til skogvern på 8 år. Disse medlemmer merker seg at regjeringspartiene i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslo et kutt på frivillig skogvern på 120 mill. kroner, og er lettet for at kuttet ble reversert i budsjettavtalen med Sosialistisk Venstreparti.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 200 mill. kroner for å sikre fortgang i frivillig vern av skog.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at skogen er det mest artsrike økosystemet i Norge, og hjem for litt over halvparten av alle arter her til lands. Men intensivt skogbruk

har ført til at mange arter har havnet på den norske rødlisten for arter, og de gjenværende naturskogene forsvinner i jevnt tempo. Å bevare skoger for ettertiden er kanskje det enkleste enkelttiltaket for å stoppe tap av norsk natur. Disse medlemmer mener det trengs en kraftig økning i bevilgningene, slik at vi raskere kan nå målet om 10 pst. vern av skog, slik Stortinget har vedtatt. Disse medlemmer viser til at selv om Støre-regjeringens forslag om å kutte bevilgningen til skogvern med 120 mill. kroner ligger an til å bli reversert i budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti, så vil det likevel ta godt over 30 år å nå det vedtatte målet om vern av 10 pst. av skogen.

Disse medlemmer mener det er uakseptabel at regjeringen legger opp til å bruke over 30 år på å innfri Stortingets skogvernmål, og mener derfor det bør legges frem en plan for hvordan Stortinget skal nå dette målet innen rimelig tid.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for hvordan målet om å verne 10 pst. av norsk skog kan nås innen 2030.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås at bevilgningen til skogvern økes med 435 mill. kroner, over kap. 1420 post 35. Dette medlem vil understreke at bevilgningen må økes ytterligere til minst én mrd. kroner i året fra og med 2023, og enda høyere i de påfølgende årene, for å sikre 10 pst. vern innen 2030.

Post 36 Statlige tilegninger, marint vern, kan overføres

Det foreslås bevilget 1 231 000 kroner på post 36.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner over kap. 1420 post 36 til å opprette et eget program for etablering av marine nasjonalparker.

Post 37 Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedeagne treslag, kan overføres

Det foreslås bevilget 5 120 000 kroner på post 37.

Post 38 Restaurering av myr og annen våtmark, kan overføres

Det foreslås bevilget 41 090 000 kroner på post 38.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til tidligere vedtatt mål om å restaurere minst 15 pst. av ødelagt og forringet natur

innen 2025. Disse medlemmer understreker at restaurering av natur ifølge det Internasjonale Naturpanelet IPBES er samfunnsøkonomisk lønnsomt, og mener det må prioriteres å lage helhetlige planer for restaurering i alle økosystemer. Dette bør ses i sammenheng med arbeider knyttet til utviklingen av et naturbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti understreker at naturrestaurering er nødvendig for å bremse tapet av natur og mangfoldet i naturen, og for å holde økosystemtjenester som rent vann, flomdemping, pollinering, karbonbinding og mat ved like. Disse medlemmer viser til Stortingets vedtatte mål om at 15 pst. av de forringende økosystemene skal være restaurert innen 2025, og viser til at de siste årene har pågått et omfattende arbeid med å restaurere myr og annen våtmark. Det er også satt i gang mange andre tiltak i vernede områder og vassdrag, som skjøtsel av slåttemark og kystlynghei, hogst av fremmede treslag i verneområder, kalking av sure vassdrag, nedkjempelse av lakseparasitter, restaurering av ørretbekker og fjerning av vandringshinder.

Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen i Prop. 1 S (2021–2022) foreslo å øke bevilgningene til å restaurere natur med fire mill. kroner, der pengene skulle brukes til å restaurere naturtyper som i liten grad er restaurert før, herunder sanddyner og åpen kalkmark.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 20 mill. kroner, for å få restaurert mer myr og annen våtmark, som vil føre til økt lagring istedenfor økte utslipp av karbon og gi levested til en rekke truede arter.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at myrarealet i Norge er redusert med en tredel de siste 80 årene. Myrer inneholder store mengder lagret karbon og er verdifulle områder for biologisk mangfold. Nedbygging av myr til boliger, hytter og samferdselsanlegg bidrar både til tap av artsmangfold og store utslipp av CO₂. Disse medlemmer mener at all nedbygging av myr må bli forbudt, ikke bare nydyrking, og at det bør satses mer på restaurering av ødelagte myrer for å øke artsmangfoldet, sikre bedre klimatilpasning og øke karbonopptaket.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et lovforslag om forbud mot nedbygging av myr.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at restaurering av myr er et svært kostnadseffektivt klimatiltak som er positivt både for naturmangfold, opptak av CO₂ og klimatilpasning. Dette medlemmer viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til restaurering av myr og annen våtmark med 20 mill. kroner over kap. 1420 post 38.

Post 39 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan benyttes under postene 69 og 79

Det foreslås bevilget 12 483 000 kroner på post 39.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at det er behov for en mangedobling av innsatsen for opprydding av forurenset sjøbunn, jord og andre giftutslipp. Dette medlemmer viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 30 mill. kroner over kap. 1420 post 39, og 200 mill. kroner over kap. 1420 post 69, som del av en større opptrapping av innsatsen mot forurenset sjøbunn, jord og andre giftutslipp.

Post 60 Tilskudd for å ivareta naturmangfold i kommuneplanlegging

Det foreslås bevilget 3 026 000 kroner på post 60.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 22 mill. kroner for å få utarbeidet kommunedelplaner for natur, og bevilgningen Rødt foreslår på 100 mill. til en ny Natursatsordning under kap 1420 post 22, som etter modell fra Klimasatsordningen skal sikre naturmangfoldet i kommunene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å flytte bevilgningen på kap. 1420 post 60, til kap. 1420 ny post 67, som omhandler forslag om en Natursatsordning.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, kan overføres

Det foreslås bevilget 222 838 000 kroner på post 61.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått 50 mill. kroner til Klimasats. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 61 økes med 50 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at kommuner og fylkeskommuner har en sentral rolle når det

gjelder å bidra til å redusere utslippene av klimagasser. Som Klimakur 2030 beskrev, har kommunene i sine roller som samfunnsutviklere, myndighetsutøvere, tjenesteytere, innkjøpere, eiere og driftere mulighet til å påvirke ulike klimatiltak. Disse medlemmer viser til at Solberg-regjeringen opprettet Klimasatsordningen i 2016, og at Solberg-regjeringen i Prop. 1 S (2021–2022) foreslo å videreføre Klimasats med en ramme for nye bevilgninger på 200 mill. kroner. Siden Solberg-regjeringen opprettet Klimasatsordningen i 2016, har 1 500 ulike prosjekter i kommuner over hele landet fått støtte. Disse medlemmer mener videre det er viktig at Miljødirektoratet særlig prioriterer tiltak som bidrar til mer varige omstillingstiltak, systemendringer og innovasjon i kommunene i 2022.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til Klimasats med 300 mill. kroner, for å sikre klimatiltak og -tilpassing i kommunene.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at Klimasats er en femårig tilskuddsordning som skal fremme klimatiltak i kommuner og fylkeskommuner. I underkant av 1 500 ulike prosjekter fikk tilsagn i perioden 2016–2021. Tallet på søkere har økt hvert år siden ordningen ble innført. Tilskuddet har vist seg å være et sentralt virkemiddel for å hjelpe kommunene til å gjennomføre tiltak som gir kutt i lokale klimagassutslipp. Disse medlemmer mener en kraftig utvidelse og opptrapping av Klimasats er helt nødvendig dersom Norge skal nå klimamålene for 2030.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre Klimasats til en varig ordning fram mot 2030, med årlig opptrapping.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til Klimasats med 1 mrd. kroner over kap. 1420 post 61.

Post 62 Tilskudd til grønn skipsfart, kan overføres

Det foreslås bevilget 87 157 000 kroner på post 62.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at hurtigbåter i fylkeskommunal trafikk har svært høye utslipp per passasjerkilometer – ofte høyere enn fly. Utslippsfrie alternativer fins, men er foreløpig dyre. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 500 mill. kroner over kap. 1420 post 62 for å sikre en raskest mulig overgang til utslippsfrie hurtigbåter.

Post 63 Returordning for kasserte fritidsbåter

Det foreslås bevilget 700 000 kroner på post 63.

Post 65 Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold

Det foreslås ikke bevilgninger på post 65.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett har foreslått å øke bevilgningen til rovvilttiltak. Disse medlemmer mener konfliktdempende tiltak er viktig for å ivareta beitenæringen som blir rammet av rovdyrforvaltningen. Kutt i disse bevilgningene medfører større konflikt og motstand mot rovdyr, og viser mindre forståelse for beitenæringen. Disse medlemmer mener konfliktdempende tiltak er fornuftig ressursbruk, og god prioritering i en situasjon der beitenæringen blir pålagt tidlig nedsanking og ekstra inngjerding.

Post 66 Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden

Det foreslås bevilget 3 000 000 kroner på post 66.

Post 67 (Ny) Natursats – tilskudd til naturmangfoldstiltak i kommuner og fylkeskommuner

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å opprette en ny ordning, Natursats, etter modell fra Klimasats-ordningen. Natursats er en tilskuddsordning hvor kommuner og fylkeskommuner kan søke om støtte til blant annet arealregnskap, kommunedelplaner for naturmangfold, planer og krav til naturrestaurering og naturmangfoldstiltak, klimatilpassing mm. Natursats skal også innrettes med en belønningsordning for kommuner som forplikter seg til naturrestaurering og arealnøytralitet over tid. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 200 mill. kroner over kap. 1420 ny post 67 til etablering av Natursats.

Post 68 (Ny) Tilskudd til å hindre utslipp av gummigranulat og andre mikroplastutslipp

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at gummigranulat fra kunstgressbaner er blant de største kildene til spredning av mikroplast i Norge. Det er behov for å trappe opp innsatsen mot spredning av alle typer mikroplast, blant annet gjennom forsøksordninger med andre materialer enn gummigranulat i kunstgressbaner, eller tiltak som kan redusere mikroplastutslipp fra bildekk, tekstiler, maling og andre større utslippskilder. Mange kommuner og idrettslag er blant dem som ønsker å bidra i dette arbeidet, men da må terskelen senkes ved at staten blir med

på et spleiselag som kan sikre overgang til miljøvennlige alternativer. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 35 mill. kroner over kap. 1420 ny post 68 til en tilskuddsordning for å hindre utslipp av gummigranulat og andre mikroplastutslipp.

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan benyttes under postene 39 og 79

Det foreslås bevilget 102 962 000 kroner på post 69.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått 23 mill. kroner til Store Lungegårdsvann. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 69 økes med 23 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Disse medlemmer viser til at dette sørger for å fjerne risikoen for at Puddefjorden igjen blir forurenset, og videre spredning av miljøgifter til Byfjorden. Med en slik opprydding er arbeidet om å oppnå en god kjemisk og økologisk tilstand i vannforekomst i Byfjorden i gang.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at Solberg-regjeringen i Prop. 1 S (2021–2022) foreslo å bevilge om lag 126 mill. kroner til oppryddingstiltak for 2022. Økningen i de foreslåtte bevilgningene er blant annet knyttet til oppryddingen av miljøgifter i Hammerfest havn, samt oppstart på opprydding i Store Lungegårdsvann i Bergen. Disse medlemmer er glade for at Sosialistisk Venstreparti i budsjettenigheten reverserer regjeringens kutt i tilleggsproposisjonen i oppryddingstiltak i Store Lungegårdsvann i Bergen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 23 mill. kroner for å starte oppryddingen i Store Lungegårdsvann i Bergen.

Post 70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres

Det foreslås bevilget 47 905 000 kroner på post 70.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til post 70 med 40 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 70 mill. kroner over kap. 1420 post 70 til å styrke arbeidet med gjennomføring av kostnadseffektive miljøtiltak for å nå miljømålene i vannforvaltningsplanene.

Post 71 Marin forsøpling, kan overføres

Det foreslås bevilget 50 290 000 kroner på post 71.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til posten med 20 mill. kroner for å sikre at mer avfall fjernes fra havene og mindre avfall havner i havene.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 65 mill. kroner over kap. 1420 post 71 til å utvide tilskuddsordningen, samt etablere «Fishing for litter» som en landsdekkende og permanent belønningsordning som gir fiskere incentiver til å levere avfall.

Post 72 Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, overslagsbevilgning

Det foreslås bevilget 144 548 000 kroner på post 72.

Post 73 Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres

Det foreslås bevilget 79 575 000 kroner på post 73.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 35 mill. kroner over kap. 1420 post 73 til en styrket satsing på konfliktdependende og forebyggende tiltak som rovviltavvisende gjerder, tidlig nedsanking og omstilling i jordbruket mm.

Post 74 CO₂-kompensasjonsordning for industrien

Det foreslås bevilget 2 800 000 000 kroner på post 74.

Post 75 Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, overslagsbevilgning

Det foreslås bevilget 528 000 000 kroner på post 75.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgning

Det foreslås bevilget 175 500 000 kroner på post 76.

Post 77 Ulike organisasjoner og stiftelser m.m.

Det foreslås bevilget 16 843 000 kroner på post 77.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 8 mill. kroner over kap. 1420 post 77 til å styrke organisasjoner som spiller en viktig rolle for natur og friluftsliv.

Post 78 Friluftformål, kan overføres

Det foreslås bevilget 181 798 000 kroner på post 78.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at friluftsliv er svært viktig for mange mennesker i Norge, og viser videre til at det er viktig å fremme friluftsliv i arbeidet med folkehelse og integrering. Disse medlemmer merker seg at Solberg-regjeringens samlede bevilgning til friluftsliv i Prop. 1 S (2021–2022) var foreslått til 243,8 mill. kroner. Det er 4,6 mill. kroner mer enn i 2021. Økningen innebærer blant annet mer penger til nasjonale turstier, som ble foreslått med en ramme på 12,7 mill. kroner. Disse medlemmer fremhever at ordningen er sentral for å bedre trykgheten og for å ta vare på opplevelsese- og naturverdiene.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til friluftsmål med 10 mill. kroner for å sikre at friluftslivet er tilgjengelig for alle.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 75 mill. kroner over kap. 1420 post 78 til å øke aktivitetsnivået i befolkningen og utjevne de sosioøkonomiske forskjellene i aktivitetsnivå i samfunnet.

Post 79 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan benyttes under postene 39 og 69

Det foreslås bevilget 450 000 kroner på post 79.

Post 81 Naturarv og kulturlandskap, kan overføres

Det foreslås bevilget 69 527 000 kroner på post 21.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke posten med 10 mill. kroner for å utvide antallet utvalgte kulturlandskap og legge bedre til rette for pollinerende insekter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at en tredel av de norske villbiene er utrydningstruet. Et mer bievennlig landbruk med et rikt kulturlandskap er den beste måten å ta vare på våre ville pollinatorer på. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 35 mill. kroner over kap. 1420 post 81 til å styrke kulturlandskap og legge bedre til rette for pollinerende insekter.

Post 82 Tilskudd til truede arter og naturtyper, kan overføres

Det foreslås bevilget 43 919 000 kroner på post 82.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at manglende kunnskap kan skape

utfordringer for samfunnsplanlegging og næringer. Disse medlemmer viser i den forbindelse til det store tilfanget av stedfestet informasjon av høy kvalitet om truede arter som kommer fra de frivillige organisasjonene på en svært kostnadseffektiv måte.

Komiteen mener dette arbeidet må koordineres på en mer helhetlig måte.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til post 39 med 40 mill. kroner for å bedre situasjonen til rødliste-arter og -naturtyper, og utpeke flere prioriterte arter og utvalgte naturtyper.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at det trengs langt flere redningsaksjoner for truede arter og naturtyper i Norge. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 60 mill. kroner over kap. 1420 post 82, særlig rettet mot konkret oppfølging av eksisterende handlingsplaner, utvikling av nye faggrunnlag og handlingsplaner og oppfølging av tiltak for sjøfugler.

Post 83 Tilskudd til tiltak mot fremmede arter, kan overføres

Det foreslås bevilget 4 104 000 kroner på post 83.

Post 84 Internasjonalt samarbeid

Det foreslås bevilget 5 651 000 kroner på post 84.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at Naturpanelet (IPBES) har blitt en viktig kunnskapsleverandør for naturmangfold internasjonalt. Særlig etter publiseringen av den første globale statusrapporten for biologisk mangfold i 2019 har panelets arbeid og publikasjoner blitt mer allment kjent. Norge har hatt en sentral rolle i etableringen av Naturpanelet og i den første perioden av panelets eksistens, og bør fortsette å prioritere og styrke bidrag til panelets arbeid.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 2 mill. kroner til det internasjonale naturpanelet IPBES.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 3 mill. kroner over kap. 1420 post 84.

Post 85 Naturinformasjonssenter, kan overføres

Det foreslås bevilget 82 801 000 kroner på post 85.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått 2 mill. kroner i økt tilskudd til Runde Miljøsentere. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1420 post 85 økes med 2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 2 mill. kroner over kap. 1420 post 85 til å styrke arbeidet med formidling av naturkunnskap.

Kap. 1420 post 86 (Ny)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i sitt budsjett har foreslått en økning av bevilgningen til påskoging og gjødsling med 500 mill. kroner. Det er et svært kostnads-effektivt klimatiltak.

3.2.8 KAP. 4420 MILJØDIREKTORATET

Det foreslås bevilget 148 751 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 148 549 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 1 Oppdrag og andre ulike inntekter

Det foreslås bevilget 8 028 000 kroner på post 1.

Post 4 Gebyr, forurensningsområdet

Det foreslås bevilget 49 270 000 kroner på post 4.

Post 6 Gebyr, statsforvalternes miljøvern-avdelinger

Det foreslås bevilget 37 595 000 kroner på post 6.

Post 7 Gebyr, kvotesystemet

Det foreslås bevilget 5 980 000 kroner på post 7.

Post 9 Internasjonale oppdrag

Det foreslås bevilget 47 878 000 kroner på post 9.

3.2.9 KAP. 1422 MILJØVENNLIG SKIPSFART

Det foreslås bevilget 41 293 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 40 092 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at miljøvennlig skipsfart er en viktig del av arbeidet med grønn omstilling i transportsektoren, og viser til handlingsplan for grønn skipsfart i juni 2019, der man redegjør for ambisjonene om å halvere utslippene fra innenriks sjøfart og fiske innen 2030. Bruk av mer miljøvennlig drivstoff og energieffek-

tive skip er nøkkelfaktorer i å redusere utslippene i skipsfarten. Komiteen mener det er viktig at både næringen og myndighetene bidrar til å investere for å utløse potensialet i skipsfarten, og påpeker at vi både kutter utslipp hjemme, vi styrker næringen og vi bidrar til å utvikle ny og klimavennlig teknologi som kan eksporteres globalt.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti vil særlig trekke frem omstillingen av skipsfarten som en stor mulighet for Norge, en mulighet som vil gi en grønn verdiskaping både innenfor og utenfor landets grenser. Disse medlemmer viser til at en utvikling av en norsk grønn skipsfart vil kunne bidra til å kutte nasjonale klimagassutslipp, styrke våre maritime fagmiljø og bidra i den globale teknologiutviklingen som er nødvendig for å nå internasjonale miljømål.

Disse medlemmer merker seg at det er behov for store utslippskutt i skipsfarten. Særlig haster det å få på plass klimavennlige alternativer for de største skipene som seiler lengst og slipper ut mest. Skipsfarten er internasjonal, og forholder seg til ulike regioner og land. Disse medlemmer har videre merket seg at både det norske og det internasjonale rederiforbundet mener FNs maritime organisasjon, IMO, bør innføre en global avgift på fossilt drivstoff, der provenyet inngår i et globalt CO₂-fond som kan finansiere ny teknologi på skipene og tilhørende infrastruktur på land. Disse medlemmer mener regjeringen så snart som mulig bør avklare i Stortinget om dette er en posisjon norske myndigheter vil støtte opp om.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås bevilget 8 268 000 kroner på post 21.

Post 70 Tilskudd til private, kan benyttes under post 21

Det foreslås bevilget 33 025 000 kroner på post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, anerkjenner at arbeidet som Maritime CleanTech har gjort til nå har vært viktig for tempoet i omleggingen til grønn vekst i medlemsbedriftene. Flertallet forutsetter at regjeringen legger til rette for at klyngen og arbeidet blir videreført.

3.2.10 KAP. 1423 RADIOAKTIV FORURENSNING I DET YTRE MILJØ

Det foreslås bevilget 36 907 000 kroner på kap. 1423 post 1 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S

Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 28 799 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at midlene skal dekke utgifter som Direktoratet for strålevern og atomtrygghet (DSA) har til lønn og godtgjørelse for fast og midlertidige ansatte, i tillegg til driftsutgifter. DSA sin fremste oppgave er å utøve forvaltningsmyndighet og fremskaffe informasjon, kunnskap og gi faglige råd. Dette omfatter forvaltning og kartlegging av radioaktivt avfall og avfallsstrømmer med hjemmel i forurensningsloven.

3.2.11 KAP. 4423 RADIOAKTIV FORURENSNING I DET YTRE MILJØ

Det foreslås bevilget 1 048 000 kroner på kap. 4423, post 1 Gebyr, radioaktiv forurensning for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 1 026 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at midlene dekker inntekter som Direktoratet for strålevern og atomtrygghet har fra gebyrer forankret i forurensningsloven § 52 a.

3.2.12 KAP. 1424 SENTER MOT MARIN FORSØPLING

Det foreslås bevilget 24 643 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

Komiteen viser til at Senter mot marin forsøpling er kome inn som eit nytt kapittel under rammeområde 13 etter at regjeringa har vedteke ei ny arbeidsdeling mellom kystverket under Samferdselsdepartementet og det tidlegare «Senter for oljevern og marint miljø». Frå 1. januar 2022 er det foreslege at «Senter mot marin forsøpling» får status som nasjonalt senter underlagt Klima- og miljødepartementet, og vert dedikert marin forsøpling. Oppgåvene innafor oljevern vert frå same dato tillagt Kystverket underlagt Samferdselsdepartementet.

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 23 643 000 kroner på post 1.

Komiteen merker seg at posten er retta mot området forureining, og at midlane til driftsutgifter skal dekke både lønn og godtgjersle for faste og midlertidig tilsette, oppdrag, samt drift av dei digitale verktya Rydde og Reint Hav. Rydde er ein applikasjon, eit digitalt verkty, for å organisere ryddeaksjonar og registrere innsamla avfall over heile landet. Rydde inneheld oversikt over planlagde og gjennomførte ryddeaksjonar, viser ryddestatistikk, og gir høve til å melde inn forsøpla område. Reint hav er eit elektronisk verktøy for dei som arbeider med planlegging, koordinering, forskning eller

næringsliv innan marin forsøpling. Reint hav hentar og viser data frå friviljug strandrydding gjennom Rydde.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås bevilget 1 000 000 kroner på post 21.

Komiteen merker seg at denne posten er retta mot området forureining, og dekkjer utgifter til kjøp av utgreingar.

3.2.13 KAP. 1425 FISKETILTAK

Det foreslås bevilget 17 043 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 16 060 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og viser til at kap. 1425, post 70 Fiskeformål er økt med 0,8 mill. kroner til 16,7 mill. kroner i Prop. 1 S (2021–2022) med grunnlag i at Statens Fiskefond ikke lenger skal øremerke midler til grunnfinansiering av miljøinstituttene.

Post 70 Tilskudd til fisketiltak, kan overføres

Det foreslås bevilget 16 743 000 kroner på post 70.

3.2.14 KAP. 1428 ENOVA SF

Det foreslås bevilget 3 684 013 000 kroner på kap. 1428, post 50 Overføring til Klima- og energifondet, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

Bevilgningen i 2021 var på 3 315 744 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til at Enova er et sentralt virkemiddel i arbeidet med å fremme innovasjon og utvikling av nye klima- og energiløsninger. Formålet til Enova og Klima- og energifondet er å medvirke til å nå Norges klimaforpliktelser og medvirke til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Enova skal rette aktiviteten mot senfase teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon, med sikte på å oppnå varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslippssamfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte.

Flertallet viser til at Klima- og miljødepartementet og Enova i desember 2020 undertegnet en ny styringsavtale for fireårsperioden 2021–2024. Den nye avtalen innebærer en ytterligere spissing av Enova som klimavirkemiddel. Flertallet viser til at Enova, ifølge avtalen, skal medvirke til reduserte klimagassutslipp i ikke-kvotepliktig sektor mot 2030 og teknologiutvikling og innovasjon. Flertallet viser til at gjennom styringsavtalen har Enova stor faglig frihet til å rette innsatsen mot de områdene der det er mulighet til å påvirke

utviklingen størst opp mot teknologier og løsninger som er tilpasset lavutslippssamfunnet.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmet fra Rødt, viser til at for å nå Norges klimamål og gjennomføre omstillingen til lavutslippssamfunnet kreves det omfattende elektrifisering, ikke minst i transportsektoren. Et fleksibelt energisystem er viktig for å gjøre det mulig med raske og effektive utslippskutt. Enova vil også i neste avtaleperiode spille en viktig rolle her. Dette flertallet mener at for nullutslippsløsninger innen transport og maritim næring vil hydrogen og batteri være viktige faktorer. Disse løsningene og tiltakene vil være målrettede satsinger og bidra til å skape etterspørsel etter produkter fra industrier vi ønsker å satse på. Investering i ett eller flere av tiltakene for reduserte utslipp vil med dette ha positive ringvirkninger langt ut over selve utslippsreduksjonen. Dette flertallet mener at gjennom Enova og virkemiddelapparatet vil viktige tiltak som kutter utslipp fra industri, transport, bygg og anlegg, være avgjørende for realisering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til budsjettforliket, der det er foreslått 450 mill. kroner i økt overføring til Enova, hvorav 100 mill. kroner til enøktiltak og egen strømproduksjon i husholdningene. Disse medlemmer foreslår derfor at kap. 1428 post 50 økes med 450 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti mener Enova er et svært viktig virkemiddel for å bidra til klimagassutslipp, energieffektivisering og grønn omstilling i næringslivet. Disse medlemmer viser til at Enova blir enda viktigere når regjeringen nå ønsker å kutte betydelig i Innovasjon Norges miljøteknologiordning. De årlige bevilgningene til Enova er om lag doblet siden Solberg-regjeringen tiltrådte, og det er gitt støtte til en rekke umodne teknologier og til utvikling av nye grønne verdikjeder. Verdens reneste aluminiumsverk på Karmøy, Nord-Europas største biogassanlegg på Skogn, verdens største flytende havvindpark og utslippsfrie løsninger i ferje- og tungtransporten er blant de store prosjektene som har fått støtte. I tillegg har en rekke mindre prosjekter over hele landet fått midler til teknologiutvikling og grønn omstilling.

Disse medlemmer viser til at Enova også skal støtte energieffektivisering i husholdningene, og viser til at styringsavtalen med Enova fastsetter at det skal utbetales minst 300 mill. kroner til dette formålet. Disse medlemmer merker seg at Enova ikke har evnet å utbetale hele dette beløpet, og disse medlemmer legger derfor til grunn at Enova fremover vil oppfylle den delen av styringsavtalen fullt ut. Disse medlem-

mer viser videre til at Enova vil være et viktig virkemiddel for å oppnå 10 TWh energisparing i bygg innen 2030.

Disse medlemmer viser til forslag under behandlingen av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2021–2022), forslag nr. 283 fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, hvor regjeringen bes sørge for at Enova i lys av den alvorlige strømsituasjonen stiller til disposisjon minimum 300 mill. kroner til tiltak i husholdninger og for forbrukere, i tråd med styringsavtalen om forvaltningen av midlene fra Klima- og energifondet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til representantforslag Dokument 8:37 S (2021–2022), som er til behandling på Stortinget. Her foreslår dette medlem å reforhandle styringsavtalen med Enova SF, for å sikre at energieffektivisering for næring så vel som husholdninger, med en sosialt rettferdig profil som sikrer at alle landets husholdninger kan gjøre bruk av støtteordningen, skal være førende for hvordan Enova arbeider. I tillegg foreslår dette medlem at det skal sikres at påslaget på nett tariffen til Enova i sin helhet blir gjort tilgjengelig til energitiltak i husholdningene gjennom Enova. Dette medlem mener at Enova er et viktig virkemiddel for å sikre omstilling i samfunnet, men da må man bruke et bredt spekter av virkemidler for å få det til, og særlig fokusere på energieffektivisering. Dette medlem viser til at den mest miljøvennlige kraften er den vi ikke bruker. Dette medlem viser også til felles brev fra 21 organisasjoner sendt til klima- og miljøministeren 5. november 2021, der det bes om at Enovaavtalen justeres, slik at Enovas tilbud for enøk-tiltak mot husholdningene opprettholdes og videreutvikles.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til Enova SF med 700 mill. kroner, og nærmere omtale av dette under kapittel 3.1.6 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Stortingets vedtak våren 2021 om å fjerne de statlige barrierene for økt produksjon og bruk av biogass, Dokument 8:231 S (2020–2021).

Dette medlem noterer seg at vedtak 1005 og 1008 ikke er fulgt opp og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge opp Stortingets vedtak om å legge til rette for en raskere søknadsprosess for gassdistributørene som søker om investeringsstøtte til fyllestasjoner hos Enova, samt umiddelbart forbedre Enovas støtteordning til fyllestasjoner og innkjøp av tyngre kjøretøy med biogass som drivstoff.»

«Stortinget ber regjeringen snarest følge opp Stortingets vedtak om å sikre likebehandling av biogasskjø-

retøy med nullutslippskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger.»

Dette medlem viser til at takten i utbyggingen av et sammenhengende ladenett må opp dersom vi skal nå målet om utslippsfritt nybilsalg fra 2025. Videre viser dette medlem til at høye investeringsutgifter noen steder fører til at det ikke blir etablert ladetilbud selv om etterspørselen er stor og økende i området. Ved behov for oppgradering av trafo, kan det bli store summer i anleggsbidrag. I tillegg kan driftskostnaden bli høy fordi effekttariffen fører til at en ladestasjon må ha relativt stor trafikk for at den skal være lønnsom. Det betyr at det i mindre sentrale områder kan ta flere år før en nærmer seg et kommersielt marked.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere omlegging av dagens tariffsystem med sikte på å legge til rette for økt utbygging av hurtigladere i distriktene.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav til ladebransjen om mer brukervennlige løsninger for elbilistene, for eksempel bedre skilting, tydeligere prising, redusert nedetid, enklere betalingsløsninger og hurtigladestasjoner med toalettfasiliteter.»

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønne alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen til Enova med 950 mill. kroner over kap. 1428 post 50, hvorav 400 mill. kroner øremerkes til raskere utbygging av hurtigladestasjoner i områder der utbygging er kommersielt vanskelig.

3.2.15 KAP. 1471 NORSK POLARINSTITUTT

Det foreslås bevilget 345 488 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 341 911 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen er positiv til at Norsk Polarinstitut, som den sentrale statsinstitusjonen for kartlegging, miljøovervåking og forvaltningsrettet forskning i Arktis og Antarktis, blir styrket.

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 242 578 000 kroner på post 1.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Norsk Polarinstitut med 346 000 kroner. Disse medlem-

mer foreslår derfor at kap. 1471 post 1 reduseres med 346 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås bevilget 102 364 000 kroner på post 21.

Post 50 Stipend

Det foreslås bevilget 546 000 kroner på post 50.

3.2.16 KAP. 4471 NORSK POLARINSTITUTT

Det foreslås bevilget 88 542 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 86 731 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 1 Salgs- utleieinntekter

Det foreslås bevilget 6 814 000 kroner på post 1.

Post 3 Inntekter fra ymse tjenesteyting

Det foreslås bevilget 66 804 000 kroner på post 3.

Post 21 Inntekter, Antarktis

Det foreslås bevilget 14 924 000 kroner på post 21.

3.2.17 KAP. 1472 SVALBARDS

MILJØVERN FOND

Det foreslås bevilget 10 329 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 20 658 000 kroner, jf. saldert budsjett for 2021.

Svalbard miljøvernfond er finansiert gjennom avgifter og får inntektene fra miljøavgiften for tilreisende, jakt- og fiskegebyr osv. Svalbard miljøvernfond er hjemlet i svalbardmiljøloven, og det er fastsatt en egen forskrift for fondet. Fondsmidlene skal brukes til prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte miljøet på Svalbard. Fondsmidlene skal brukes til å initiere og stimulere gode prosjekter og tiltak som har som formål å beskytte Svalbards naturmiljø.

3.2.18 KAP. 1474 FRAM – NORDOMRÅDESENTER FOR KLIMA- OG MILJØFORSKNING

Det foreslås bevilget 54 268 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 53 321 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Komiteen viser til at senteret har vært involvert i betydelig nasjonalt og internasjonalt tverrfaglig forskningssamarbeid og utvikler ny kunnskap om klima og miljø i nord. Senteret skal også drive aktiv formidling

av forskningsresultater til næringsliv, skoleverk, forvaltningsnivåer og et bredt publikum.

Post 1 Driftsutgifter, kan benyttes under postene 50 og 70

Det foreslås bevilget 247 000 kroner på post 1.

Post 50 Tilskudd til statlige mottakere, kan overføres, kan benyttes under post 70

Det foreslås bevilget 25 020 000 kroner på post 50.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 5 mill. kroner over kap. 1474 post 50 og 5 mill. kroner over kap. 1474 post 70 til å styrke tilskuddet til statlige og private mottakere for å fremskaffe ny kunnskap om klima og miljø og om miljøkonsekvenser av ny næringsvirksomhet i de sårbare nordområdene.

Post 70 Tilskudd til private mottakere, kan overføres, kan benyttes under post 50

Det foreslås bevilget 29 001 000 kroner på post 70.

3.2.19 KAP. 1481 KLIMAKVOTER

Det foreslås bevilget 102 611 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 283 369 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 1 Driftsutgifter, kan overføres

Det foreslås bevilget 2 611 000 kroner på post 1.

Post 2 (Ny) Kvotekjøp

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har i Fremskrittspartiets alternative budsjett foreslått å øke kvotekjøp som en del av sine klimatiltak. Kvotekjøp er et langt mer kostnadseffektivt tiltak enn utslippskutt hjemme.

Post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, kan overføres

Det foreslås bevilget 100 000 000 kroner på post 22.

Post 26 (Ny) Innkjøp og sletting av kvoter i ETS-systemet

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 646,7 mill. kroner over kap. 1481 ny post 26 til å kjøpe og slette kvoter i EUs kvotesystem (ETS) tilsvarende en million tonn CO₂.

3.2.20 KAP. 4481 SALG AV KLIMAKVOTER

Det foreslås bevilget 1 642 921 000 kroner på dette kapitlet for 2022, post 1 Salgsinntekter, jf. Prop. 1 S (2021–2022). Bevilgningen i 2021 var på 1 022 183 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

3.2.21 KAP. 1482 INTERNASJONALE KLIMA- OG UTVIKLINGSTILTAK

Det foreslås bevilget 3 081 854 000 kroner på dette kapitlet for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021). Bevilgningen i 2021 var på 3 080 765 000 kroner, jf. saldert budsjett 2021.

Post 1 Driftsutgifter

Det foreslås bevilget 100 311 000 kroner på post 1.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 3 mill. kroner over kap. 1482 post 1 til å styrke driftsbudsjettet i tråd med økte ambisjoner for regnskogsatsingen og etablering av en ny global finansieringsordning for livet i havet.

Post 73 Klima- og skogsatsingen, kan overføres

Det foreslås bevilget 2 981 543 000 kroner på post 73.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bevilgningen med 370 mill. kroner over kap. 1482 post 73, med mål om videre opptrapping slik at klima- og skogsatsingen på sikt utvides til et internasjonalt naturprosjekt på 5 mrd. kroner. I tillegg til bevaring av regnskog og andre viktige økosystemer vektlegges vern og planting av mangrover, taeskog og andre tresorter.

Post 74 (Ny) Internasjonal finansieringsordning for livet i havet

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at bestandene av marine arter er halvert siden 1970, ifølge WWFs Living Blue Planet Report, med klimaendringer og havforsuring, forurensing, ødeleggelse av viktige leveområder og overfiske som viktige årsaker. Dette medlem mener det er nødvendig med et koordinert internasjonalt krafttak for å styrke forvaltningen og unngå kollaps i marine økosystemer. Norge har stor kompetanse på økosystembasert havforvaltning og mulighet til å ta ledelsen for å styrke forvaltningen globalt, regionalt og nasjonalt i utviklingsland. Dette medlem viser i den sammenheng til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bevilge 200 mill. kroner over kap.

1482 ny post 74 til å etablere en ny global finansieringsordning for livet i havet, gjerne etter modell fra REDD.

3.3 Oppfølging av anmodningsvedtak under rammeområde 13

Nedanfor er det gjort greie for oppfølginga av oppmodingsvedtak under Klima- og miljødepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2020–2021 og vedtak frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. S 580 (2020–2021) meinte ikkje var kvitterte ut. I tabellen nedanfor blir det òg angjeve i kva grad departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodingsvedtaket no blir avslutta, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år òg.

Oversikt over oppmodingstiltak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2020–2021	157	Oversikt over tiltak i budsjettet som har reduksjon av klimagass som hovudgrunngeving	Ja
2020–2021	202	Forvaltningsprinsipp om at berre Stortinget gjer vedtak om endringar i nasjonalt fastsett ulvesone	Ja
2020–2021	203	Stopp av all utviding av ulvesona	Ja
2020–2021	270	Insentivordningar for produksjon av biogass	Ja
2020–2021	500	Vurdere Norsk deltaking i IPCEI Hydrogen	Ja
2020–2021	690	Bidra til gjennomføring av tiltak initierte av lokale og regionale styresmakter som reduserer utslepp i verdsarvfjordane	Nei
2020–2021	691	Tiltak som sikrar verdsarvfjordane som anløpshamn for cruisebåtar også etter 2026 – etablering av landstraum i Flåm mv.	Nei
2020–2021	751	Verkemiddel for meir effektiv og einskapleg skadefelling av rovvilt	Nei
2020–2021	752	Kompetanseoverføringsprosjekt om skadefelling	Nei
2020–2021	753	Forslag om verkemiddel for meir effektiv lisensfelling	Nei
2020–2021	794	Miljøavtalen om reduksjon av NO _x -utsleppa	Ja
2020–2021	831	Nasjonalt plan for å gjere land- og ladestraum, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelege	Nei
2020–2021	973	Forslag om revidering av motorferdsellova	Nei
2020–2021	976	Oppfølging av globalt rammeverk for naturmangfald	Nei
2020–2021	977	Ny vurdering av innstrammingane av sjølaksefisket	Nei
2020–2021	978	Tillate krokarnfiske og andre tiltak	Ja
2020–2021	979	Evaluerer status for små og sårbare bestandar av villaks	Nei
2020–2021	998	Spesifisere ansvaret og den koordinerande oppgåva statsforvaltaren har i arbeidet mot marin forsøpling	Ja
2020–2021	999	Heilskapleg strategi og handlingsplan mot marin forsøpling	Ja
2020–2021	1000	Fagleg støtte og rettleiing til kommunane som utarbeider plasthandlingsplanar mot marin forsøpling	Ja
2020–2021	1001	Greie ut insentivordning for at frivillige, inkl. lag og organisasjonar, vil bidra til rydding av plast	Nei
2020–2021	1002	Forpliktande global avtale mot plastforsøpling i havet	Ja
2020–2021	1003	Skjerpe straffa for dumping av avfall frå skip langs norskekysten	Ja
2020–2021	1004	Tilskotsordning som dekkjer kostnadene med leveranse av avfall etter frivillige ryddeaksjonar	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2020–2021	1005	Einskapleg utbygging av infrastruktur for null- og låg-utsleppsteknologi. Enovas stønad til fyllestasjonar og tyngre køyretøy på biogass	Ja
2020–2021	1006	Forenkle søknadsprosessen for Enovas stønad til køyretøy som bruker biogass	Ja
2020–2021	1007	Endre omgrepet «nullutslepp» i alle statlege mål og planar til «nullutslepp og biogass»	Ja
2020–2021	1009	Harmonisere rammevilkåra for biogassproduksjon i Norden	Nei
2019–2020	708	Nye mål i kulturmiljøpolitikken	Nei
2018–2019	383	Erstatningsreglane ved tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordninga (FKT)	Nei
2017–2018	481	Gjenbruk gjennom kommunane sine gjenbruksstasjonar	Nei
2017–2018	482	Utleige av avfallskonteinrar frå godkjende avfallsselskap	Nei
2017–2018	485	Krav til utsortering og materialattvinning av plast og matavfall	Nei
2017–2018	486	Avfall frå offentlege tenester og andre som produserer avfall som liknar hushaldsavfall	Nei
2017–2018	487	Reinsing av flygeoske	Ja
2017–2018	489	Matkastelov	Nei
2017–2018	490	Fosforattvinning	Ja
2017–2018	491	Oppsamling av gummigranulat frå eksisterande og nye kunstgrasbanar	Ja
2017–2018	492	Revidert strategi mot marin plastforsøpling og spreiding av mikroplast	Ja
2017–2018	493	Nasjonal strategi for ein sirkulær økonomi	Ja
2017–2018	496	EØS-mål for attvinning av avfall frå bygg- og anleggsnæringa	Ja
2017–2018	502	Pålegg om utsortering og materialattvinning av plast og matavfall	Nei
2017–2018	503	Handlingsplan for kretsløpsøkonomi	Ja
2017–2018	575	Heilskapleg plan for Oslofjorden	Ja
2017–2018	661	Greie ut strengare krav til svartvass- og gråvassutslepp frå cruiseskip	Nei
2017–2018	672	Implementere krav og reguleringar til utslepp frå cruiseskip og annan skipstrafikk i turistfjordar m.m.	Nei
2017–2018	674	Nasjonalt forbod mot sal av heliumballongar	Nei
2017–2018	764	Dekningsplikta når gardbrukarar blir pålagde undersøkingar	Ja
2016–2017	529	Gratis levering av marint avfall	Nei
2016–2017	591	Fagleg gjennomgang av den norske delbestanden av ulv	Ja
2016–2017	914	Forslag til tiltak og verkemiddel for overvass-problematikk	Nei
2016–2017	1105	Fossilfrie anleggsprosjekt	Ja

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2015–2016	669	Klargjøring av kva som er god tilstand, og kva areal som er å rekne som forringa økosystem	Nei
2015–2016	670	Kvalitetsnormer for økosystem som del av utviklinga av nye forvaltningsmål	Nei
2015–2016	674	Handlingsplan for å betre situasjonen for sjøfugl	Nei
2015–2016	681	Forbod mot mikroplast i kroppspolieprodukt	Nei
2015–2016	897	Noreg skal vere klimanøytralt frå og med 2030	Ja

Komiteen viser til oversikten ovenfor, som viser hvilke anmodningsvedtak som gjelder KLDs fagområde.

Komiteen viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen. Disse medlemmer tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringen Solbergs konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandling av Meld. St. 4 (2021–2021).

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen å pålegge Statnett å benytte alternativ to (kabel i grøft) ved fornyelse av forbindelsen mellom Hamang i Bærum og Smestad i Oslo, som en del av Nettpplan Oslo.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen vurdere å flytte ansvaret for Direktoratet for mineralforvaltning fra Nærings- og fiskeridepartementet til Olje- og energidepartementet.

Forslag fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sikre tilstrekkelig statsstøtte til Fortum Oslo Varme til at CCS på Klemetsrud-anlegget kan starte opp i 2023 og gjennomføres så raskt som mulig.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen legge fram et nasjonalt naturregnskap med tilhørende naturbudsjett, med mål om null netto tap av natur (målt i tilstand og utbredelse) innen 2025, naturpositivitet innen 2030 og 20 pst. forbedring innen 2050.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre panteordninger for flere typer engangsprodukter, som det er for bokser og flasker i dag.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for utfasing av fossil gass til oppvarming.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om å forby eksport av usortert husholdningsavfall.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for hvordan målet om å verne 10 pst. av norsk skog kan nås innen 2030.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et lovforslag om forbud mot nedbygging av myr.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen gjøre Klimasats til en varig ordning fram mot 2030, med årlig opptrapping.

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen legge til grunn i fremtidige konsesjonsbehandlinger at utbygging av vindkraft på land ikke skal føre til nedbygging av natur eller svekkelse av urfolks rettigheter.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan som viser potensialet for småskala vindkraftproduksjon i havner, industriområder og andre steder der vindkraft kan bygges ut uten å komme i konflikt med naturhensyn og urfolks rettigheter, herunder vurdere justerte avstandskrav ved lavere turbiner i slike områder, og komme tilbake til Stortinget senest innen utgangen av 2022.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen utrede og innføre en naturavgift på arealbruk for å begrense nedbygging av norsk natur, og komme tilbake til Stortinget med et forslag i forbindelse med statsbudsjettet for 2023.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle kommuner og fylkeskommuner må ha et eget forpliktende, politisk vedtatt klimabudsjett som styringsdokument.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen pålegge kommunene å synliggjøre og vurdere klimakonsekvensene i alle relevante saker til politisk behandling.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen pålegge kommunene å fjerne alle fossile utslipp fra egen virksomhet innen 2025.

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen sikre en mer treffsikker klimastatistikk for kommunene, som publiseres påfølgende kalenderår.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen følge opp Stortingets vedtak om å legge til rette for en raskere søknadsprosess for

gassdistributørene som søker om investeringsstøtte til fyllestasjoner hos Enova, samt umiddelbart forbedre Enovas støtteordning til fyllestasjoner og innkjøp av tyngre kjøretøy med biogass som drivstoff.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen snarest følge opp Stortingets vedtak om å sikre likebehandling av biogasskjøretøy med nullutslippskjøretøy på strekninger som er finansiert av bompenger.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen vurdere omlegging av dagens tariffsystem med sikte på å legge til rette for økt utbygging av hurtigludere i distriktene.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen stille krav til ladebransjen om mer brukervennlige løsninger for elbilistene, for eksempel bedre skilting, tydeligere prising, redusert nedetid, enklere betalingsløsninger og hurtigladestasjoner med toalettfasiliteter.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A og B fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 12

(Olje og energi)

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1800		Olje- og energidepartementet		
	1	Driftsutgifter	199 981 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 50, 71 og 72	27 500 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner mv.	7 500 000	
	71	Norsk Oljemuseum	16 500 000	
	72	Tilskudd til petroleums- og energiformål, kan overføres, kan nyttes under post 21	4 000 000	
1810		Oljedirektoratet		
	1	Driftsutgifter	317 650 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	67 000 000	
	23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	85 900 000	
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1 Driftsutgifter	647 400 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	32 500 000	
	22 Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72</i>	255 300 000	
	23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, <i>kan overføres</i>	76 300 000	
	25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	150 000 000	
	26 Reguleringsmyndigheten for energi	62 700 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i>	24 500 000	
	60 Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72</i>	110 000 000	
	72 Tilskudd til flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 60</i>	6 000 000	
	73 Tilskudd til utjevning av overføringstariffer	20 000 000	
	74 Tilskudd til museums- og kulturminnetiltak, <i>kan overføres</i>	7 200 000	
1830	Forskning og næringsutvikling		
	50 Norges forskningsråd	736 500 000	
	51 Infrastruktur og markedsutvikling for hydrogen	220 000 000	
	70 Nordisk Energiforskning	10 000 000	
	72 Norwegian Energy Partners	24 000 000	
1840	CO ₂ -håndtering		
	50 Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO ₂ -håndtering	164 000 000	
	70 Gassnova SF, <i>kan overføres</i>	110 000 000	
	71 Teknologisenter Mongstad	160 000 000	
	72 Langskip – fangst og lagring av CO ₂ , <i>kan overføres</i>	3 450 000 000	
2440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	30 Investeringer	26 500 000 000	
	Totale utgifter		33 492 431 000

Inntekter

4800	Olje- og energidepartementet		
	10 Refusjoner	662 000	
	70 Garantiprovisjon, Gassco	1 500 000	
4810	Oljedirektoratet		
	1 Gebyrinntekter	28 500 000	
	2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter	85 900 000	
4820	Norges vassdrags- og energidirektorat		
	1 Gebyrinntekter	33 200 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter	76 300 000	
	40 Flom- og skredforebygging	38 000 000	
5440	Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten		
	24 Driftsresultat:		
	1 Driftsinntekter	156 500 000 000	
	2 Driftsutgifter	-32 100 000 000	
	3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 700 000 000	
	4 Avskrivninger	-24 900 000 000	
	5 Renter av statens kapital	-2 300 000 000	95 500 000 000
	30 Avskrivninger	24 900 000 000	
	80 Renter av statens kapital	2 300 000 000	
Totale inntekter			122 964 062 000

II

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Kongen i 2022 kan overskride bevilgningen under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten med inntil 5 mrd. kroner ved utøvelse av statens forkjøpsrett ved overdragelser av andeler i utvinningstillatelser på norsk kontinentalsokkel.

III

Forpliktelses under avsetningsinstruksen og øvrige driftsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, knyttet til:

1. løpende forretningsvirksomhet i interessentskapene, samt deltakelse i annen virksomhet som har tilknytning til leting og utvinning av petroleum.
2. avsetning av statens petroleum etter avsetningsinstruksen gitt Equinor ASA.

IV

Utbyggingsrelaterte forpliktelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsvis andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner knyttet til deltakelse i:

1. utbyggingsprosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel.
2. utviklingsprosjekter under Gassled eller andre interessentskap.

V

Forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift og for anlegg og drift er behandlet

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til kontraktmessige forpliktelser i fasen før plan for utbygging og drift er godkjent eller før tillatelse til anlegg og drift er gitt, herunder forpliktelser knyttet til en pre-interessentskapsfase.

VI

Overføring av eiendomsrett mot bruksrett

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne overføring av eiendomsrett fra en rettighetshavergruppe hvor Petoro AS som forvalter av SDØE er en av rettighetshaverne, til en annen rettighetshavergruppe. Det forutsettes at Petoro AS som forvalter av SDØE er sikret tilstrekkelig bruksrett. Denne fullmakt vil gjelde for de prosjekter hvor Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne plan for utbygging/anlegg og drift, samt ved mindre endringer for prosjekter hvor plan for utbygging/anlegg og drift allerede er godkjent. Fullmakten gis under forutsetning av at overføring av eiendomsrett ikke har prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.

VII

Overdragelse av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler for Petoro AS som forvalter av SDØE der det antas at ressursene i utvinningstillatelsen på tidspunkt for overdragelsen er mindre enn 3 millioner Sm³ oljeekvivalenter.

VIII

Overdragelse og samordning av andeler i utvinningstillatelser

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne at Petoro AS kan delta i:

1. overdragelse (salg, kjøp eller bytte) av deltakerandeler i interessentskap hvor en rettighetshaver velger å tre ut av interessentskapet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.
2. forenklet samordning av utvinningstillatelser med SDØE-andeler.
3. ny/endret plan for utbygging og drift av forekomster innenfor et samordnet område med SDØE-deltakelse.
4. overdragelse av deltakerandeler for å oppnå fortsatt harmonisering av deltakerandeler i utvinningstillatelser som er samordnet og hvor SDØE berøres av overdragelsen.

IX

Overdragelse av andeler i rørledninger mv.

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan godkjenne nødvendige trans-

aksjoner for overdragelse av andeler for Petoro AS som forvalter av SDØE for å innlemme rørledninger og transportrelaterte anlegg med SDØE-andel i Gassled eller andre interessentskap. Statens andel i Gassled eller andre interessentskap skal justeres for å gjenspeile innlemmelsen.

X

Regnskapsføring av kontantinnkallinger mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2022 kan gi Petoro AS fullmakt til å postere inn- og utbetalinger for Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) mot mellomværendet med statskassen. Mellomværendet omfatter over-/underinnkalling av kontanter fra operatørselskapene (differansen mellom kontantinnkalling og avregning fra operatør), arbeidskapital, avregning fra operatør, merverdiavgift og mellomværende med betalingsformidler m.m.

XI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1810 post 23	kap. 4810 post 2
kap. 1820 post 23	kap. 4820 post 2
kap. 1820 post 45	kap. 4820 post 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

XII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1800	Olje- og energidepartementet	
	21 Spesielle driftsutgifter	7 mill. kroner
1810	Oljedirektoratet	
	21 Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	21 Spesielle driftsutgifter	10 mill. kroner
	22 Flom- og skredforebygging	180 mill. kroner
	25 Krise- og hastetiltak i forbindelse med flom- og skredhendelser	50 mill. kroner

XIII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan gi tilsagn ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1800	Olje- og energidepartementet	
	72 Tilskudd til petroleums- og energiformål	126 mill. kroner
1820	Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60 Tilskudd til flom- og skredforebygging	160 mill. kroner
	72 Tilskudd til flom- og skredforebygging	10 mill. kroner
1840	CO ₂ -håndtering	
	70 Gassnova SF	20 mill. kroner

XIV

Utbyggingsprosjekter på norsk kontinentalsokkel

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan godkjenne prosjekter (planer for utbygging/anlegg og drift) på norsk kontinentalsokkel under følgende forutsetninger:

1. Prosjektet må ikke ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning.
2. Øvre grense for de samlede investeringer per prosjekt utgjør 15 mrd. kroner.
3. Hvert enkelt prosjekt må vise akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass.

XV

Fullmakt til å inngå avtaler og pådra staten forpliktelser for Langskip (fangst og lagring av CO₂)

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2022 kan inngå avtale med Fortum Oslo Varme forutsatt tilstrekkelig egenfinansiering og finansiering fra EU eller andre kilder i tråd med prinsippene beskrevet nærmere under kap. 1840 CO₂-håndtering, post 72 Langskip – fangst og lagring av CO₂ og i Meld. St. 33 (2019–2020) Langskip – fangst og lagring av CO₂, der statens maksimale støtte kan utgjøre inntil:

1. 2 040 mill. 2022-kroner i investeringer (CAPEX)
2. 1 020 mill. 2022-kroner i driftsutgifter (OPEX) i inntil ti år med tillegg av en eventuell tilleggsstøtte for fanget CO₂ som ikke er kvotepliktig, tilsvarende kvoteprisen per tonn CO₂ fratrukket eventuell CO₂-avgift per tonn.

B.

Rammeområde 13**(Miljø)**

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
1400	Klima- og miljødepartementet		
	1 Driftsutgifter	291 829 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	75 973 000	
	50 Helhetlig profilering, grønne løsninger	10 757 000	
	70 Frivillige klima- og miljøorganisasjoner samt klima- og miljøstiftelser	53 907 000	
	71 Internasjonale organisasjoner	88 814 000	
	74 Tilskudd til AMAP, kan overføres	5 296 000	
	76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres	146 522 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1410		Kunnskap om klima og miljø		
	21	Miljødata	414 306 000	
	23	MAREANO, <i>kan overføres</i>	52 730 000	
	50	Grunnbevilgninger under Norges forskningsråd til miljøforskningsinstituttene	221 190 000	
	51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	385 690 000	
	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	7 419 000	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene	40 756 000	
	72	Tilskudd til NORCE – Senter for biosikkerhet	5 448 000	
1411		Artsdatabanken		
	1	Driftsutgifter	32 640 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	10 656 000	
	70	Tilskudd til arter og naturtyper, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	27 159 000	
1412		Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	360 286 000	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekter	129 100 000	
1420		Miljødirektoratet		
	1	Driftsutgifter	724 250 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	317 333 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	284 449 000	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, <i>kan overføres</i> .	149 508 000	
	30	Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder, <i>kan overføres</i>	30 891 000	
	31	Tiltak i verneområder, <i>kan overføres</i>	93 419 000	
	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	1 025 000	
	33	Statlige erverv, nytt landbasert vern, <i>kan overføres</i>	6 700 000	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker, <i>kan overføres</i>	2 256 000	
	35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i>	435 727 000	
	36	Statlige erverv, marint vern, <i>kan overføres</i>	1 231 000	
	37	Skogplanting, videreføring av pilotprosjekt for stedegne treslag, <i>kan overføres</i>	5 120 000	
	38	Restaurering av myr og annen våtmark, <i>kan overføres</i> .	41 090 000	
	39	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 69 og 79</i>	12 483 000	
	60	Tilskudd til ivaretagelse av naturmangfold i kommuneplanlegging	3 026 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning, <i>kan overføres</i>	272 838 000	
	62	Tilskudd til grønn skipsfart, <i>kan overføres</i>	87 157 000	
	63	Returordning for kasserte fritidsbåter	700 000	
	64	Skrantesykeprøver fra fallvilt	1 200 000	
	66	Tilskudd til kommuner for å bedre tilgangen til strandsonen langs Oslofjorden	3 000 000	
	69	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79</i>	125 962 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, <i>kan overføres</i>	47 905 000	
	71	Marin forsøpling, <i>kan overføres</i>	50 290 000	
	72	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt, <i>overslagsbevilgning</i>	144 548 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, <i>kan overføres</i>	79 575 000	
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien	2 800 000 000	
	75	Utbetaling for vrakpant og tilskudd til kjøretøy og fritidsbåter, <i>overslagsbevilgning</i>	528 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	76	Refusjonsordninger, <i>overslagsbevilgning</i>	175 500 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.	16 843 000	
	78	Friluftsmål, <i>kan overføres</i>	181 798 000	
	79	Oppryddingstiltak, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69</i>	450 000	
	81	Naturarv og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	69 527 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, <i>kan overføres</i> ...	43 919 000	
	83	Tilskudd til tiltak mot fremmede arter, <i>kan overføres</i> ...	4 104 000	
	84	Internasjonalt samarbeid	5 651 000	
	85	Naturinformasjonssentre, <i>kan overføres</i>	84 801 000	
1422		Miljøvennlig skipsfart		
	21	Spesielle driftsutgifter	8 268 000	
	70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under post 21</i>	33 025 000	
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1	Driftsutgifter	36 907 000	
1424		Senter mot marin forøpling		
	1	Driftsutgifter	23 643 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 000 000	
1425		Fisketiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	300 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i>	16 743 000	
1428		Enova SF		
	50	Overføring til Klima- og energifondet	4 134 013 000	
1471		Norsk Polarinstitut		
	1	Driftsutgifter	242 232 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	102 364 000	
	50	Stipend	546 000	
1472		Svalbards miljøvernfond		
	50	Overføringer til Svalbards miljøvernfond	10 329 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 50 og 70</i>	247 000	
	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	25 020 000	
	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	29 001 000	
1481		Klimavoter		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 611 000	
	22	Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, <i>kan overføres</i>	100 000 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak		
	1	Driftsutgifter	100 311 000	
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	2 981 543 000	
		Totale utgifter		17 040 857 000

Inntekter

4400		Klima- og miljødepartementet		
	2	Diverse inntekter	482 000	
	3	Refusjon fra Utenriksdepartementet	29 585 000	
4411		Artsdatabanken		
	2	Diverse inntekter	429 000	
4420		Miljødirektoratet		
	1	Oppdrag og andre diverse inntekter	8 028 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	4 Gebyrer, forurensningsområdet	49 270 000	
	6 Gebyrer, statsforvalterembetenes miljøvernavdelinger	37 595 000	
	7 Gebyrer, kvotesystemet	5 980 000	
	9 Internasjonale oppdrag	47 878 000	
4423	Radioaktiv forurensning i det ytre miljø		
	1 Gebyrer, radioaktiv forurensning	1 048 000	
4471	Norsk Polarinstitutt		
	1 Salgs- og utleieinntekter	6 814 000	
	3 Inntekter fra diverse tjenesteyting	66 804 000	
	21 Inntekter, Antarktis	14 924 000	
4481	Salg av klimakvoter		
	1 Salgsinntekter	1 642 921 000	
Totale inntekter			1 911 758 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1400 post 1	kap. 4400 post 2
kap. 1411 post 21	kap. 4411 post 2
kap. 1420 post 1	kap. 4420 post 1
kap. 1420 post 23	kap. 4420 postene 4, 6 og 9
kap. 1423 post 1	kap. 4423 post 1
kap. 1424 post 1	kap. 4424 post 1
kap. 1471 post 1	kap. 4471 postene 1 og 3
kap. 1471 post 21	kap. 4471 post 21
kap. 1472 post 50	kap. 5578 post 70

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til overskridelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan:

- overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 1 Driftsutgifter, til dekning av honorar, transaksjonskostnader og utgifter til faglig bistand i forbindelse med salg av klimakvoter.
- overskride bevilgningen på kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner, med et beløp som svarer til inntekter fra salg av klimakvoter under statens kvotekjøpsprogram som er regnskapsført på kap. 4481 Salg av klimakvoter, post 1 Salgsinntekter.

IV

Kjøp av klimakvoter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan inngå avtaler om kjøp av klimakvoter innenfor en samlet ramme på 1 150 mill. kroner for gamle og nye forpliktelser under kap. 1481 Klimakvoter, post 22 Internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner. I tillegg videreføres fullmakten om at Klima- og miljødepartementet kan gi tilsagn om 16 mill. kroner i kjernestøtte til Global Green Institute (GGGI) fra kvotekjøpsprogrammet fordelt på årene 2022 og 2023.

V

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan gjøre bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1411	Artsdatabanken	
	21 Spesielle driftsutgifter	11,3 mill. kroner
1420	Miljødirektoratet	
	31 Tiltak i verneområder	8 mill. kroner
	32 Statlige erverv, fylkesvise verneplaner	0,4 mill. kroner
	33 Statlige erverv, nytt landbasert vern	5 mill. kroner
	35 Statlige erverv, skogvern	351,3 mill. kroner
	36 Statlige erverv, marint vern	2,8 mill. kroner
	38 Restaurering av myr og annen våtmark	0,9 mill. kroner

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1411	Artsdatabanken	
	70 Tilskudd til arter og naturtyper	10,6 mill. kroner
1420	Miljødirektoratet	
	30 Statlige erverv, bevaring av viktige friluftslivsområder	55 mill. kroner
	61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning	400,5 mill. kroner
	62 Tilskudd til grønn skipsfart	117 mill. kroner
	71 Marin forsøpling	15 mill. kroner
	78 Friluftsmål	3 mill. kroner
1428	Enova SF	
	50 Overføring til Klima- og energifondet	400 mill. kroner
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	73 Klima- og skogsatsingen	2 320 mill. kroner

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 29 mill. kroner.

VIII

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas én gang i året for FNs klima- og skogprogram, FNs kontor for narkotika og kriminalitet (UNODC), Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, Bio-Carbon Fund plus og Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.
3. Utbetalinger av tilskudd til Det grønne klimafondet (GCF) og til fond forvaltet av FNs Multi Partner Trust Fund og Inter-American Development Bank (IDB) kan foretas i henhold til regelverket for det enkelte fond.

IX

Utbetalinger av tilskudd for fremtidige utslippsreduksjoner

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger gjennom at tilskudd til Emergent Forest Financing Accelerator kan utbetales med det formål å betale for fremtidige verifiserte utslippsreduksjoner.

X

Utbetalinger av tilskudd til offentlig-privat samarbeid

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 gis unntak fra forutsetningene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om at utbetalinger av gitte bevilgninger kun skal skje ved behov, slik at det kan utbetales tilskudd til risikoreduksjon for investeringer i avskogingsfri og bærekraftig råvareproduksjon i tråd med kriteriene for kap. 1482 Interna-

sjonale klima- og utviklingstiltak, post 73 Klima- og skogsatsingen.

XI

Utbetalinger av renter på tilskudd

Stortinget samtykker i at opptjente renter på tilskudd som er utbetalt fra Norge under Klima- og skogsatsingen på kap. 1482 post 73 kan benyttes til tiltak etter avtale mellom Klima- og miljødepartementet og den enkelte mottaker.

XII

Omgjøring av betingede lån til tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2022 kan gi Enova SF fullmakt til å omgjøre betingede lån fra Klima- og energifondet til tilskudd etter forhåndsdefinerte og forutsigbare betingelser.

XIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtak nr. 1007, 27. mai 2021 oppheves.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 9. desember 2021

Terje Aasland

leder og ordf. for kap. 1800 og 4800

Ola Elvestuen

ordf. for kap. 2440 og 5440

Lars Haltbrekken

ordf. for kap. 1840

Mani Hussaini

ordf. for kap. 1472

Rauand Ismail

ordf. for kap. 1400 og 4400

Birgit Oline Kjerstad

ordf. for kap. 1424

Stein Erik Lauvås

ordf. for kap. 1425

Sofie Marhaug

ordf. for kap. 1410

Linda Monsen Merkesdal

ordf. for kap. 1481 og 1482

Siv Mossleth

ordf. for kap. 1422

Ole André Myhrvold

ordf. for kap. 1820 og 4820

Gro-Anita Mykjåland

ordf. for kap. 1471 og 4471

Marius Arion Nilsen

ordf. for kap. 1423 og 4423

Marianne Sivertsen Næss

ordf. for kap. 1412

Kjell Ingolf Ropstad

ordf. for kap. 1411 og 4411

Frank Edvard Sve

ordf. for kap. 1830

Bård Ludvig Thorheim

ordf. for kap. 1428 og 1474

Ove Trellevik

ordf. for kap. 1810 og 4810

Mathilde Tybring-Gjedde

ordf. for kap. 1420 og 4420



DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets Presidentskap
Karl Johansgt 22
0159 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2029-

27. oktober 2021

Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2021-2022) - rettelsler

Det vises til Prop. 1 S (2021-2022) fra Klima- og miljødepartementet. Vi vil med dette orientere om rettelsler i teksten. For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at Støre-regjeringen vil legge fram en egen tilleggsproposisjon med endringsforslag til Solberg-regjeringens forslag.

Side 38, 1. spalte, 4. avsnitt:

"Som ein del av oppfølginga av *Klimaplan for 2021-2030* foreslår regjeringa å auke CO₂-avgifta til 688 kr/tonn frå 2022."

Dette skal rettes til: "Som ein del av oppfølginga av *Klimaplan for 2021-2030* foreslår regjeringa å auke CO₂-avgifta til ~~688~~ 766 kr/tonn frå 2022."

Side 123, 2. spalte, 2. avsnitt:

"Posten er samla sett auka med 2,7 mill. kroner til 149,5 mill. kroner."

Dette skal rettes til: "Posten er samla sett auka med ~~2,7~~ 2,1 mill. kroner til 149,5 mill. kroner."

Side 217, 2. spalte, 3. avsnitt:

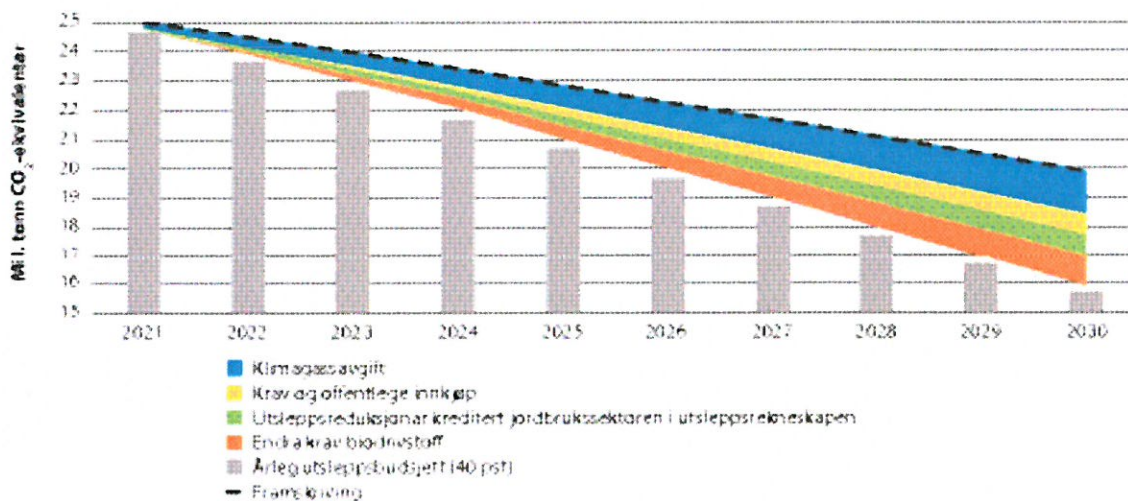
"På denne bakgrunn ber departementet om ei fullmakt på 820 mill. kroner for å dekkje utbetalingar som følgjer i åra etter 2021. I tillegg til avtalar knytte til TCAF, kjernestøtte til GGGI og nye samarbeidsavtalar om utsleppsreduksjonar etter 2021 vil denne ramma òg omfatte betalingar som knyter seg til avtalar inngåtte i tidlegare år som vil gje utbetalingar i 2022 og seinare år, jf. forslag til romartalsvedtak IV."

Dette skal rettes til:

"På denne bakgrunn ber departementet om ei fullmakt på 820 1 150 mill. kroner for å dekkje utbetalingar som følgjer i åra etter-2024 2022. I tillegg til avtalar knytte til TCAF, kjernestøtte til GGGI og nye samarbeidsavtalar om utsleppsreduksjonar etter 2024 2022 vil denne ramma òg omfatte betalingar som knyter seg til avtalar inngåtte i tidlegare år som vil gje utbetalingar i 2022 2023 og seinare år, jf. forslag til romartalsvedtak IV."

Side 312 og 313: I både figur 15.2 og 15.3 er det inne i tabellen oppgitt et "Årleg utsleppsbudsjett på 40 pst.". Dette skal være på 45 pst.

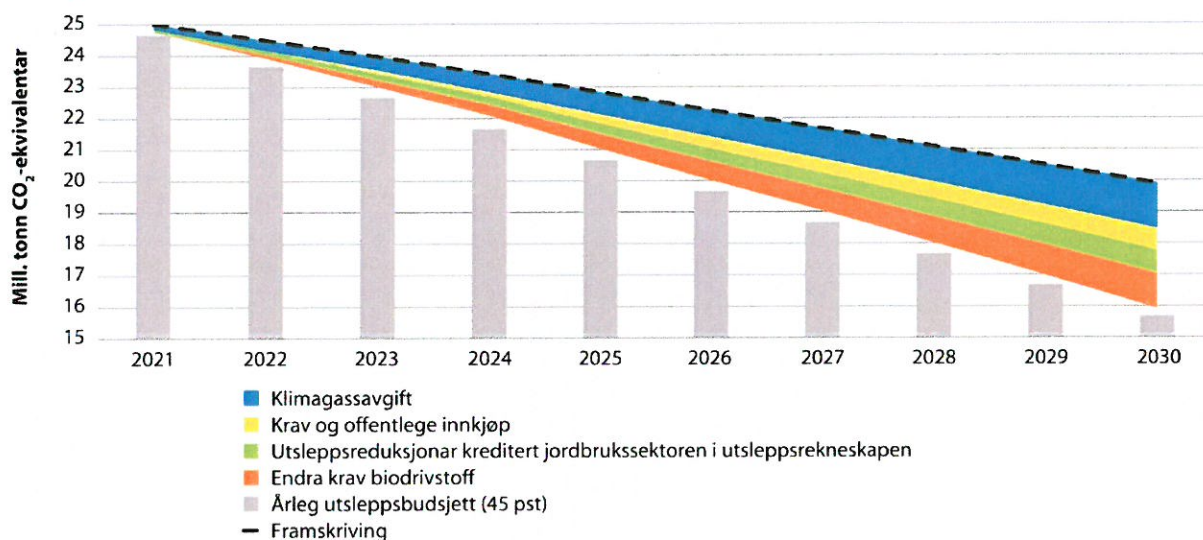
Figur 15. 2 i Prop. 1 S, side 312:



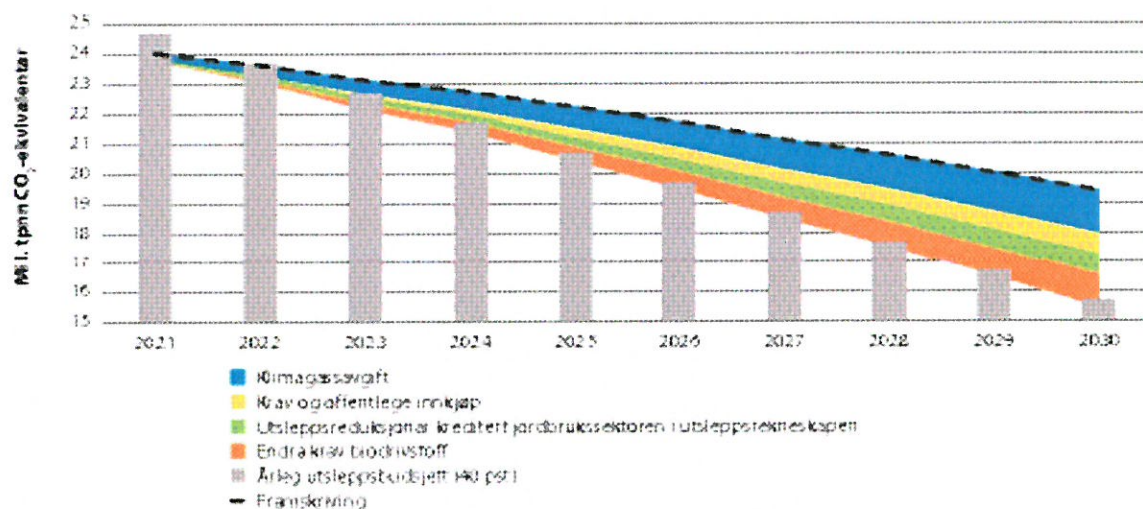
Figur 15.2 Korleis forventa utsleppsreduksjonar frå avgift, omsetninga av biodrivstoff og andre verkemiddel bidreg til å fylla utsleppsgapet til 45-prosentmålet i Granavolden-plattformen (millionar tonn CO₂-ekvivalenter) etter oppdateringa i utsleppsrekneskapan og utsleppsframskrivinga.

Kjelder: SSB, Miljødirektoratet, Finansdepartementet, Klima- og miljødepartementet

Korrigert figur 15.2:



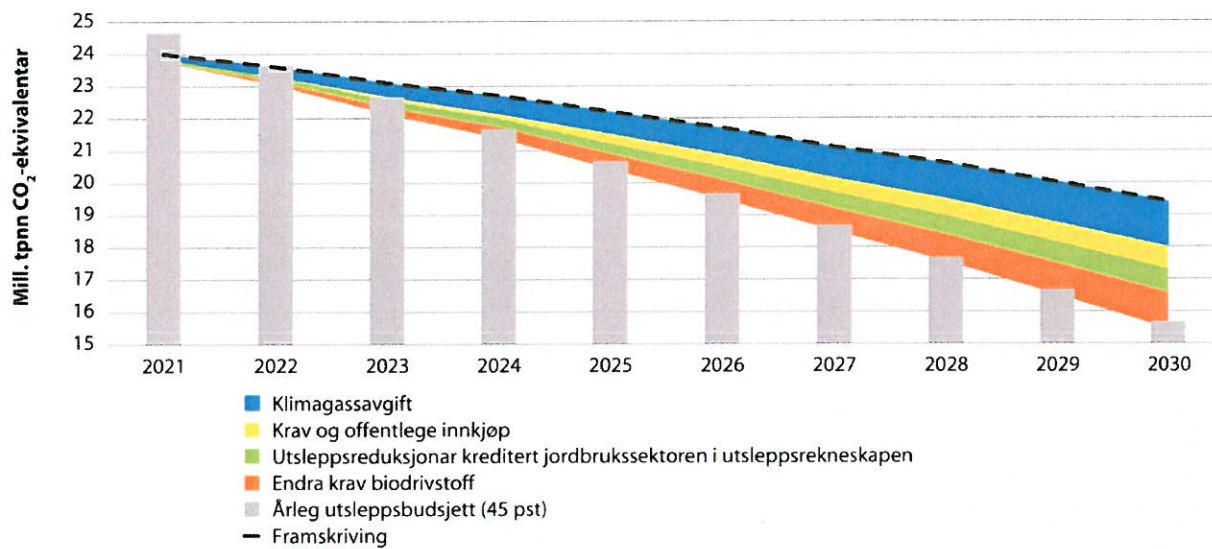
Figur 15.3 i Prop. 1 S, side 313



Figur 15.3 Korleis forventa utsleppsreduksjonar frå avgift, omsetninga av biodrivstoff og andre verkemiddel bidreg til å fylle utsleppsgapet til 45-prosentmålet i Granavolden-plattformen (millionar tonn CO₂-ekvivalenter) før oppdateringa i utsleppsrekneskapan og utsleppsframskrivinga (figur frå Meld. St. 13 Klimaplan for 2021–2030).

Kjelder: SSB, Miljødirektoratet, Finansdepartementet, Klima- og miljødepartementet

Korrigert figur 15.3:



Med hilsen

Espen Barth Eide

Kopi

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Energi og miljøkomiteen Stortinget

